



Innhold

Forord	3
Innledning.....	4
Om årsberetningen	4
Kommunens plansystem	5
De gode historier fra året 2017	6
Næring og utvikling	11
Overordnet planlegging.....	12
Organisasjon, ledelse og fornying	13
Lean	13
Intern kontroll / kvalitetssikring	13
Kommunen som arbeidsgiver	14
Medarbeiderundersøkelsen	16
Statistikk fravær.....	17
Likestilling og inkluderende arbeidsliv.....	18
Økonomisk resultat i 2017	21
Nøkkeltall og økonomisk	
vurdering.....	22
Driftsinntektene	25
Driftsutgiftene	27
Finans	29
Selvkostordninger.....	29
Oppsummering kommuneøkonomien 2017	30
Utfordringer framover	30
Investeringer	32
Tjenesteenhetene.....	44
Folkevalgte, Rådmannen og Strategi og utvikling.....	45
Fellestjenesten	47
Kultur	50
Barnehagene	54
Ringebu skole	57
Fåvang skole	60
Ringebu ungdomsskole	64
Helse og mestring.....	67
Hjemmebaserte tjenester	70
Linåkertunet HDO.....	73
NAV	76
Plan og teknisk	78
Midt-Gudbrandsdal regnskaps- og skatteoppkreverkontor.....	83
Midt-Gudbrandsdal Barnevernskontor.....	87
Vedlegg 1 - Planstrategi	91
Vedlegg 2 - Finansforvaltning.....	93
Vedlegg 3 - Statlige tilsyn	95

Forord

Rådmannen legger med dette fram årsberetning for 2017. Årsberetningen skrives for kommunestyrets medlemmer, som tilbakemelding om virksomheten i året som har gått. Årsberetningen bør ha verdi ut over dette. Målet er å gi en kortfattet status på ulike områder, og gjøre gode vurderinger knyttet til det som er oppnådd i året. Hva har vi lært og hva bør vi gjøre annerledes ut fra lærdommen?

Vurderingene vil inngå som grunnlag for politiske drøftinger om kursjustering og omprioriteringer. Årsberetningen er til hjelp for kommunestyre og administrasjon i planlegging av neste økonomiplan og årsbudsjett. Kommunens fornyingsarbeid vil påvirke utforming og innhold i årsberetningen i åra framover. Nye krav til rapportering knyttet til investeringer har økt årsberetningens omfang og har medført at presentasjon av utvalgte Kostra-tall utgår. Det må i løpet av 2018 tas en helhetlig vurdering av årsberetningens innhold, omfang og innretning.

Årsregnskapet for 2017 er avlagt med et regnskapsmessig resultat (mindreforbruk) på kr 8.411.569. I tillegg kommer budsjettett overskudd med kr 5.374.000. Netto driftsresultat for 2017 utgjør 2,7 % av brutto driftsinntekter (konsern inkl MGB og MGR 2,5%). Anbefalt norm for sunn kommuneøkonomi er et resultat over tid på 1,75 %. Siden snuoperasjonen i 2009 har kommunen i gjennomsnitt hatt et netto driftsresultat 4,6 % av driftsinntektene årlig. Det har styrket kommunens økonomiske situasjon betydelig og gitt en langt større handlefrihet.

Tjenesteenhetene leverte med god margin i 2017. Samlet forbruk på tjenesteområdene i 2017 var 5,7 mill. kr lavere enn budsjettammene. Største enkeltårsaker til årsresultatet ellers var reduserte pensjonsutgifter og økt skatteinntang. Kommunen har opplevd en god vekst i skatteinntekter de siste årene. I 2014 hadde Ringebu en skatteinntekt per innbygger på 74 % av landssnittet. I 2015 økte dette til 78 % og i 2016 og 2017 til ca 80 %. Ringebu har altså hatt en skattevekst som er større enn landsgjennomsnittet de siste årene. Mesteparten av økningen blir samordnet nasjonalt i inntektssystemet, ved at kompensasjon i skatteutjamningsordningen gir mindre uttelling, men like fullt er det gledelig med skattevekst, fordi det vitner om lav arbeidsledighet og at



næringslivet går godt.

Etter oppgang i folketallet i 2016 gikk folketallet ned igjen i 2017. Trolig har svingningene mye med etablering og avvikling av asylmottak å gjøre.

Ved utgangen av året var folketallet på 4.454 personer. Det ble født 32 barn i Ringebu kommune i 2017 (mot 38 året før).

2017 medførte en økning i sykefraværet i forhold til året før. Samlet fravær i 2017 ble 6,7 %, som er en endring fra 6,3 % i 2016 og 7,7 % i 2015. Sykefraværet koster mye og betyr tapte dagsverk, det gir en ekstra belastning på de medarbeidere som er til stede på arbeidsplassen, og det betyr mer vikaradministrering for lederne. Fokus på nærvær og helsefremmende arbeidsplasser vil bli styrket ytterligere i tida som kommer.

Tjenestelederne utgjør kommunens viktigste ledernivå og er avgjørende for at kommunen skal lykkes. Tjenestelederne har et stort handlingsrom og et helhetlig ansvar for sine områder. Tjenestelederne er konstruktive medspillere i videreutvikling av kommunen og kommunens tjenester. God lederkompetanse og trygghet i rollene bidrar til en organisasjonskultur som støtter innovasjon, omstilling og felles løsning av felles utfordringer. Rådmannen vil gis ros til tjenestelederne for god innsats også i 2017, og med vilje til å løse utfordringene. Innsatsen gir resultater!

Per H. Lervåg
rådmann

Innledning

Om årsberetningen

Kommuneloven inneholder bestemmelser om årsberetningen:

§ 48. Årsregnskapet og årsberetningen.

1. *Kommuner og fylkeskommuner skal for hvert kalenderår utarbeide årsregnskap og årsberetning.*
5. *I årsberetningen skal det gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme kommunens eller fylkeskommunens økonomiske stilling og resultatet av virksomheten, som ikke fremgår av årsregnskapet, samt om andre forhold av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard i virksomheten. Det skal redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i fylkeskommunen eller kommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling i strid med likestillingsloven, samt for å fremme formålet i diskrimineringsloven og i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.*

Arbeidet med årsberetningen

Årsberetningen er utarbeidet med bidrag fra alle tjenesteledere, rådmannsledelsen og rådmannens stab- og støttefunksjoner.

De interkommunale samarbeidsselskapene MGB (Midt-Gudbrandsdal brann- og feiervesen) og MGR (Midt-Gudbrandsdal renovasjonsselskap) er organisert etter kommunelovens §27. Disse er selvstendige juridiske enheter med eget regnskap og egne årsberetninger. Disse er derfor ikke med her. Årsberetningen er utarbeidet på grunnlag av årsbudsjettet og det avlagte regnskapet for 2017.

Årsberetningen inneholder:

- generelle betraktninger fra rådmannen
- nøkkeltallsanalyse som sier noe om kommunens økonomiske situasjon og utvikling
- rapportering på investeringer
- status for de enkelte tjenesteområder med balansert målstyring (BMS)
- status kommunal planstrategi
- rapportering finansforvaltning
- oversikt over statlige tilsyn gjennom året

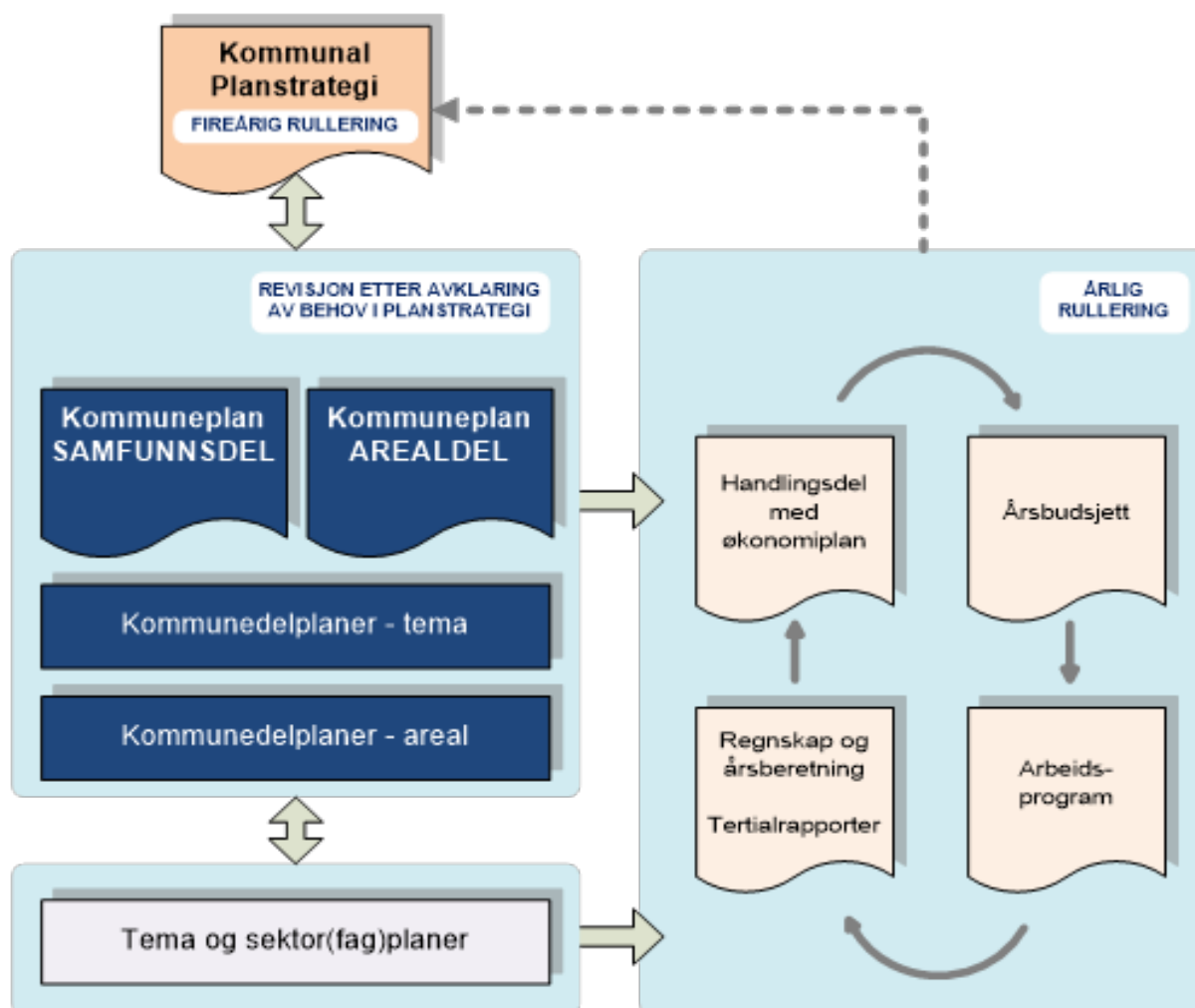
Etter nye rapporteringskrav til investeringer har årsberetningens totale omfang blitt stort og det må tas en vurdering i forhold til hvordan årsberetningen skal utformes i framtidige år. Utvidelsen knyttet til rapportering på investeringer har medført at presentasjon av utvalgte Kostra-tall er utelatt i årets årsberetning.

Kommunens plansystem

Kommuneplanens langsiktige del består av en samfunnsdel og en arealdel.

Kommuneplanens kortsiktige del består av økonomiplan (handlingsdel) og årsbudsjett.

Regnskap og årsberetning, sammen med tertialvis rapportering er en del av den løpende årlige styring og evaluering.



De gode historier fra året 2017

Kvalitet i kommunens tjenesteproduksjon oppstår i møtet med brukeren eller innbyggeren. Til sammen er det hundretusener med «sannhetens øyeblikk» gjennom et helt år. Det skapes gode opplevelser og mindre gode opplevelser. De fleste møtene med brukeren skjer i løpende service eller jevnlig levering av tjenester. Det kan være i klasserommet eller barnehagen, i et kulturarrangement, innenfor helsetjenesten eller ved bruk av tekniske tjenester. Vi tar ofte tjenestekvalitet for gitt. Så lenge det er rent og nok vann i krana tenker vi kanskje ikke over det.

I tillegg til daglige møter med kommunens ansatte og opplevelsene rundt det, skjer det ulike begivenheter, og mindre og større forbedringer. Det kan være milepæler vi nådde, eller gode nyheter som ikke har vært planlagt eller vedtatt noe sted.

Det er viktig å trekke fram de mange gode historiene fra kommunens tjenesteområder. Noen vil kanskje forveksle de gode historiene med skryt. Den risiko får vi løpe. Utvalget av historier er ikke helt representativt, og mange begivenheter blir ikke omtalt. Dette viser likevel bredden i tjenester og aktiviteten i en kommunes virkelighet.

Vi håper du som leser synes dette er nyttig. Vi setter pris på tilbakemelding på om de gode historiene har noe for seg – etter din mening.

Eldre og yngre møtes

I samarbeid mellom Den Kulturelle Spaserstokken og Ringebu skole ble det arrangert vårfest for eldre på Kaupanger.



Elevene i 6-7 trinn ble utfordret på å bake kaker til festen. De diskuterte på forhånd hvilke typer kaker som de trodde de eldre ville like. Resultatet ble fine småkaker og sirupskaker som de brakte med seg fra skolen til festen. Elevene forberedte seg på samtaleevner de

kunne snakke med de eldre rundt kaffebordet. De øvde inn sanger til underholdning.

Noe ekstern underholdning var det også som flettet seg fint inn med ungenes bidrag.

Denne hyggelige formiddagsstunden ble rørende både for de eldre og for de unge. Det var et vellykket møte mellom generasjoner. Skolen og kultur planlegger ny samling våren 2018.

Integrering i praksis

Nasrullah Jamshedi kom til Ringebu som enslig mindreårig flykning. Han har kjøpt seg hus og er vel etablert i Ringebu med kone og barn på vent. Nasrulla har fagbrev som helsefagarbeider og ble i mars 2017 ansatt som miljøarbeider i Grubbegata bofelleskap for enslige mindreårige. På bildet har han laget nasjonalretten i Afghanistan "Kabuli", som er en risrett med kylling. Sammen med gutta på bofellesskapet serverte de denne retten til beboerne på Eldresenteret.



Færre ulykker og branner

Et brannvesen opplever ulike hendelser gjennom året. Det er godt å kunne slå fast at det nå går år imellom at det skjer en dødsulykke på våre veier. Det er en utrolig forandring som vi som har vært med i brannvesenet gjennom 30 år, opplever. En husker tilbake da en nærmest hoderystende hørte om nullvisjonen for første gang. Nå har vi kommet dit at vi har null omkomne som mål for norsk veitrafikk, og at det kan være realistisk å komme dit på litt sikt. Det var det ingen som trodde da en drev med redningsberedskap for 10 - 20 år siden. Det samme ser vi med husbranner, der tallene på omkomne

går ned år for år. Det kan være vanskelig å måle effekten av forebyggende arbeid, men det kan ikke benektes at å sette seg mål og arbeide forebyggende over tid gir resultater.

Julemarked 2017

Fredag 1. desember avholdt Ringebu skole julemarked i gågata. Dette var andre gang skolen gjennomførte julemarked i forbindelse med julegateåpning i Ringebu sentrum. I forkant av denne dagen hadde elevene produsert 16 forskjellige varer for salg. Mellomtrinnet hadde felles juleverksted, mens andre, tredje og fjerde klasse produserte produkter i egen klasse.



Forberedelsene til julemarkedet startet allerede i midten av september hvor hele skolen reiste på tyttebærtur i Trollidalen. Til sammen ble det plukket 60 - 70 liter tyttebær. Av tyttebæra ble det senere laget tyttebærsyltetøy. Sjuende klasse reklamerte for skolens julemarked ved å designe plakater som ble hengt opp i sentrum for å markedsføre julemarkedet. Markedet var bra besøkt og vi omsatte for totalt kr 8.000. Inntektene av salget gikk til elevrådet. Deltakelse i arrangementet gav elevene erfaring i håndtering av penger og kundebehandling. Elever fra tredje til sjuende klasse stod for salget.

Idébanken og arbeidsgiverpolitikk

Ringebu kommune har fått mye oppmerksomhet for sin arbeidsgiverpolitikk. Den er ikke ny, og til tross for at den ble vedtatt i juni 2014 får den fortsatt oppmerksomhet. Både IA-rådet i Oppland, Idebanken.org og KS ser til Ringebu når det gjelder hvordan kommunen jobber med å forvalte de ansatte og skape attraktivitet som arbeidsgiver, i en god og målrettet arbeidsgiverpolitikk. Det som har vært spesielt i utformingen av denne er at kommunen har klart å implementere målene i inkluderende arbeidsliv.

Den 17. januar 2017 fikk kommunen besøk av Idebanken.org som ønsket å høre mer om hva vi gjør når det gjelder arbeidsgiverpolitikken. Rådmannen og tjenesteleder for fellestjenesten fokuserte på lederopplæring, både eksternt og internt, som viktige suksessfaktorer for å lykkes. Kommunen har valgt å gi helsefremmende arbeidsplasser og inkluderende arbeidsliv en fremtredende plass i arbeidsgiverpolitikken.

Her kan du lese hele artikkelen: <http://www.idebanken.org/inspirasjon/artikler/kommunen-som-vet-hvor-de-vil>



«Sjøsagt ska ælle verra me»

Barnehagene i kommunen er sammen med skolene med på et prosjekt om inkluderende barnehage og skolemiljø. Dette er en nasjonal satsing på kompetanseheving av de ansatte i barnehage og skole. Det er ansatt egen ressursperson som er med på å inspirere og dra prosjektet sammen med de ansatte. Prosjektet har fått tittelen: «Sjøsagt ska ælle verra me». Mål for prosjektet er at barnehagen skal ha «høy kvalitet som fremmer trivsel, lek og læring». Et trygt og godt barnehagemiljø uten mobbing og andre krenkelser er både et mål i seg selv og en forutsetning for lek, læring og utvikling.

De ansatte i barnehagene får ny og oppdatert kompetanse på begynnende mobbeadferd i barnehagen. Barnehagene har fokus på barns trivsel og god kvalitet på barnehagene våre. Det settes stor fokus på de voksens relasjoner til barna. Barnehagene opplever at de ansatte er blitt mere bevisste i hverdagen sammen med barna, og er blitt flinkere til å «se» at krenkelser og utestengelser starter allerede i barnehagen.

Det er første gang barnehagene og skolene samarbeider om et så stort prosjekt med fokus på det samme. Barnehagene opplever dette som samlende og utviklende. Prosjektet er med på å gi ALLE barn og unge i kommunen et viktig fokus og et løft i deres hverdag.

Hverdagsrehabilitering – hver dag

Oddrun er en av dem som har mottatt tjenesten hverdagsrehabilitering. Hovedmålet med hverdagsrehabilitering er at den enkelte skal kunne være aktiv og trygg i eget hjem. Oddrun fikk oppfølging av representanter fra hverdags-rehabiliteringsteamet og kunne etter en periode med målrettet trening vise på testene at hun hadde bedret balanse og styrke. Hun reiste til og med på besøk til barnebarn og oldebarn i USA.

Oddrun ble henvist til hverdagsrehabilitering fordi hun lengre tid hadde vært svimmel og ustø. Oddrun satte opp sine egne mål sammen med fysio- og ergoterapeut og fikk utarbeidet en treningsplan. Målet hennes var blant annet å bedre balansen og bli sterkere i beina. Hun merket godt effekten av treningen selv og det viste også kartleggingsredskapene i oppfølgingssamtalene underveis. Hun sier selv at hun ikke hadde klart å reise til USA dersom det ikke hadde vært for treningen hun hadde gjennomført. Da hun startet hverdagsrehabilitering hadde hun ikke vært på tur utendørs på lang tid.

Variert kosthold ved Linåkertunet

Husdyrhold har for mange på Linåkertunet vært et levebrød. Vi på HDO ble invitert hjem til Laila og Kyrre Formo på Bråstadlykkja under lammingen. Det var et populært tiltak som mange ville være med på.

Vi var i høst så heldige at starten på Fårikålfestivalen 2017 foregikk på Linåkertunet. Fåvang Sau og Geit hadde levert fårikålkjøtt og kjøkkenet tilberedte en fantastisk middag for alle beboere, ansatte og besøkende. Styret i Fåvang sau og geit var til stede sammen med ordfører og æresmedlem Hans Hjelstuen. GD og Dølen stilte også opp, så vi fikk god pressedekning.



I tillegg fikk kjøkkenet en elg av viltnemda i året som gikk. Elgkjøttet er blitt nytt til mye god mat for de som

bor på Linåkertunet.

En hyllest til kunsthaget

Våren 2017 ble barnehagene forespurt om å skrive en artikkel om barn og kunst til nasjonalt senter for kunst og kultur i forbindelse med deres 10 års jubileum. Artikkelen oppsummerer barnehagenes arbeid med barn og kreative prosesser de siste 12 årene.



Utfordringen ble tatt og artikkelen ble publisert på hjemmesidene til nasjonalt senter for kunst og kultur. Se linken:

<http://www.kunstkultursenteret.no/haugen>

Litt dagligliv på Fåvang skole

Sondre i 3. klasse og Mateo i 1. klasse på Fåvang skole er to glade gutter som liker å være på skolen. Det er stas både å lære og å leke med venner. De har behov for ekstra tilrettelegging i skolehverdagen. Kommunen har tilrettelagt fysisk skolemiljø i tråd med mål om universell utforming. Utstyr blir bestilt fortløpende når behov melder seg. Sondre har i løpet av disse årene han har gått på Fåvang skole blitt svært selvstendig og han trenger sjelden hjelp gjennom skolehverdagen. Han har, sammen med medelever, tilpasset aktiviteter og friminutt slik at han kan være med på det aller meste.

Det er lagt til rette for at elvene kan komme seg rundt på skolen på egen hånd. Vaktmesterne har i vinter gjort en ekstra innsats i å holde inngangspartiene så snøfritt som mulig. Guttene trenger ikke å bli fulgt av noen fra A til B, og de opplever mestring i å klare ting selv. Fysioterapi og svømming er lagt til SFO-tida, noe som gjør at elevene kan være med i all undervisning, og de er alltid sammen med noen fra klassene. Begge guttene vil være mest mulig sammen med klassekameratene, ikke bare i undervisningen, men også i alle friminutt, organiserte aktiviteter og på SFO. I 1. klasse og i 3. klasse er det et par ganger i uka lagt særskilt til rette, der det er fokus på både fysiske og sosiale aktiviteter. Vi legger stor vekt på inkludering, og å forhindre utenforskap.



På de kaldeste dagene i vinter har det med utgangspunkt i disse to klassene vært arrangert innefriminutt. Elever fra skolen har mulighet til å sitte inne med aktiviteter for å bli bedre kjent og å styrke sosiale relasjoner. Med glatt føre og mye snø kan det vært utfordrende å være med på lek ute når en ikke har så lett for å ta seg fram på egen hånd. Guttene har vært med på aking og klatring på snøhaugen. Noen innefriminutt har de hatt, men selv de har vært bra – fylt med aktiviteter og gode venner. På Fåvang skole vil vi ha et miljø der alle får være med.



Gode gjerninger i J.O.B.A

J.o.b.a. har en rekke ulike arbeidsoppdrag innad i kommunen gjennom året. Arnt Arild og Morten kjører ut apotekerverar fra Ringebu apotek til brukere ute på bygda og til andre tjenester som her på miljøterapien. J.o.b.a. henter og bringer eldre på aktivitetstilbud og middag til Ringebu eldresenter tre dager i uken. Tilbudet benyttes av mange og enda flere som ønsker det. Kjøkkenet på Linåkertunet

produserer middagsmat og hver tirsdag kjører J.o.b.a. ut middagsmat til hjemmeboende i kommunen fra Losna i sør og opp i Venabygda. Brukerne fra J.o.b.a. leverer maten og slår gjerne av en prat med de som kjøper maten.

J.o.b.a. kjører ut bøtter med strøgrus til personer som har behov for det. Grus kan også hentes på Rauhallen av de som kjører sjøl. Tiltaket forebygger benbrudd og fall blant mange eldre på vinterstid. Tjenesten selger i tillegg ved som kjøres ut og leveres rett inn i skålen hjemme.

Samfunnsansvar med vinn-vinn resultat!

MGRS har lang praksis med å ta inn kandidater på arbeidspraksis/omskolering og språkpraksis via både NAV, flyktningetjenesten og Gjax. Handlingsplan for arbeidsgiverpolitikk slår fast at «Ringebu kommune skal fremstå som en åpen og inkluderende arbeidsgiver» og at «å sikre mangfold i kommunen bidrar til å øke kvaliteten på tjenestene til innbyggerne».

I august 2016 begynte Inger Marie på praksisplass hos oss etter at hun måtte omskolere seg fra sitt tidligere yrke. Hun var ivrig og tok nye oppgaver på strak arm. I februar 2017 var hun så godt inne i regnskapsarbeidet at hun fikk et 20 % vikariat hos MGRS. Etter hvert ble hun i tillegg hyret inn som vikar i 20 % hos fellestjenesten. Fra mars til august ble hun også «leid ut» til Sel kommune i 60 % for å bistå med rutiner og innføring av elektronisk fakturabehandling. Inger Marie sluttet hos oss i august for å gå over til ny fast kontorjobb hos et lokalt firma!

Da Inger Marie sluttet, kom Rana fra Syria inn på språkpraksis. Etter 4 måneder hos MGRS fikk hun engasjement på plan/teknisk på prosjekt eiendomsskatt. Selv om det kan medføre en del ekstra arbeidsinnsats i en periode, vil både kommunen som arbeidsgiver og lokalsamfunnet tjene på at kommunen fortsetter å oppfylle sitt samfunnsansvar ved å ta inn praksiskandidater på de ulike tjenesteenhetene.

Digitale ferdigheter

Elever og ansatte møter til stadighet begrepet digitale ferdigheter. Innenfor dette begrepet finner vi blant annet å kunne anvende digitale verktøy, medier og ressurser på en hensiktsmessig måte for å løse praktiske oppgaver. Å inneha gode digitale ferdigheter, betyr også å ha utviklet god digital dømmekraft når det kommer til nettbruk.

Det var en glede for Ringebu ungdomsskole da kommunestyret som skoleeier besluttet å prioritere midler for å styrke ungdomsskolens stall av digitale

enheter. Velfungerende digitale enheter med god tilgjengelighet er en forutsetning for å kunne drive dagsaktuell, god undervisning på dette fagfeltet.



Fra og med skoleåret 2017-2018 får alle elever ved Ringebu ungdomsskole låne en digital enhet via skolen. Denne vil kunne benyttes både på skolen og hjemme så lenge brukeren er elev. Foreløpig er det satset på leasing av iPader til alle elever og ansatte. Med en slik avtale leaser vi utstyret for en treårsperiode, med utskifting for ett trinn hvert år. Alle elever og lærere fikk en ny, ubrukt enhet høsten 2017.

Som et ledd i opplæringen av verktøyet for de ansatte, ble vi kurset av Apple-sertifiserte kursholdere fra Danmark, både med og uten elever. Dette var interessante dager med relevant innhold og har vært helt avgjørende for vårt videre arbeid med digitale enheter og digitale kompetanse.

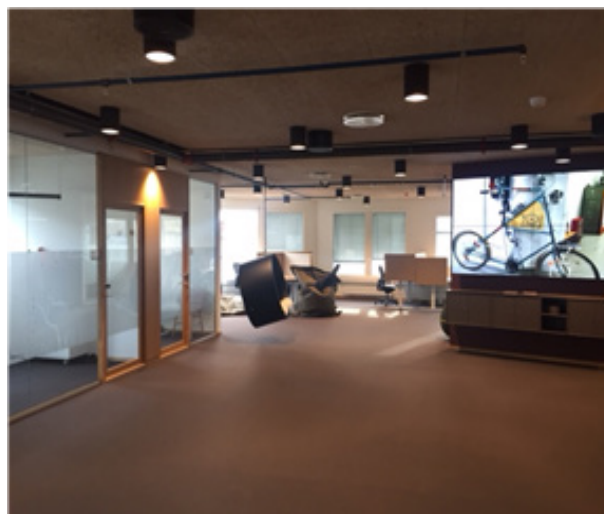
Prosjektet har blitt godt mottatt av både elever, foresatte og ansatte. Vi ser fram til å videreutvikle vår egen og elevenes kompetanse innenfor digitale ferdigheter, godt hjulpet av å ha verktøyet lett tilgjengelig og innen rekkevidde i skolehverdagen.

Det attraktive midtpunktet

Omforming av Jernbanegt 4 til innovasjonssenter og bibliotek er det mest spennende prosjektet i Ringebu på mange år. Det gir en ny dimensjon til Landsbyen Ringebu. Ringebu – det attraktive midtpunktet i Gudbrandsdalen.

Målsettingen var å skape et innovasjonssenter som skulle være et nav der også næringslivet hadde et miljø for å utvikle seg kommersielt på tvers av bedriftene og i kontakt med andre kunnskapsmiljø. Innovasjonssenteret gir mulighet for å koble bedrifter med hverandre og andre relevante aktører, slik at de kan skape og omdanne ny kunnskap til kommersiell

utnyttelse og dermed øke sin konkurransekraft gjennom suksessfulle innovasjonsprosesser. Lokalene er fylt opp og i tida framover må innholdet utvikles.



Biblioteket er ikke lenger et sted hvor man bare låner bøker, men et sted hvor man ønsker å være og «gjøre ting», alene eller sammen. I det store publikumsrommet skal det være plass til mennesker og alt de ønsker å gjøre: lese sammen eller alene, tenke, studere, drikke kaffe, lære, utfordres, oppleve, spille, leke, diskutere, kose seg, snakke sammen, tegne, se utstillinger, få informasjon, utforske, slektsforske, se film, lytte, undre seg, være i fred, kommunisere, låne bøker, trives, foredra, være sammen eller bare være. Et nytt bibliotek skal ha plass til alle disse aktivitetene.

Bibliotek er i endring. Med større fokus på å være en møteplass, debattarena og et sted for kulturelle arrangementer, minskes forskjellen mellom biblioteket og andre kulturarenaer. Aktiviteten etter åpningen i september har til fulle vist betydningen som møteplass og arena for arrangementer.

Næring og utvikling

Den aller største etableringen i Ringebu kommune for 2017 var realiseringen og åpningen av den tredje dalsiden i Kvittfjell; Varden. Det kan vi ha glede av i mange år framover, og det er på sin plass å gi honnør til Alpinco AS for den satsningen som vi ser kommer og ringvirkningene det gir både til lokalsamfunnet og regionen.

Den største nyheten for kommunen selv i 2017 var ferdigstillelsen av Innovasjonssenteret. Der har bedriftene nå funnet seg til rette. Samarbeidet, og stedet som en møteplass for næringslivet, er i ferd med å skapes. Krible design har bistått med skilting, og tok i konkurransen Innlandsperler sølv for Illustrasjon og skiltsystem for Innovasjonssenteret.

På Frya Næringspark er det nå ryddet mye skog og veinettet har blitt oppgradert. Området fremstår nå mer åpent og innbydende for nyetablering. Det er økende interesse for å etablere seg der. Ny hjemmeside ble lansert helt på tampen av året.

Ringebu kommune kjøpte også et areal (Rudivollen) ut mot Frya elv. Dette for å sikre framtidig areal til næringsutvikling. På flyplassen er det økt aktivitet og dette er Gudbrandsdalens eneste flyplass.

Det har i 2017 vært flere etableringer enn noen gang, samtidig er det noen som avslutter eller ikke klarer å drive lengre. Den største investeringen i 2017 var etableringen av Kiwi på Fåvang. Det ble et løft for Fåvang sentrum, og vil forhåpentligvis bidra til å dra besøkstrafikken opp i sentrumskjernen. Det foreligger flere spennende prosjekter for Fåvang i årene som kommer.

I slutten av oktober inviterte Ringebu kommune NHO, fylkeskommunen og Innovasjon Norge på en dag med besøk av ulike bedrifter i vår kommune. Med et tett oppsatt program rakk vi å besøke 10 bedrifter. Ringebu fikk vist fram noe av bredden i næringslivet. Vi fikk meget gode tilbakemeldinger, og i følge Innovasjon Norge burde dette være en mal for andre kommune å gjøre tilsvarende.

Det er flere innen landbruket som nå satser på lokal mat, og den satsningen passer fint med etableringen

av Gudbrandsdalsvegen som nå er under etablering. Produksjon av lokalmat er noe markedet etterspør, og Ringebu kommune ønsker at enda flere kan se muligheten og potensialet i dette markedet. Mot slutten av året åpnet Annis spiseri, som blir en god forsterkning til å gjøre Landsbyen mer levende etter normal åpningstid.

2017 har vært et spennende år innenfor næring og utvikling. Det blir spennende å se om den gode utviklingen fortsetter.

Klima og miljø

Helt på tampen av 2017 ble MGR/Frya miljøstasjon ferdig sertifisert som miljøfyrtårn. Dermed var alle 16 kommunens virksomheter/bygg med fast ansatte sertifisert.

Det andre store tiltaket i Energi- og klimaplanen, EPC (energisparkkontrakter) ble ytterligere realisert ved en rekke gjennomførte tiltak i 2017. 20 bygg er gjennomgått; rådhuset, 6 bygg i skole- og barnehagesektoren, 6 helse- og omsorgsbygg, 4 kulturbygg og 3 andre bygg. Arbeidene med tiltak på de forskjellige bygg pågår ennå, og har sluttfrist 31.05.2018. Det forventes en årlig reduksjon i energiforbruk på 30 %.

Klimaet vil også nye godt av kommunens valg av nye biler ved inngåelsen av ny 5 års leasingavtale. Alle kommunens 13 tjenestebiler som disponeres av hjemmetjeneste, barnevern og helsetjeneste ble da ladbare hybrid- eller rene elbiler. Samtidig ble det søkt om og mottatt Klimasatsmidler fra Miljødirektoratet til etablering av 22kWt semihurtigladdere. 12 ladere ble montert på i carportene til hjemmetjenestene i Fåvang og Ringebu, og 2 ved Ringebu helsesenter. Det er forventet et redusert CO2 utslipp på ca. 14 tonn pga.



overgangen til ladbare biler.

Kommunens målte klimaavtrykk tilsvarte i 2017 nær 1025 tonn CO₂. I 2016 var det 980 tonn, altså har det vært en økning, men da MGR/Frya miljøstasjon ble medregnet først fra og med 2017 må dennes 101 tonn trekkes fra for å få sammenlignbare tall. Det blir dermed en reduksjon på 56 tonn CO₂, tilsvarende 5,7%.

Dette er en gledelig utvikling, men vi vil oppnå en langt kraftigere reduksjon for 2018, når flere EPC-tiltak og bruk av elbiler har fått helårsvirkning. Kanskje vil vi se hele 200 tonn i ytterligere reduksjon.

Overordnet planlegging

Kommunal planstrategi for perioden 2016-2019 ble vedtatt i kommunestyret 13.12.2016 (K-sak 115/16) og inneholder en plan for planarbeid i perioden. Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2026 ble vedtatt videreført uten endringer.

Arbeid med kommuneplanens arealdel ble ført videre i 2017. Første milepel ble nådd ved første gangs behandling i kommunestyret i april 2015 (K-sak 33/15). Bearbeiding etter første, andre og tredje gangs høring har pågått gjennom året. Det ble gjennomført meklings i april 2018. Meklingen førte ikke fram og planen går til departementet for avgjørelse.

Arbeid med handlingsplan folkehelse ble startet med

mandat godkjent i kommunestyret i april 2016 (K-sak 34/16).

Det har gjennom året blitt rapportert Kvalitets- og utviklingsplan for både helse og omsorg, samt skolene.

Kommunestyret vedtok gjennomføring av hovedprosjekt Masterplan for Ringebu prestegard og Ringebu stavkirke i november 2016 (K-sak 105/16). Prosjektet er forutsatt å gå over 3 år.

Kommunestyret vedtok prosjektplan for utarbeidelse av kulturminneplan i november 2016 (K-sak 106/16). Arbeidet med selve planen pågår fortsatt.

Kommunestyret godkjente i desember 2016 mandat for utredning av Fremtidige NAV-tjenester i Midt-Gudbrandsdal (K-sak 113/16). Mot slutten av 2017 ble også barnevernstjenesten og flyktningetjenesten tatt inn som aktuelle samarbeidsområder. Utredningsarbeidet vil pågå i 2018.

Se vedlegg 1 for planoversikt i fullstendig form.

PLANENS NAVN		Vedtatt	2016	2017	2018	2019
Plan vedtatt 13.12.2016, status per 31.12.2017			Årstallet indikerer <u>oppstart</u> av planarbeidet			
					utført	
Samfunnsdelen, tema- og sektor(fag)planer:					planl oppst	
					avvik	
Kommuneplanens samfunnsdel		2014	Videreføres uten endringer			
<u>Næring, miljø, idrett og kultur:</u>						
Næringsplan 2015-2018		2015			Rev	
Frya industriområde fram mot 2025	Interkommunal		Utført			
Energi og klimaplan 2015-2018		2015			Rev	
Avfallsplan 2002-2005	Interkommunal Faglig forum august 2016	2002	Rev			
Landbruksplan	Interkommunal				Ny	

Organisasjon, ledelse og fornying

Lederutvikling er en kontinuerlig oppgave. God ledelse i alle ledd er avgjørende for utvikling av kommunes tjenestetilbud, for omstilling og innovasjon, og for utvikling av kommunen som en attraktiv arbeidsgiver med godt omdømme. I 2014 gjennomførte tjenesteledere og rådmannsledelse kompetansegivende studie med eksamen. Fra høsten 2014 har også 9 av 15 tjenesteledere og 9 avdelingsledere deltatt i ulike kompetansegivende videreutdanninger i ledelse og innovasjon.

Lederne i kommunen har i løpet av de siste 3-4 år gjennomført ledelsesutviklingsstudier og avlagt eksamen med til sammen mer enn 1000 studiepoeng. I tillegg har flere ledere gjennomført studier uten eksamen.

Fra januar 2017 ble det opprettet eget lederkapittel i kap 3.4.3 i HTA for avdelingsledersjiktet. Etter lokal prosess ved forrige årsskifte ble plassering i nytt kap 3.4.3 avklart. I siste halvår av 2017 har nytt lederutviklingsprogram for avdelingsledere, tjenesteledere og rådmannsledelsen vært under utforming. Oppstart vil skje våren 2018.

Det er utarbeidet intern lederhåndbok, med bl.a. rolle- og ansvarsavklaringer, definerte prinsipper for ledelse og begrepsavklaringer. Det inngås årlige lederavtaler med kommunalsjefer og tjenesteledere. Det holdes jevnlig møter i fag- og ledernetverk. Det avholdes årlige temadager og ledersamlinger, alt for å sikre god samhandling på tvers i organisasjonen og utviklingen av en felles, samlende og framoverlent organisasjonskultur.

Brukerrådene leverte innspill til kommunestyrets dialogkonferanse som ble arrangert i juni. Dialogkonferansen markerte oppstart av prosessen med utarbeiding av økonomiplan. Egne brukerrådsforum vår og høst bidrar til å styrke innholdet i ordningen med brukerråd.

Aktiviteter og resultater i 2017

Følgende oversikt viser et summarisk bilde av aktiviteter i 2017 når det gjelder organisasjon, ledelse og fornying.

- Utarbeidelse av digitaliseringsstrategi for kommunen.
- Barnevernsleder fullførte lederutviklingsstudium.



- Regionalisering av NAV ble utredet i et samarbeid mellom kommunene i Midt-Gudbrandsdalen.
- Nytt innovasjonssenter ble satt i drift fra april.
- Nytt bibliotek ble satt i drift i september.
- Konsept for Makerspace ble etablert som 2-årig prøveordning i tidligere biblioteklokaler.

Lean

Lean-prosesser ble videreført 2017, en metodikk for å synliggjøre og forbedre arbeidsrutiner med hensikt å etablere mer rasjonell drift. Åtte veiledere bistod under ulike prosesser på tvers av fagområder. Erfaringene er gode. I 2017 ble det foretatt 2 kartleggingsprosesser og en annen metode med "forbedringstavler" er tatt i bruk i det daglige innen helse og omsorg.

Intern kontroll / kvalitetssikring

Skolene bruker verktøyet Vokal. I tillegg tok skolene i 2015 i bruk Utdanningsdirektoratets nyutviklede verktøy Reflex, som skal gi skole og skoleeier hjelp til å vurdere om egen praksis er i samsvar med opplæringsloven med tilhørende forskrifter.

Kommunen bruker kvalitetssystemet Qm+. Muligheten for alle ansatte til å sende ulike meldinger i Qm+ benyttes i økende grad. Vernerunder gjennomføres med utgangspunkt i sjekklistene i HMS-nettportalen Qm+.

I siste halvdel av året ble det innhentet tilbud på nytt kvalitetssystem, og besluttet kjøp av Compilo, til erstatning for tidligere QM+. Omlegging til nytt system er en stor prosess. Systemet vil bli innarbeidet i løpet av 2018.

Kommunens økonomireglement ble revidert og godkjent av kommunestyret i desember 2017 (K-sak 96/17).

Kommunen som arbeidsgiver

Ringeby kommune hadde 467 ansatte ved utgangen av 2017, fordelt på 334 kvinner og 133 menn. Dette er inklusive de interkommunale selskapene Midt-Gudbrandsdal Brannvesen og Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap. De 469 ansatte utgjorde 361,69 årsverk (348,94 i 2015). Dette inkluderer alle midlertidige tilsettinger.

Ringeby kommune har to administrative ledernivå. Rådmannen har det overordnede ansvaret. Den enkelte tjenesteleder har et helhetlig ansvar for sitt område inkl. personalansvar for sine ansatte. Myndighetsfordelingen er fastlagt i administrativt delegasjonsreglement av juni 2015.

Fellestjenesten utfører personaladministrativ bistand til tjenesteenhetene, og har spisskompetanse som tjenestelederne kan trekke veksler på, f.eks. i vanskelige personalsaker. Fellestjenestens hovedoppgave er «å spille tjenestelederne gode», og å sørge for ens praksis innenfor personalområdet.

Rådmannen har faste kontaktmøter med hovedtillitsvalgte i tråd med Hovedavtalens del B, § 1. Det er avholdt 7 kontaktmøter i 2017.

I forbindelse med mellomoppgjøret i 2017 inviterer KS til dialog med medlemmene (kommunene) om arbeidsgiverpolitiske utfordringer. God dialog med medlemmene er avgjørende for å utforme en god medlemspolitikk og gode lønnsoppgjør. Innspill til KS i forbindelse med mellomoppgjøret for 2017 ble behandlet i formannskapet den 13.12.2016. Det ble gjennomført lokale forhandlinger høsten 2017, og første gang for avd.ledere i kap. 3.4.3.

Totalt sett har kommunen i 2017 et nærvær på 93,4 %, hvorav 1 % er egenmeldt og 5,6 % er legemeldt sykefravær. Til tross for at fraværet siste kvartal har økt, er det gjennomsnittlige legemeldte fraværet per år nokså stabilt. Ringeby kommune kan være stolt av å ha nådd målet som er satt i arbeidsgiverpolitikken om å ha et nærvær på totalt 94,4 % for 2017! En oversikt over sykefravær fordelt på diagnoser (pr kvartal) oversendt fra vår IA kontakt ved NAV arbeidslivssenter, viser at det er en kraftig økning av psykiske lidelser i 2017, mot tidligere år. 32 % av de ansatte som ble sykemeldte i 2017 ble sykemeldt på bakgrunn av en psykisk lidelse, mot i snitt 15 % de tidligere år. Det vil jobbes videre med en økt forståelse for og forebygging av psykiske lidelser i 2018.



Ringeby kommunes overordnede arbeidsgiverpolitikk med tilhørende handlingsplan ble vedtatt i kommunestyret (K-sak 43/14), i møte 17.06.2014. Arbeidsgiverpolitiskhandlingsplan konkretiserer aktuelle tiltak som skal bidra til å realisere den overordnede arbeidsgiverpolitikken. Handlingsplanen foreligger i et arbeidsdokument, som revideres jevnlig og det skal rapporteres til AMU.

Det er i 2017 gjennomført flere samlinger med intern opplæring av ledere både på det fremmede prinsippet, samt andre tema innen personalforvaltning. Dette for å sikre lik forståelse for regelverk, retningslinjer og praksis.

Det er gjennomført IA samarbeidsmøter ca. en gang annenhver måned mellom personalavdeling, NAV Ringeby, NAV arbeidslivssenter, bedriftshelsetjenesten og hovedverneombudet. Formålet med disse møtene er å skape en arena for å nå målene i kommunens arbeidsgiverpolitikk, ved å dele kunnskap, drøfte prinsipielle saker og fremme et mer inkluderende arbeidsliv. Dette samarbeidet er unikt og godt! Personalavd har også i 2017 fokusert på veiledning og rådgivning når det gjelder nærværarbeid, spesielt innen helse- og omsorgsektoren hvor fraværet har vært høyest.

Bedriftshelsetjenesten Innlandet AS har levert tjenester på oppdrag i 2017. Årsrapporten, behandlet i arbeidsmiljøutvalget, viser at det er lagt ned arbeid på mange områder i organisasjonen. Det er forbrukt et høyere antall timer totalt gjennom 2017 (37,5 t. mer), enn i 2016 og det har vært tre flere oppmøter. Tjenesteenheten helse og mestring har brukt flest timer i 2017. Dette på grunn av økt fokus på kurs i kommunikasjon og samarbeid, samt vold og trusler i arbeidslivet. Innen plan og teknisk har alle ansatte innen vaktmestertjenesten og veg/vann/avløp vært inne til målrettet arbeidshelseundersøkelse og vaksinerings.

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) har i 2017 hatt 4 møter og 27 saker har vært behandlet. Det er utarbeidet

egen årsmelding for AMU. Ambisjonen om å styrke arbeidsmiljøutvalgets rolle og øke aktiviteten for arbeidsmiljøutvalget i 2017 synes å være ivarettatt, da det er en jevn økning av saker til behandling. Vedtatte årshjul for utvalget sikrer flere drøftinger av viktige tema for å skape helsefremmende arbeidsplasser.

Den 25. november ble kantina i rådhuset pyntet til fest. Anledningen var den årlige hedringen av ansatte med 25 års tjenestetid i kommunen. Det var i alt 9 jublanter i 2017, og av disse hadde 6 anledning til å delta på markeringen.

Leder og verneombud gjennomfører årlig en fysisk vernerunde på alle enheter i kommunen. Gjennom HMS-nettportalen Qm+ sendes det ut en sjekkliste til ansatte og ledere. Deretter går den fysiske vernerunden på det enkelte verneområdet. Det utarbeides rapporter og iverksettes hensiktsmessige tiltak for å sørge for å sikre et arbeidsmiljø som gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon, som gir full trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger.

Det gjennomføres årlig introduksjonsdag for nyansatte og seniordag for ansatte tilmeldt både kommunens landspensjonskasse(KLP) og statens pensjonskasse(SPK) over 58 år.

Arbeidstilsynet fører tilsyn med at virksomhetene følger arbeidsmiljølovens krav for å forebygge arbeidsrelatert sykdom og skade. Forebygging av vold og trusler var en av hovedprioriteringene i 2017. Hensikten med tilsynene er å kontrollere og bidra til at virksomheten arbeider systematisk med helse, miljø og sikkerhet for å forebygge forekomsten av vold, trusler og trakassering, herunder de arbeidsbetingelsene som er av betydning for dette. Arbeidstilsynet varslet og gjennomført tilsyn ved tre enheter i Ringeby kommune i februar 2017. Tilsynet avdekket forhold som ikke var i orden og det ble varslet pålegg om å utbedre dette. Alle tre enheter har lukket sine avvik og oppfylt sine vedtak om pålegg. I tillegg er det utarbeidet overordnet retningslinje for vold, trusler og trakassering, behandlet i AMU møte den 14.12.2017.

Kvalitetssystemet er viktig for Ringeby kommunes troverdighet. Innbyggere, brukere, medarbeidere, politikere og andre berørte skal ha tillit til vår leveranse og forvaltning av fellesskapets ressurser. Kommunens kvalitetssystem er et verktøy for å legge til rette for tillitsskapende forvaltning. Kvalitetssystemet skal være et hjelpemiddel som beskriver arbeidsoppgavene og hvordan disse skal utføres. Dermed reduseres sårbarheten ved utførelsen av oppgaver, personavhengigheten minimeres, og

nyansatte kan komme raskt inn i jobben. Dette er viktig for å sikre forutsigbare tjenester for innbyggerne og for å opprettholde den kvaliteten som de utførte tjenestene skal ha. Målet med kvalitetssystemet er at alle medarbeidere skal kunne utføre sine arbeidsoppgaver i henhold til avtalt nivå, metode, standard og kvalitet. Kvalitetssystemet er et viktig verktøy for at rådmannen skal oppfylle krav i henhold til kommunelovens bestemmelser i § 23: "Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll".

Kvalitetssystemet skal også ivareta Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften).

Kvalitetssystemet som Ringeby kommune innførte 2007, Qm+, har bestått av i vesentlighet deler – fokus på avvikshåndtering, samt forenkling av styringen av internkontrolloppgavene. Kommunen har de senere årene opplevd at vi ikke har klart å få noen god effekt at eksisterende kvalitetssystem. De siste årene har kravene økt og nye behov melder seg. Dette gjelder både på kontroll på drift, avvik, kvalitet, utvikling og leveranser, risikoanalyser, og muligheten for å ha god oversikt over kommunens samlede aktiviteter. Det gjennomføres en rekke statlige tilsyn og ved disse etterlyses bruk av kvalitetssystem, herunder at kommunen skal kunne legge frem gode rapporter og dokumentere kvalitet i det vi utfører. Det er rådmannens inntrykk at dette vil få et større fokus fremover. Etter anbudsrunde sommer 2017, ble Compilo AS den foretrukne leverandøren på nytt og helhetlig kvalitetssystem. Implementeringen startet i september og med full overgang til nytt kvalitetssystem fra medio mars 2018.

Medarbeiderundersøkelsen

10-faktor er en medarbeiderundersøkelse som er utviklet av KS i samarbeid med Linda Lai, professor i organisasjonspsykologi ved Handelshøyskolen BI i Oslo. Det er en kort og konkret undersøkelse, der medarbeidere og ledere svarer ved å ta stilling til i alt 36 påstander, dvs. tre-fem påstander for hver av de ti faktorene. Undersøkelsen bygger på forskning om hva som er viktige innsatsfaktorer for å oppnå gode resultater. Den er konkret og avgrenset til ti faktorer som er dokumentert viktige. Det skal ta kort tid å svare på undersøkelsen. Undersøkelsen er både medarbeiderskaps- og ledelsesorientert og fanger opp viktige faktorer på medarbeider-, gruppe-, organisasjons- og ledernivå. Den er utviklingsorientert og måler faktorer som ledere og medarbeidere kan påvirke, og som skal danne grunnlag for medarbeider-, organisasjons-, og lederutvikling.

De 10 faktorene som inngår er:

- Indre motivasjon
- Mestringstro
- Autonomi
- Bruk av kompetanse
- Mestringsorientert ledelse
- Rolleklarhet
- Relevant kompetanseheving
- Fleksibilitetsvilje
- Mestringsklima
- Prososial motivasjon

Medarbeiderundersøkelsen er spesielt tilpasset norske kommuner. Undersøkelsen vil bli gjennomført hvert andre år, og ble for andre gang gjennomført i februar 2018. Det er utarbeidet en plan for oppfølging, både på organisasjons- og tjenesteenhetsnivå.

66 % av de ansatte besvarte undersøkelsen i 2018, noe som er en liten nedgang fra 72 % i 2016.

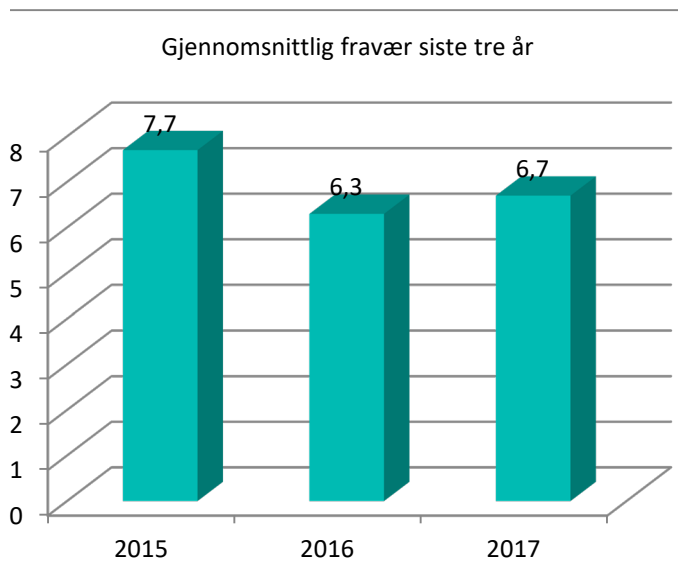
Medarbeiderundersøkelsen 2018 har nettopp blitt gjennomført, og tjenesteenhetene har foreløpig ikke analysert ferdig resultatene og iverksatt nye tiltak. Rådmannen har derfor bedt hver tjenesteenhet om å kommentere hvilke tiltak som har blitt gjort siden 2016, og hvordan arbeidet med resultatene fra 2016 har vært i den enkelte enhet. I tillegg ble tjenesteenhetene bedt om å kommentere hvilke faktorer de ser på som utfordrende for sin enhet, og hvilke tiltak de mener bør prioriteres på bakgrunn av resultatene fra undersøkelsen i 2018. Det vises til kommentarer under



hver tjenesteenhet. Resultat for Ringebu kommune (snitt for landet i parentes):

Målemetode	Status
• Medarbeiderundersøkelsen	66 %
10-faktor. Svarprosent:	
1. Indre motivasjon	4,3 (4,3)
2. Mestringstro	4,3 (4,4)
3. Autonomi	4,3 (4,3)
4. Bruk av kompetanse	4,2 (4,3)
5. Mestringsorientert ledelse	3,9 (4,0)
6. Rolleklarhet	4,3 (4,3)
7. Relevant kompetanseutvikling	3,8 (3,7)
8. Fleksibilitetsvilje	4,5 (4,5)
9. Mestringsklima	4,1 (4,1)
10. Prososial motivasjon	4,7 (4,7)

Statistikk fravær



Fravær i %	Helårstall		
	2015	2016	2017
Rådmannen	0,0	0,0	0,1
Fellestjenesten	5,0	4,7	6,3
Kultur	6,8	1,9	1,3
Strategi og utvikling	3,6	0,2	0,5
Ringebu ungdomsskole	6,3	3,9	2,8
Ringebu skole	6,1	2,2	1,2
Fåvang skole	8,4	5,1	6,4
Barnehagene	12,5	11,6	8,9
NAV	13,0	4,9	2,5
Helsetjenesten	7,8	5,4	6,7
Kortids-/rehab.	18,1	10,9	8,2
Joba	8,2	6,5	4,8
Bofellesskap for EMF			18,2
Linåkertunet	9,8	10,0	13,8
Hjemmetjenesten sør	3,2	10,9	4,8
Hjemmetjenesten nord	11,6	7,1	9,6
Plan og teknisk	3,4	4,7	5,6
MGRS	3,4	1,4	3,7
MGBV	1,8	4,7	7,7
Total Ringebu kommune	7,7	6,3	6,7
MGR	9,0	1,4	3,0
MGB	5,7	4,3	0,9

Fravær fordelt per tertial

Fravær i %	1. tertial			2. tertial			3. tertial		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Rådmannen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
Fellestjenesten	6,4	8,1	4,2	4,3	4,3	6,9	4,5	3,4	8,4
Kultur	7,8	4,8	2,8	4,5	0,1	0,0	8,0	0,6	1,1
Strategi og utvikling	12,2	0,0	0,8	0,0	0,0	0,7	0,6	0,7	0,0
Ringebu ungdomsskole	7,6	8,0	4,1	3,9	1,4	1,5	7,5	2,1	3,2
Ringebu skole	8,3	3,6	1,3	5,2	1,6	0,7	4,7	1,4	1,6
Fåvang skole	11,2	7,8	6,4	6,4	2,1	4,5	7,7	5,4	8,3
Barnehagene	11,7	11,6	11,6	13,4	8,9	6,5	12,3	14,2	9,3
NAV	19,9	9,4	1,2	8,1	4,4	1,9	12,5	0,3	5,4
Helsetjenesten	8,6	6,2	6,9	8,6	5,1	4,6	6,4	5,0	8,8
Kortids-/rehab.	16,0	17,4	10,3	20,9	7,3	5,3	17,6	7,5	8,7
Joba	8,9	6,0	7,9	9,7	5,7	3,6	5,7	7,8	2,6
Bofellesskap for EMF						24,9			16,8
Linåkertunet	11,7	13,5	14,0	11,3	7,4	14,6	10,7	9,2	11,0
Hjemmetjenesten sør	1,9	7,2	5,5	3,2	11,0	5,1	4,4	14,3	4,5
Hjemmetjenesten nord	16,3	4,9	10,8	10,7	5,5	6,3	8,8	11,2	10,1
Plan og teknisk	3,6	6,9	7,1	3,1	2,7	3,0	3,7	4,5	7,2
MGRS	3,5	1,1	1,2	6,1	0,9	3,2	0,7	2,3	6,7
MGBV	2,3	7,6	1,4	1,9	2,1	5,6	1,1	4,2	16,6
Total Ringebu kommune	8,8	7,8	7,3	7,5	4,7	5,3	7,2	6,6	7,3
MGR	2,5	10,7	3,0	10,9	1,4	1,0	13,5	1,2	4,5
MGB	7,7	0,3	1,5	4,9	3,8	0,8	4,2	0,4	1,0

Likestilling og inkluderende arbeidsliv

I Ringebu kommune består rådmannsnivået av rådmannen og to kommunalsjefer. Kommunen har 15 tjenesteledere ved utgangen av 2017, inklusive fire interkommunale samarbeidsordninger og NAV Ringebu. Av disse er seks menn og åtte kvinner. En stilling er ubesatt.



1. Kjønnsfordeling faste stillinger pr. enhet i 2017

	Kvinner	%	Menn	%
Rådmannen	2	67	1	33
Strategi og utvikling	0	0	3	100
Fellestjenesten	11	85	2	15
Kultur	12	71	5	29
Ringebu skole	18	82	4	18
Fåvang skole	24	89	3	11
Ungd.skolen / VO	17	63	10	37
Barnehagene	28	88	4	13
Helse og mestr.	30	77	9	23
Hjemmetjenester	54	87	8	13
Linåkertunet	96	99	1	1
Plan og teknisk	22	46	26	54

	Kvinner	%	Menn	%
NAV / Sosialtj.	5	100	0	0
MGRS	7	88	1	13
MGBV	5	83	1	17
MGR	1	8	12	92
MGB	2	4	43	96

2. Kjønnsfordelt lønnsstatistikk i snitt årslønn for årene 2016 og 2017

Lønnplassering	Kvinner 2016	Menn 2016	% forskjell menn – kvinn.	Kvinner 2017	Menn 2017	% forskjell menn – kvinn.
Kap 4-uten lærere	417.139	413.994	-0,8	425.823	416.752	-2,2
Kap 4-kun lærere	516.502	514.983	-0,3	531.093	528.990	-,04
Kap 5	663.166	722.206	8,2	685.666	743.800	7,8
Kap 3.4.2 - avd. ledere				555.311	493.600	-12,5
Tjenesteledere / ledere interkomm.	637.666	700.428	9,0	649.750	719.714	9,7

3. Kjønnsfordelt statistikk på heltids- og deltidsansatte i 2016 og 2017

	2016				2017			
	Deltid	Andel i %	Fulltid	Andel i %	Deltid	Andel i %	Fulltid	Andel i %
Menn	54	21 %	71	34 %	57	21 %	76	38 %
Kvinner	209	79 %	135	66 %	211	79 %	123	62 %

Iverksatte og planlagte likestillingstiltak

Lederne har i tillegg til fellesstatistikken over, en statistikk for egen enhet. Den enkelte leder beskriver iverksatte og planlagte likestillingstiltak under årsberetning for sin enhet.

4. Inkluderende arbeidsliv og helsefremmende arbeidsplasser

Oversikt over språk- og ordinære praksisplasser, samt omplasseringer 2017

2017	Antall totalt:	Hvor:
Antall språktreningsplasser:	5	MGRS, Ringebu eldresenter, Arbeidsstua eldresenteret, Fellestjenesten
Antall ordinær praksisplasser:	7	Fåvang skole, Kultur (ungdom og idrett og ungdomshus), MGRS, renhold plan og teknisk, Fellestjenesten
Antall omplasseringer internt i egen enhet:		
Antall omplasseringer over til annen tjenesteenhet:		
Jobbrotasjon internt		

Oversikt over tilgang og avgang antall for Ringebu kommune siste 5 år

		2013	2014	2015	2016	2017
		Antall	Antall	Antall	Antall	Antall
Aktiv	Delvis ufør	5	6	3	4	3
Aktiv	Delvis AFP 62-64				1	1
Aktiv	Delvis AFP 65-66					
Aktiv	Ufør	2	2	5	4	1
Aktiv	AFP 62-64			3	1	2
Aktiv	AFP 65-66		2	1	1	
Aktiv	Aldersp. (85-årsregelen)	1	2	1		3
Aktiv	Delvis alderspensjon			1		
Aktiv	Alderspensjon	2		3	2	1
Aktiv	Død				1	
Delvis ufør	Ufør	1	6	3	1	1
Delvis ufør	Aktiv	2		2	1	
Delvis ufør	Alderspensjon			3	1	
Ufør	Aktiv					1
Ufør	Alderspensjon	6	2	10	4	6
Ufør	Død					1
Delvis AFP 65-66	Delvis alderspensjon	2				
Delvis AFP 65-66	Alderspensjon	2			1	
AFP 65-66	Alderspensjon	1	6	3	2	6
Aldersp. (85-årsregelen)	Alderspensjon	2	1	2	1	1
Aldersp. (85-årsregelen)	Død					
Delvis alderspensjon	Alderspensjon	1			2	4
Delvis alderspensjon	Død			1		
Alderspensjon	Død	5	5	7	4	6

Oversikten over viser tilgang og avgang fra aktive ansatte til ulike typer ytelser de siste 5 årene. Det kan se ut som at det er ganske stabile tall på de fra aktive til uføre. Det samme gjelder for fra delvis ufør til ufør har blitt redusert. Målet i arbeidsgiverpolitikken med at færre skal ta ut AFP er nådd for 2017.

Når det gjelder alderssammensetning i kommunen så har kommunen som organisasjon en høyere andel ansatte i alderen mellom 45 og 64 år, enn både Oppland og KLP området for øvrig. Dette gjelder innenfor alle yrkesgrupper. Flest ansatte finner man i aldersgruppene 55 og 61 år.

Dette kan være viktig informasjon og danner et inntrykk av fremtidige utfordringer knyttet til rekruttering og uttak av pensjon. Oversikten kan også være nyttig i forbindelse med pensjonsplanlegging, livsfasepolitikk og annet HMS – arbeid.

Sosiale og helsefremmende tiltak

Det har i 2017 ikke blitt arrangert felles sosialt tiltak for alle ansatte.

Ved å lese organisasjonens kvartalsvise nærværsrapporter som ligger på www.ringebu.kommune.no og under politikk, møter og protokoll fra arbeidsmiljøutvalget, danner man seg fort et inntrykk av hvordan kommunen jobber for å skape helsefremmende arbeidsplasser. Her presenteres statistikk, analyse, samt ulike tiltak som går på helse, miljø og sikkerhet.

Økonomisk resultat i 2017

Kommunen har avlagt et årsregnskap for 2017 med et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på kr 8.411.569. Netto driftsresultat utgjorde kr 11.879.616, som er 2,7 % av driftsinntektene.

Tall fra hovedoversikt drift	2016	2017
Driftsinntekter	424.895	438.266
Driftsutgifter	- 405.781	- 433.239
Eksterne finanstransaksj.	- 11.862	- 14.239
Motpost avskrivninger	19.986	21.091
Netto driftsresultat	27.238	11.880
Netto driftsresultat i %	6,4 %	2,7 %

(tall i 1.000 kr, hentet fra Økonomisk oversikt drift)

Dette er niende år på rad med positivt netto driftsresultat. Resultatet for 2017 ligger litt under landssnittet (3,8 %), men er bedre enn både budsjettresultat (-0,3 % i revidert budsjett) og anbefalt minimumsnivå fra Teknisk beregningsutvalg (1,75 %).

Det gode resultatet skyldes i hovedsak:

- skatt, rammetilskudd og inntektsutjevning endte samlet opp med merinntekt.
- pensjonsutgiftene ble lavere enn budsjettet.
- tjenesteenhetene og interkommunale samarbeidsordninger har samlet et betydelig mindreforbruk.

KLP's første prognose for pensjon 2017 kom i september 2016 og sendes ut som et budsjettgrunnlag for kommunene. Denne prognosen var på 28,8 mill. kr for Ringebu. Etter møte med KLP, der det ble gitt signaler om at prognosen trolig var satt opp med for høyt anslag, la administrasjonen til grunn en lavere sats i økonomiplan og årsbudsjett. Denne satsen ga et pensjonsanslag på 25,8 mill. kr. Regnskapet for 2017 viser at pensjonsutgiftene ble drøyt 22,5 mill. kr (alle beløp ekskl. arbeidsgiveravgift). Det viser seg å være svært vanskelig å treffe med prognosene for pensjon, da disse påvirkes mye av avkastningen KLP får i finansmarkedet og hvordan lønnsoppgjøret blir.

Det er stor variasjon i tjenesteenhetenes økonomiske resultater. De største negative resultater kan tilskrives engangskostnader/ ekstraordinære forhold. Blant de med positive resultater finnes både redusert aktivitet og økte inntekter som hovedårsaker. Tjenesteenhetene innen helse og omsorg samarbeider tett og har blant annet felles vikarpool. Tjenesteenhetene Helse og mestrings, Linåkertunet HDO og Hjemmebaserte tjenester må derfor ses samlet. Skolene samarbeider

også om sine utfordringer. Noe midler omfordes mellom skolene ut fra elevtallsutvikling hvert år og det utvises stor fleksibilitet skolene i mellom mht. opp- og nedbemanning for å finne løsninger som gir minst mulig ulempe samlet sett. Også for skolene bør derfor det samlede resultatet vurderes.

Kommunen har i mange år hatt et høyt investeringsnivå. Kommunen har i perioder hatt redusert bemanning til gjennomføring. I tillegg har flom/ekstremvær i 2011 og 2013 gitt betydelige forsinkelser. Noen store investeringsprosjekter har ventet på avklaring og oppstart ny E6 Ringebu-Frya. Dette, sammen med stadig større krav til bearbeiding av anbudsgrunnlag/kriterier og gjennomføring av tidkrevende anbudsrunder har medført at kommunen har hatt stort etterslep og lav gjennomføringsgrad (36,5 % ved utgangen av 2016).

Det ble i 2016 gjennomført et forvaltningsrevisjonsprosjekt som omhandlet investeringer. Her ble det gitt fire anbefaler om endring i praksis når det gjelder budsjettering og oppfølging av investeringsprosjekter. Dette ble fulgt opp i 2017 og har ført til endret praksis mht. budsjettering av ubrukte midler fra foregående år. Gjennomføringsgrad (regnskap målt mot budsjett) er nå omtrent 100 % om vi hensyntar at utbedring av Brekkebakkene (der kommunen bare bidrar med finansiering) blir gjennomført først i 2018. I årsberetningen er rapportering på investeringer betydelig utvidet i tråd med anbefalingene i forvaltningsrevisjonsprosjektet.

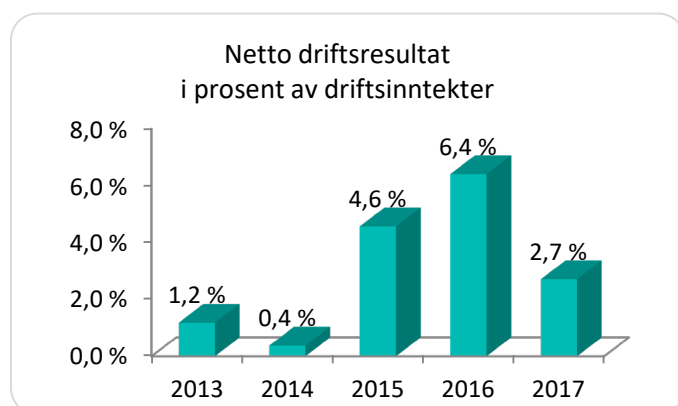
Kommuneøkonomien ved utgangen av 2017 tilfredsstiller alle tre handlingsregler som lå til grunn for budsjettet. Dette gjelder:

- Driftsresultat
- Disposisjonsfond
- Lånegjeld.

Nøkkeltall og økonomisk vurdering

Netto driftsresultat

Oversikten viser netto driftsresultat i % av driftsinntektene de siste 5 år. Over tid vil det være en forutsetning at de løpende driftsinntektene er tilstrekkelige til å dekke opp for de løpende driftsutgiftene. Et driftsoverskudd vil også kunne finansiere investeringer og dermed redusere behov for låneopptak. Anbefaling/norm for netto driftsresultat var fram til og med 2013 på 3 % av driftsinntektene. Fra 2014 er norm endret til 1,75% (jfr. Teknisk beregningsutvalg, november 2014).



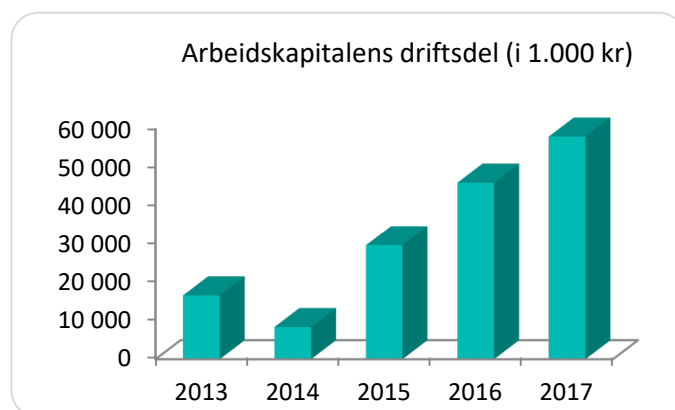
Opprinnelig var det budsjettet med netto driftsresultat på 0,1 % i 2017. Revidert netto driftsresultat i budsjettet for 2017 var -0,3 %, mens resultatet endte på 2,7 %. Dersom vi inkluderer de interkommunale selskapene MGB og MGR blir netto driftsresultat 2,5 % (konserntall i Kostra). Spesielle bokføringsregler knyttet til premieavvik pensjon påvirker regnskapsresultatet for perioden 2011-2014 ved å trekke regnskapsresultatet opp, mens det for 2015 trekker resultatet ned. I 2016 og 2017 påvirker ikke premieavvik pensjon resultatet i nevneverdig grad.

Siden handlingsregler for kommuneøkonomi ble innført i budsjettarbeidet for 2009 har kommunen hatt et netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene på gjennomsnittlig 4,6 % årlig.

Endring i arbeidskapital

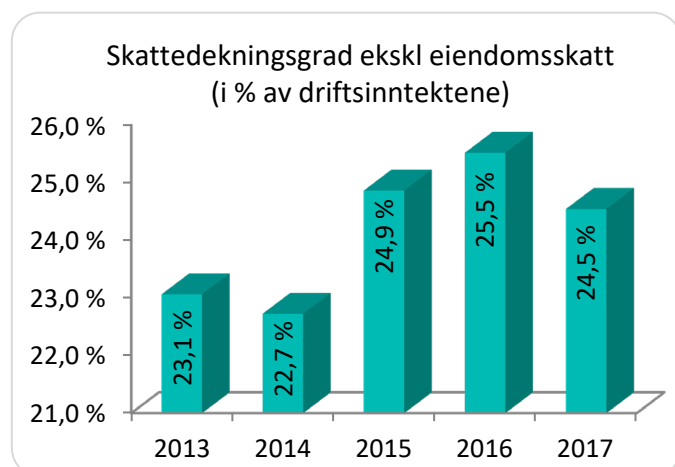
Endring i arbeidskapital er et mål på om likviditeten bedres eller svekkes. Arbeidskapitalens driftsdel er et mål på likviditet til frie driftsformål. Denne kan ikke være negativ over lang tid, da det vil innebære at kommunen vil være avhengig av bundne midler eller lånemidler for å dekke løpende betalingsforpliktelser gjennom året.

Kommunen har bedret arbeidskapitalens driftsdel og kommunens betalingsevne betydelig både i 2015, 2016 og 2017.



Skattedekningsgraden

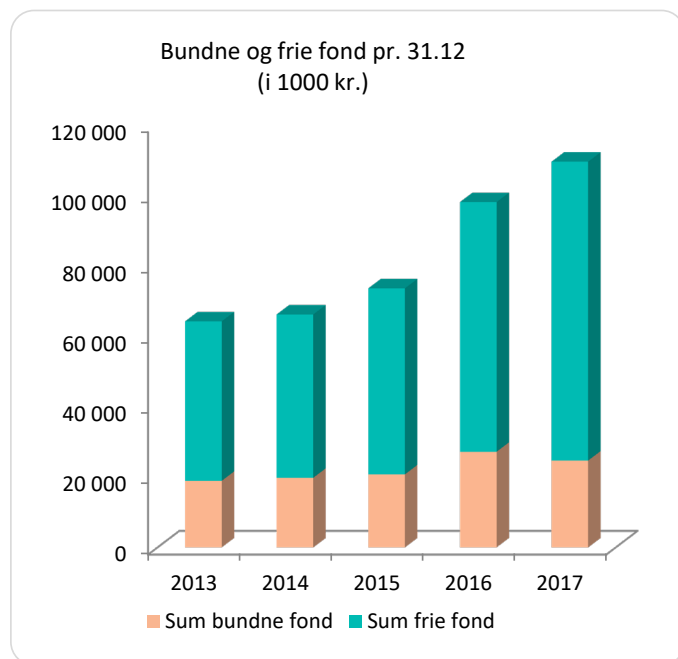
Skattedekningsgraden viser hvor stor del av driftsutgiftene (ekskl. renter) som dekkes av skatteinntektene (skatt på formue og inntekt). Litt grovt kan vi si at snaut 1/4 av kommunens driftsutgifter dekkes av skatteinntektene om vi holder renteutgifter utenom. Inntekter fra eiendomsskatt er da holdt utenfor.



I perioden 2011-2014 dekket skatt av inntekt og formue en stadig mindre del av kommunens driftsutgifter. For året 2015 ble utgiftene holdt nede, samtidig som kommunens skatteinntekter økte. Fra 2015 og videre har nivået stabilisert seg rundt 25 %. Kommunen har lavere skatteinntekt per innbygger enn landssnittet (ca. 80 %), noe som kompenseres gjennom inntektssystemet (rammetilskudd fra staten), opp til ca. 94 %. Utviklingen i perioden 2014-2016, der skatteinntekt per innbygger har økt fra 74 % til 78 % og videre til 80 % av landssnittet, er svært gledelig og viser at veksten fra år til år er større lokalt enn for landssnittet. I 2017 endte skatteinntekt per innbygger på 79,3 % av landssnittet.

Fondsbeholdning

Her vises den totale fondsbeholdningen.



Ved utgangen av 2017 var fondsbeholdningen ca. 109,6 mill. kr. Etter at de frie fondene ble tappet betydelig i 2008 har det vært et sterkt fokus på bedring av kommunens økonomi og spesielt gjenoppbygging av fond. Det er derfor særdeles tilfredsstillende at andelen frie fondsmidler har økt. I 2017 ble frie fond netto økt med 14 mill. kr, mens bundne fond ble redusert med ca. 2,5 mill. kr.

Økt beholdning av frie fond vil klart bedre kommunens handlefrihet på sikt og være en viktig buffer mot uforutsette hendelser. Frie fond vil også kunne benyttes som egenfinansiering av investeringer. En stor andel av de frie fondene er imidlertid øremerket til særskilte formål av kommunestyret (se mer om disposisjonsfond under).

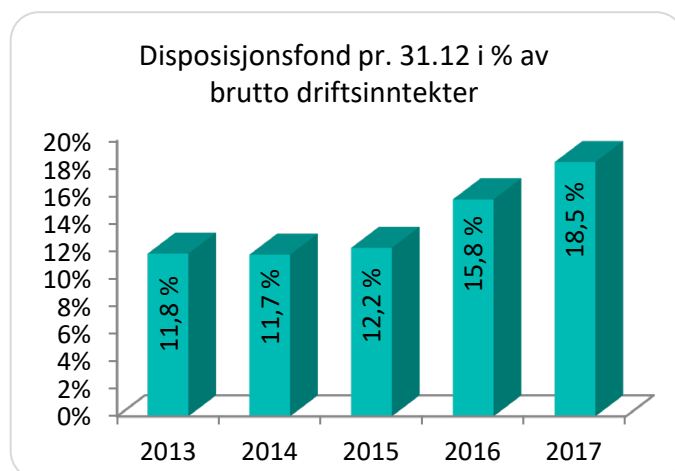
Bundne midler består bl.a. av tidligere overskudd innen vann, avløp og renovasjon, samt mottatte midler fra andre som er øremerket særskilte formål.

Disposisjonsfond

Disposisjonsfond er midler som kommunen fritt kan disponere både til drifts- og investeringsformål.

I løpet av perioden 2013-2017 er disposisjonsfondet styrket med 37,3 mill. kr. Ved utgangen av 2017 utgjør disposisjonsfondet 18,5 % av driftsinntektene. Om vi trekker ut midler til dekning av premieavvik pensjon, gjenstår allikevel et disposisjonsfond på 12,1 % av driftsinntektene, som må karakteriseres som tilfredsstillende. Et nivå på 10 % har vært et viktig mål

for kommunen. Anbefaling/norm som fylkesmannen opererer med er 10 % for å ha en "brukbar" fondsbeholdning.



Det er viktig å være klar over at en stor andel av disposisjonsfondet er øremerket (av kommunestyret) til spesifikke formål.

Oversikt disposisjonsfond pr. 31.12.2017

Formål	Beløp
Ikke øremerket disposisjonsfond	27.178.700
VM alpint 2019 / ny utfortrasè	3.000.000
Utviklingsfond	6.000.100
Kulturbasert næringsutvikling	1.268.500
Emisjonsfond kraftselskap	4.609.500
Akkumulert premieavvik pensjon	27.991.500
Fond til flyktningformål	9.809.000
Bredbåndsutbygging	1.000.000
Kulturfond (underskuddsgaranti)	100.000

Det vil være helt avgjørende for kommunens handlefrihet og likviditet å ha en solid beholdning av frie fond. Kommunen har høy lånegjeld og er derfor sårbar ved en større renteoppgang. Nivået på disposisjonsfondet er nå tilfredsstillende. Fra 2018 finansieres investeringer med kort levetid (5 år) med driftsmidler for ikke å øke lånegjelden til kortsiktige formål.

Kommunen skal forskuttere utbedring på fylkesveg i 2018 (Brekkebakkene) med 16,5 mill. kr som er forutsatt finansiert av det frie disposisjonsfondet. Dette viser at god fondsbeholdning gir handlefrihet til å få gjennomført viktige tiltak for lokalsamfunnet. Ved tilbakebetaling vil disse midlene bare kunne benyttes til investeringsformål.

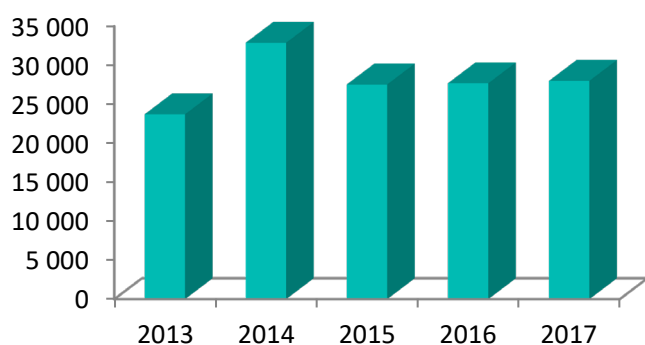
I investeringsplanen for 2018-2029 ligger det inne forutsetning om investering i nytt skolebygg. Kommunen

må spare opp en vesentlig egenandel på fond for at ikke lånegjelden skal øke for mye når en så stor investering skal gjennomføres. Det er derfor fortsatt viktig å holde fokus på å bygge opp fondsbeholdning.

Fond til flyktningformål består av flere enkeltfond knyttet til sine spesifikke tjenesteområder. Det er verdt å merke seg at Ringebu skole nå har brukt opp sine fondsmidler etter at asylmottak ble avviklet. Ringebu læringssenter har gjenstående fondsmidler til norskopplæring med kr 550.000 som kommunestyret har disponert til å opprettholde bemanning i vårhalvåret 2018. Da vil også dette fondet være brukt opp. Nytt er at Bofellesskapet for enslige mindreårige hadde merinntekter på kr 932.000 som er avsatt til fond. Situasjonen i forhold til bosetting for 2018 og videre er høyst usikker og ressursene til flyktningearbeidet må vurderes og tilpasses. NAV vil ganske raskt bruke store deler av avsatte integreringsmidler dersom kommunen ikke får anmodning om ny bosetting samtidig som ressursene til flyktningearbeidet opprettholdes.

Kommunen har et akkumulert premieavvik på pensjon (framtidige pensjonsutgifter som vil belaste regnskapet utover ordinær premieøkning, utjevning over 10 år) på nesten 28 mill. kr. Det er svært tilfredsstillende at kommunestyret har avsatt deler av disposisjonsfondet til dekning av hele dette premieavviket. Tiltaket vil kunne sikre et jevnt tjenestenivå selv om belastningen av disse pensjonsutgiftene vil stige.

Akkumulert premieavvik pr. 31.12
(i 1000 kr.)



(Akkumulert premieavvik pensjon samlet for Kommunal Landspensjonskasse og Statens Pensjonskasse, inkl. arbeidsgiveravgift.)

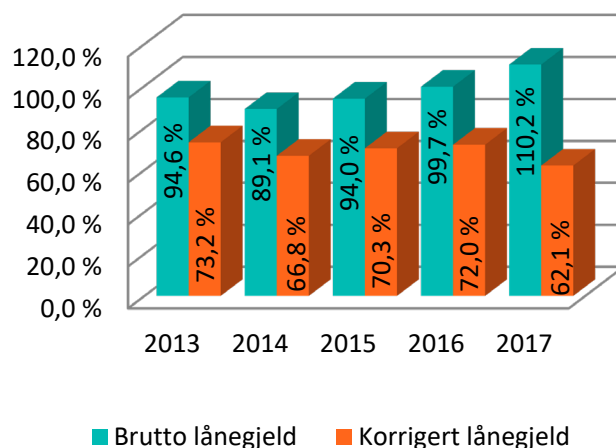
Lånegjeld

Fylkesmannen opererer med et måltall for lånegjeld (ekskl. pensjonsforpliktelse) på maksimalt 70 % av driftsinntektene, men dette må selvsagt ses i sammenheng med hvor mye av lånegjelden som

belastes kommunal drift og hvor mye som dekkes av andre. Kommunen har for eksempel lån innen vann- og avløpssektoren, der rentekostnaden skal dekkes gjennom de kommunale avgiftene (selvkost). En renteoppgang på disse lånene vil dermed ikke medføre noen netto kostnadsøkning for kommunen. Tilsvarende har kommunen lån knyttet til bygg/eiendom som også gir leieinntekter.

Ringebu kommune har fortsatt høy lånegjeld sammenlignet med de fleste kommuner i Oppland. Samlet lånegjeld utgjør 483,2 mill. kr ved utgangen av 2017. Kommunen har satt som mål at lånegjeld korrigert for lån til selvkostformål, selvfinansierende formål og videreutlån til andre maksimalt skal utgjøre 70 % av driftsinntektene. Ved utgangen av 2017 utgjør korrigert lånegjeld 62,1 % av driftsinntektene. Den samlede lånegjelden ble økt med 59,5 mill. kr i 2017.

Lånegjeld i % av
brutto driftsinntekter



(I grafen over er korrigert lånegjeld beregnet ved å trekke fra lån til selvkostformål, videreutlån og bygg/eiendom som finansierer lånekostnad ved leieinntekter)

Beregning av korrigert lånegjeld pr. 31.12.2017

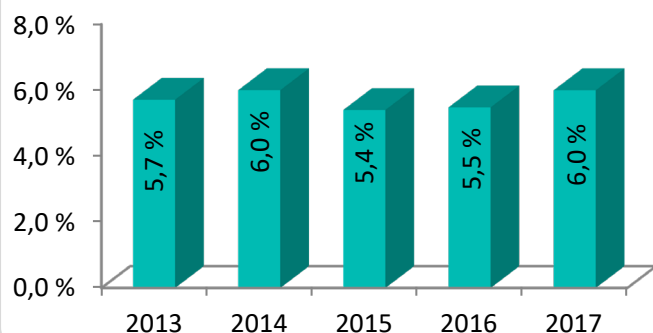
Formål	Beløp (i 1000 kr)
Brutto lånegjeld	483.172
- lånegjeld vann (selvkost)	- 49.083
- lånegjeld avløp (selvkost)	- 29.996
- lånegjeld septikk (selvkost)	- 28
- utlån	- 18.090
- lån til utleiebygg (selvfin.)	- 72.934
- lån til EPC-tiltak (selvfin.)	- 40.893
= SUM korrigert lånegjeld	= 272.147

Utleiebygg som er beregnet til å være selvfinansierende består i hovedsak av kommunale boliger der husleieinntekter overstiger drifts- og kapitalkostnader. I tillegg er medregnet utleide næringsbygg (herunder 31,6 % av Jernbanegata 4 som utgjør de utleide kontorarealene i bygget).

Korrigert lånegjeld samlet viser en nedgang fra 2016 til 2017. Dette skyldes hovedsakelig at en stor andel av låneopptakene i 2017 gikk til enten selvkostformål eller selvfinansierende formål. I tillegg er noen flere utleiebygg tatt med i beregningen, etter at oppstilling for 2017 viser at disse er selvfinansierende.

Rentenivået er historisk lavt og bidrar til at gjeldsbyrden er lettere å bære i en periode. Et framtidig økt rentenivå vil medføre at flere mill. kr må tas fra tjenesteproduksjon til dekning av renter på lån. Rentebinding på lån vil kunne motvirke raske rentesvingninger. Kommunens reglement for finansforvaltning inneholder bestemmelse om at minimum 20 % av låneporteføljen skal ha rentebinding (se eget kapittel om finansforvaltning).

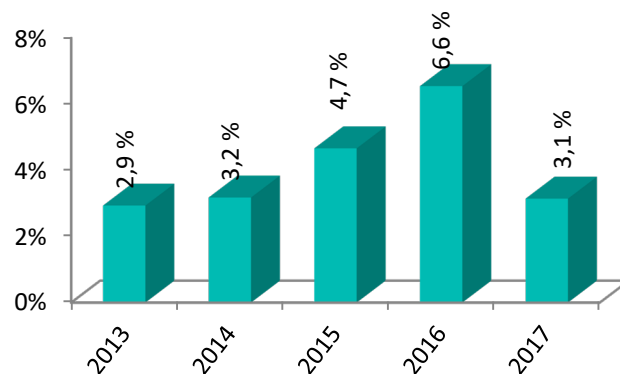
Renter og avdrag i % av brutto driftsinntekter



Driftsinntektene

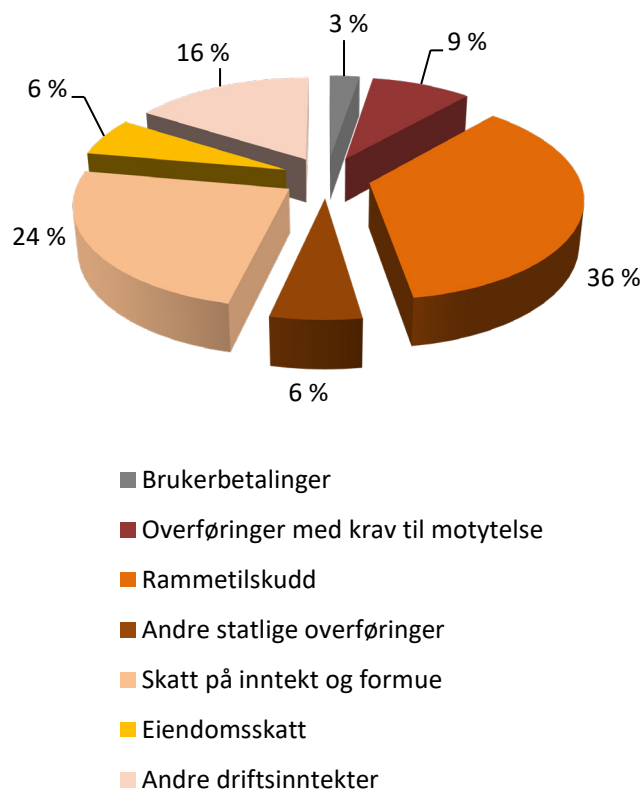
Brutto driftsinntekter økte med 3,1 % i 2017 (6,6 % i 2016) og utgjorde drøyt 438 mill. kr.

Prosentvis økning i driftsinntekter



Driftsinntektene fordeler seg slik:

Fordeling driftsinntekter - 2017



66,2 % av inntektene overføres fra staten i form av rammetilskudd, skatt (unntatt eiendomsskatt) og andre statlige overføringer. Dette er inntekter som kommunen selv har liten eller ingen direkte innvirkning på. Refusjoner og kompensasjoner (overføringer med

krav til motytelse) utgjør 8,9 % av driftsinntektene. Ved å trekke fra disse og inntekter knyttet til selvkostområder står kommunen i praksis igjen med direkte påvirkning på mindre enn 10 % av driftsinntektene.

Brukerbetalinger

Brukerbetalinger for kommunale tjenester utgjorde ca. 11,6 mill. kr i 2017, som er 2,7 % av de totale driftsinntektene. Brukerbetalingene gikk opp med 9,9 %. Oppgang skyldes i stor grad økte bruk av SFO ved Fåvang skole og høyere belegg på Linåkertunet. De største brukerbetalingspostene fordeler seg slik (avrundede beløp):

Tjeneste	Inntekt
Foreldrebetaling kulturskole	848.000
Foreldrebetaling SFO	1.234.000
Foreldrebetaling barnehage	2.560.000
Egenandel legetjenester	1.226.000
Egenbetaling Korttids/rehab	807.000
Egenbetaling Linåkertunet	3.914.000
Egenbetaling hjemmetjenester	779.000

Andre salgs- og leieinntekter

Andre salgs- og leieinntekter utgjorde ca. 64,4 mill. kr i 2017. Dette er en økning på 1,6 %. Salgs- og leieinntekter utgjør 14,7 % av de totale driftsinntektene. De største salgs- og leieinntektspostene fordeler seg slik (avrundede beløp):

Tjeneste	Inntekt
Salgsinnt. Ringebu skystasjon	606.000
Salgsinnt. Frisklivssenteret	1.149.000
Kjøkkentjeneste/matombringning	2.263.000
Salgsinntekter J.o.b.a.	999.000
Leieinntekter adm.bygg	961.000
Leieinntekter komm. boliger	4.256.000
Leieinnt. helse-/omsorgsbygg	3.158.000
Leieinntekter kulturbygg	831.000
Leieinntekter andre bygg	1.365.000
Plan, byggesak, kart, oppmåling	4.795.000

Ringebu skystasjon mistet billettsalg NSB fra og med 2017.

De største salgs- og leieinntektene knyttet til lovbestemte selvkostområder fordeler seg slik (avrundede beløp):

Tjeneste	Inntekt
Års- og tilknytningsavgifter vann	13.040.000
Års- og tilknytningsavgifter avløp	17.559.000
Årsavgifter septik	881.000
Renovasjonsavgift	5.899.000
Feieavgift	1.699.000

Som det framgår av tabellen over er en stor del av inntektene er knyttet til selvkosttjenester (vann, avløp, renovasjon, feiing) der det kreves full kostnadsdekning. Renovasjonsavgift overføres i sin helhet til Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap (MGR) og feieavgift overføres i sin helhet til Midt-Gudbrandsdal Brannvesen (MGB). Selvkostregnskap og eventuelle fondsavsetninger utføres av MGR og MGB for hele Midt-Gudbrandsdal (felles selvkostområde).

Overføringer med krav til motytelse

Overføringer med krav til motytelse utgjorde drøyt 39,2 mill. kr i 2017, en økning på 1,0 %. Her inngår sykelønnsrefusjon og momskompensasjon som de største postene. Sykelønnsrefusjon utgjorde ca. 11,6 mill. kr, som er en økning på 17 % fra 2016. Momskompensasjon utgjorde 8,9 mill. kr, mot 9,4 mill. kr i 2016.

Øvrige poster gjelder refusjon for utgifter kommunen har hatt, både fra staten, andre kommuner og private. Herunder ordninger som «Ressurskrevende brukere» (6,6 mill. kr). En annen større post er refusjon fra Sør-Fron kommune for barnevernstiltak (interkommunalt barnevernkontor inngår i kommunens regnskap).

Rammetilskudd fra staten

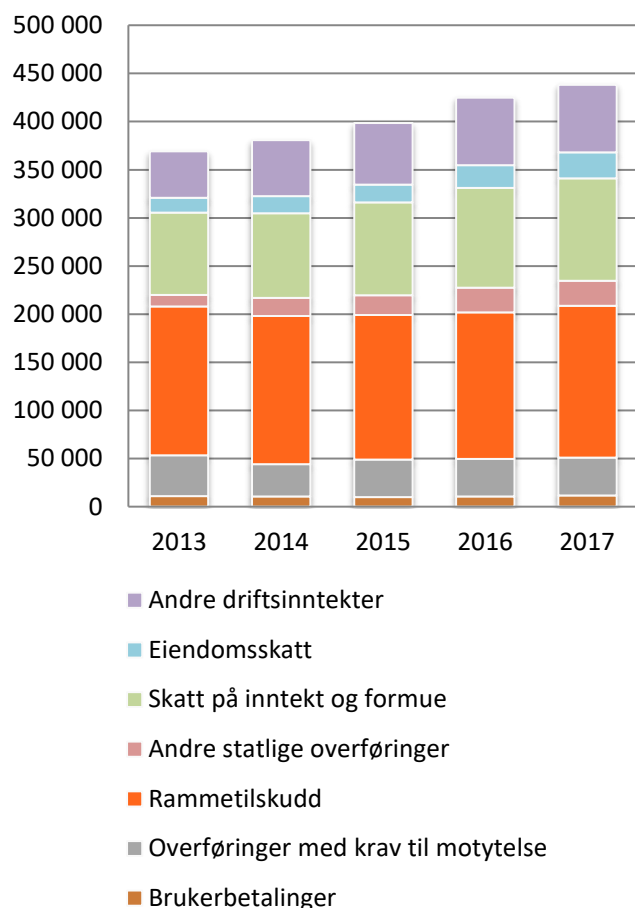
Rammetilskudd fra staten utgjorde 157,7 mill. kr, en økning på 3,4 % fra 2016.

Rammetilskuddet fordeles til kommunene i tråd med det såkalte inntektssystemet. Fordelingen gjøres på grunnlag av en rekke kriterier. Detaljer om fordelingen kan finnes i «Grønt hefte», som er en del av dokumentasjonen som følger statsbudsjettet. En del av rammetilskuddet (inntektsutjevnenende tilskudd) skal utjevne ulikheter i skatteinngang gjennom året, slik at kommuner med høye skatteinntekter får et trekk, som fordeles til kommuner med lav skatteinngang. Ringebu kommune har normalt

en lavere skattevekst enn landssnittet og vil dermed nyte godt av inntektsutjevnerende tilskudd (opp til ca. 94 %).

Kommunen hadde i 2017 en skatteinngang på 79,3 % av landssnittet (mot 80 % i 2016, 78 % i 2015 og ca 74 % årene før).

Utvikling i driftsinntekter siste 5 år
(tall i hele 1000 kr)



Andre statlige overføringer

Andre statlige overføringer utgjorde 26,2 mill. kr, en økning med 6 % fra 2016. Dette dreier seg om særtilskudd eller øremerkede tilskudd fra staten. De største postene knyttet til integreringstilskudd flyktninger og tilskudd til bofellesskap for enslige mindreårige flyktninger. Ubrukte tilskudd er satt av til fond for bruk til formålet i senere år. Avvikling av asylmottak har, som ventet, ført til betydelig reduksjon i vertskommunetilskudd og tilskudd til voksenopplæring. Ringebu læringscenter vil i løpet av 2018 ha tømt sine fond til voksenopplæring (viser til egen omtale knyttet til disposisjonsfond).

Andre overføringer

Andre overføringer utgjorde ca. 5,7 mill. kr. Her inngår bl.a. påfyll næringsfond. Fra tid til annen mottar kommunen også gavemidler (engangsutbetalinger) til helse- og omsorgssektoren. Mottatte gavemidler avsettes til bundne fond og det føres særskilt oversikt over bruken av slike midler i tråd med de føringer som giver har meddelt.

Skatt på inntekt og formue

Skatt på inntekt og formue utgjorde 106,3 mill. kr, en økning på 2,7 % (mot 7 % året før). Skatteveksten ble høyere enn anslaget i prognosemodellen fra KS, som var lagt til grunn i budsjettet.

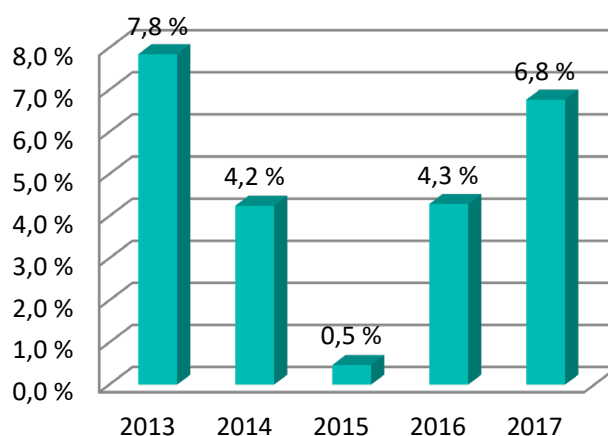
Eiendomsskatt

Eiendomsskatt utgjorde 27,1 mill. kr, en økning på 6,2 % fra 2016. Økningen skyldes flere skatteobjekter og redusert bunnfradrag. Skatteinntektene fordeler seg med kr 4.184.000 på næringseiendommer (sats 7 ‰) og kr 22.940.000 på boliger og fritidseiendommer (sats 3,7 ‰, bunnfradrag kr 100.000).

Driftsutgiftene

Brutto driftsutgifter økte med 6,8 % i 2017 (4,3 % i 2016) og utgjorde 433,2 mill. kr. Tiltak som f.eks. retaksering eiendomsskatt, gjenåpning av 3-5 institusjonsplasser ved Linåkertunet og drift av nytt bofellesskap for enslige mindreårige er med på å øke driftsutgiftene utover ordinær pris- og lønnsvekst.

Årlig økning i driftsutgiftene i %



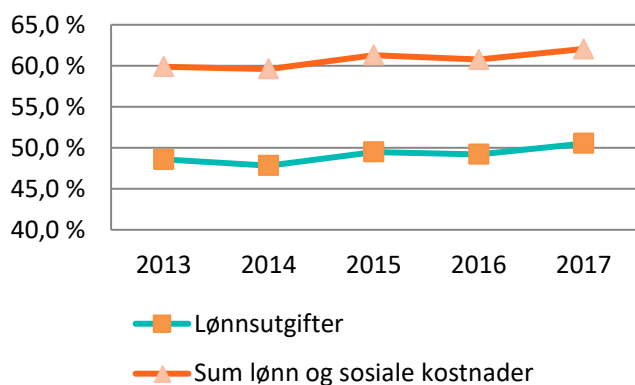
Lønnsutgifter

Lønnsutgifter eksklusive sosiale utgifter utgjorde 219 mill. kr i 2017, en økning på 9,7 %. Etter lønnsoppgjøret for 2017 ble lønnsveksten på 2,4 %. Nye tiltak som f.eks. retaksering eiendomsskatt, gjenåpning av 3-5 institusjonsplasser ved Linåkertunet og driftsstart ved bofellesskap for enslige mindreårige er med å trekke lønnsutgiften opp utover ordinær lønnsvekst.

Lønnsutgifter inklusive sosiale utgifter utgjorde 268,9 mill. kr i 2017 (62,1 % av kommunens samlede driftsutgifter). I sosiale kostnader ligger pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift.

Pensjonsutgiftene påvirkes av regnskapsreglene for føring av premieavvik pensjon og er derfor ikke nødvendigvis uttrykk for årets reelle pensjonskostnad (premieavvik, med tilhørende arbeidsgiveravgift, utlignes over 7-15 år). Premieavviket utgjorde bare kr 315.000 i 2017, mot 150.000 i 2016 og 5,3 mill. kr (utgift) i 2015. I grafen under er lønnskostnad både med og uten sosiale utgifter tatt med for å sikre at ikke premieavviket forstyrrer og gir et feil bilde av utviklingen (premieavviket er inkludert i sosiale kostnader).

Lønnsutgifter i % av totale driftsutgifter



Godtgjørelse til råd/utvalg og tapt arbeidsfortjeneste folkevalgte ble redusert med 4,8 % i 2017 (mot en økning på 14,4 % i 2016). Ordførerens godtgjørelse (som også er utgangspunkt for annen politisk godtgjørelse) var for 2017 fastsatt til 85 % av en stortingsrepresentants godtgjørelse (trappes opp til 100 % fra 2019).

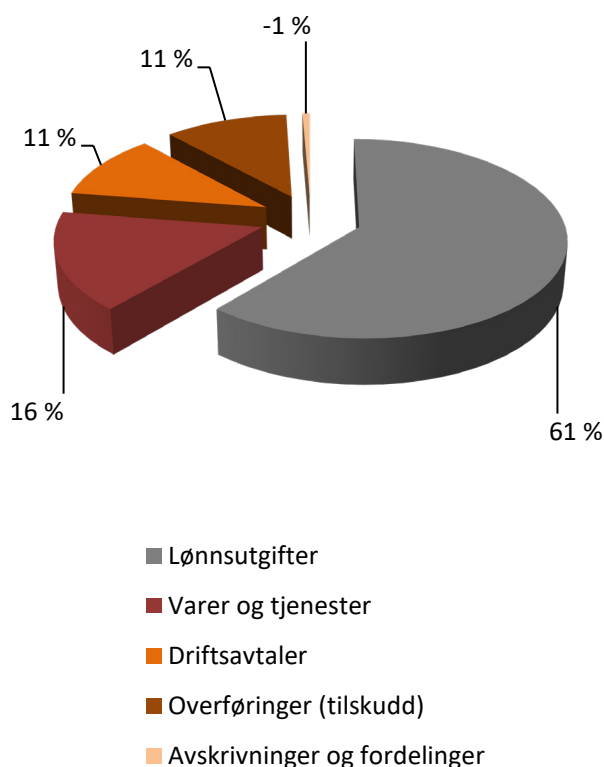
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon

Kjøp av slike varer og tjenester utgjorde snaut 71,2 mill. kr i 2017, en økning på 8,6 %.

Vedlikeholdskostnader er økt med 2,2 mill. kr i 2017 og utgjør dermed en vesentlig del av økningen i kjøp av

varer og tjenester. Vedlikehold innen vann- og avløp har de siste to blitt delfinansiert med avsatte fondsmidler fra tidligere år. Dette vil være med å trekke ned netto driftsresultat, men er et ønsket og planlagt grep (avgifter er holdt nede for å redusere selvkostfondene).

Fordeling driftsutgifter



Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon

Består hovedsakelig av driftsavtaler og interkommunale samarbeidsordninger. Kjøp av slike varer og tjenester utgjorde 47,3 mill. kr i 2017, en økning på 8,7 %.

Økningen er hovedsakelig ved tildelingskontoret og knyttet til kjøp av plasser (Miljørettet intervensjon - MI) på Lillehammer. En større andel av de økte utgiftene refunderes fra staten gjennom ordning for ressurskrevende brukere.

Midt-Gudbrandsdal utgjør ett felles selvkostområde for feiing og tilsvarende for husholdningsrenovasjon. Avgiftene som kommunen krever inn overføres i sin helhet til hhv. Midt-Gudbrandsdal brann- og feiervesen (MGB) og Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap (MGR).

Overføringer

Overføringer til andre (tilskudd) utgjorde 48,7 mill. kr i 2017, en reduksjon på 3,3 %.

De største ordningene er tilskudd til private barnehager, lag og foreninger, Kirkelig fellesråd, sosiale stønader og støtte til næringstiltak.

Finans

Renteinntekter, utbytte og eieruttak

Renter av bankinnskudd utgjorde 1,1 mill. kr i 2017, mot 1,3 mill. kr i 2016. Likviditeten har vært god gjennom året, til tross for gjennomføring av flere store investeringsprosjekter som ga store utlegg tidlig på året og der tilskudd fra eksterne først har kommet i etterkant (herunder omkjøringsveg/flomvern i Fåvang). Noe av renteinntektene avsettes til fond. Dette gjelder særlig gavemidler, men også noen særordninger som næringsfond, utviklingsfond m.v.

Renteinntekter av utlån utgjorde drøyt 1,1 mill. kr i 2017 (som i 2016) og består hovedsakelig av renter på utlån til Eidsiva Energi AS (kr 806.700).

Utbytte fra selskaper var på snaut 9,5 mill. kr i 2017 (litt opp fra 2016), og fordeler seg slik (avrundede tall):

Selskap	Utbytte
Eidsiva Energi AS	1.327.646
Gudbrandsdal Energi AS	8.127.000

Av utbyttet er kr 1.229.100 avsatt til utviklingsfond og kr 661.800 til fond for kulturbasert næringsutvikling.

Renteutgifter

Renteutgifter på lån utgjorde drøyt 10,1 mill. kr i 2017. Låneopptak til investeringer for 2017 skjedde i slutten av august. Rentenivået er fortsatt historisk lavt. Det vises til kapitlet for finansforvaltning for nærmere omtale av renteutviklingen de siste år. En vesentlig andel av renteutgiftene dekkes gjennom selvkostordninger (hovedsakelig vann og avløp).

Det er i 2017 ikke mottatt krav om rentekompensasjon til Ringebu Folkehøgskole (kr 165.000 i 2016).

Avdrag

Avdrag på lån utgjorde snaut 16 mill. kr i 2017, en økning på 1,3 mill. kr fra 2016. Avdragene ligger godt over nivået som er definert som minimum i

regnskapsforskriftene (10,1 mill. kr, jfr. note 6 til regnskapet).

Selvkostordninger

Selvkostordninger er tjenester der brukeren i prinsippet skal betale det ordningen koster gjennom gebyrer. Eventuelle overskudd i enkeltår må settes av til bundne fond for bruk til samme formål i senere år. Eventuelle underskudd i enkeltår skal motregnes mot overskudd i senere år. Kommunen har anledning til å subsidiere selvkostordning, men har ikke anledning til å bruke gebyrinntektene til andre formål. Det stilles krav til eget selvkostregnskap for disse ordningene. Ringebu kommune benytter eksterne spesialister for kvalitetssikring av alle selvkostregnskapene (EnviDan Momentum).

Selvkostordning	Dekningsgrad 2017
Vann	94,1 %
Avløp	89,4 %
Septikk	86,4 %
Reguleringsplaner	48,9 %
Bygge- og eierseksjoneringsaker	69,3 %
Kart og oppmåling	58,6 %

Selvkostregnskap for husholdningsrenovasjon utføres av Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap (MGR) for hele regionen.

Selvkostregnskap for feiing utføres av Midt-Gudbrandsdal Brann- og feiervesen (MGB) for hele regionen.

For selvkostordningene vann, avløp og septikk var gebyrene i budsjettet fastsatt lavt for å bruke av selvkostfond fra tidligere år. Kommunen skal ikke ha slike fondsmidler stående i mer enn 5 år uten å ha en konkret plan for bruken. Selvkostfond kan ikke benyttes som finansiering av investeringer.

Selvkostfond	Saldo 31.12.2017
Vann	2 218 734
Avløp	3 235 957
Septikk	1 585 834
Reguleringsplaner	62 406

Investeringer

Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse, som innebærer at alle utgifter er finansiert. Brutto utgifter i investeringsregnskapet utgjorde 144,7 mill. kr (64 mill. kr i 2016 og 52,9 mill. kr i 2015). Av dette er 100,3 mill. kr lånefinansiert. Omtrent 2,4 mill. kr er finansiert ved driftsmidler (overføring fra driftsregnskapet og bruk av disposisjonsfond). Egenfinansiering fra drift utgjør dermed 1,7 % (6,9 % i 2016), mens lånefinansiering utgjør 69,3 % (84 % i 2016). Øvrig er dekket av inntekter i investeringsregnskapet og bruk av investeringsfond.

Budsjettering av investeringer er lagt om i løpet av 2017, med bakgrunn i anbefalinger fra gjennomført forvaltningsrevisjonsprosjekt fra 2016. Omleggingen innebærer at ubrukte bevilgninger fra tidligere år ikke lengre overføres til påfølgende år. Tidligere praksis har medført at kommunen har dratt med seg et stort etterslep på investeringer og dermed har gjennomføringsgraden vært lav (37,8 % i 2016 og 36,5 % i 2015). Med ny ordninger, der kun forventet gjennomførte investeringer budsjetteres, er gjennomføringsgraden økt til 84,3 %. Om vi tar hensyn til at forskuttering av utbedring av Brekkebakkene er utsatt til 2018 (Fylkesveg) vil gjennomføringsgraden være 101,1 %. Det vises til eget kapittel for mer detaljert rapportering for investeringsprosjekter.

Oppsummering kommuneøkonomien 2017

I forbindelse med behandlingen av økonomiplan 2017-2020 og budsjett 2017 har kommunen lagt følgende tre handlingsregler til grunn når det gjelder kommuneøkonomi:

Disposisjonsfond skal utgjøre minimum 10 % av brutto driftsinntekter.

Korrigert netto lånegjeld (fratrasket selvkostområder, videreutlån og øvrige lån som dekkes av andre) skal utgjøre maksimalt 70 % av brutto driftsinntekter.

Netto driftsresultat skal trappes opp og innen utgangen av økonomiplanperioden 2017-2020 utgjøre minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter årlig.

Disposisjonsfond utgjorde 18,8 % av driftsinntektene ved utgangen av 2017 og er dermed godt innenfor handlingsregelen. Det er imidlertid viktig å merke seg

at store deler av disposisjonsfondet er øremerket til dekning av premieavvik pensjon. Korrigert for dette, utgjør disposisjonsfondet 12,1 % av driftsinntektene. Disposisjonsfondet har dermed nådd det nivået som er anbefalt. Kommunen har vedtatt å forskuttere utbedring av Brekkebakkene (Fylkesveg) med 16,5 mill. kr fra disposisjonsfondet. Dette vil trolig skje i 2018. Forventede framtidige investeringer i skolebygg tilsier fortsatt oppbygging av fond til egenfinansiering av investeringer, dersom lånegjelden skal kunne holdes innenfor anbefalte nivåer.

Korrigert netto lånegjeld utgjorde 62,1 % av driftsinntektene og er dermed innenfor handlingsregelen. Kommunens lånegjeld er høy, slik at en større renteoppgang vil kunne medføre betydelige kutt i tjenestetilbudet på lengre sikt, selv om en renteoppgang vil motvirkes noe av god likviditet. Reglement for finansforvaltning sier at minimum 20 % av låneporteføljen skal ha fastrentebinding, noe som reduserer risiko mht. rask renteoppgang. Ved utgangen av 2017 har 29 % av låneporteføljen fastrentebinding med gjenværende bindingstid på 12 måneder eller mer.

Netto driftsresultat for 2017 ble på 2,7 % av driftsinntektene. Dette er høyere enn budsjettert. Anbefaling/norm for netto driftsresultat er 1,75 % (jfr. Teknisk beregningsutvalg, november 2014). Gjennomsnittlig netto driftsresultat fra 2009 (da handlingsregler ble innført) har vært på 4,6 % årlig, noe som er godt over anbefalt minstenivå.

Tjenesteenhetene samlet har holdt seg godt innenfor sine budsjettrammer. I sum bidrar tjenesteenhetene og interkommunale samarbeid med et mindreforbruk (overskudd) på 5,7 mill. kr.

Utfordringer framover

I kommuneplanens samfunnsdel er det synliggjort satsingsområder og strategier som vil innvirke på prioriteringer i kommende års budsjetter.

Regnskapsresultatet for 2017 er svært godt, men det er lite av innsparingene utover budsjetterte tiltak som vil gi varig effekt i budsjettsammenheng.

Innen flere tjenesteenheter budsjetteres det med refusjon sykelønn, men ikke tilsvarende lønn til vikarer. Dette er en praksis som gradvis har gått seg til over mange år og som det er ønskelig å endre. Fra 2016

startet en flerårig nedtrapping.

Effektiv utnyttelse av samarbeidsordningene i Helseregion Sør-Gudbrandsdal må fortsatt ha stort fokus.

Asylmottak i kommunen er avviklet og bosetting av flyktninger ser ut til å bli langt lavere enn budsjettet de nærmeste årene. Det ligger en utfordring i å skalere ned det kommunale tjenestetilbudet tilsvarende. Dette gjelder særlig innen flyktningsordningen (NAV) og Ringebu læringscenter. Avsatte fondsmidler vil kunne være en viss buffer på kort sikt, men fondene vil tømmes raskt dersom ikke driftsnivået tilpasses. Læringscenteret bruker opp sitt fond i første halvår 2018.

Omlegging av budsjetteringsmåte for investeringer og forbedring av prosjektplanlegging og -dokumentasjon må fortsatt ha fokus gjennom hele 2018.

Det historisk lave rentenivået aktualiserer ekstraordinær nedbetaling av lån og/eller økt egenfinansiering av investeringer. I økonomiplanen for 2018-2021 er investeringer med kort levetid (5 år) finansiert med driftsmidler.

Forventet framtidig investering i skolebygg tilsier at det må bygges opp kapital til egenfinansiering.

Fond for premieavvik pensjon vil trolig tappes med ca. 3 mill. kr årlig framover. For å kunne opprettholde nivået på disposisjonsfond totalt sett må det fortsatt avsettes nye fondsmidler årlig. Kommunen bør vurdere om det er hensiktsmessig å bytte ordning for håndtering av premieavvik pensjon og gå over fra utjevningsordning til årlig belastning.

- Utjevningsordningen fordeler belastningen over flere år. Fra 2002 skulle premieavviket utgiftsføres over 15 år, fra 2011 over 10 år og fra 2015 skal premieavvik utgiftsføres over 7 år.
- Kommuner kan fortsatt velge å utgiftsføre premieavviket over 1 år.

Det er imidlertid ikke åpnet for hyppig endring av prinsipp. Dersom kommunen velger å gå over til årlig belastning må vi påregne å beholde det prinsippet i overskuelig framtid.

Utjevningsordningen har ikke fungert slik det var forventet og har medført at kommunene som valgte utjevning har store premieavvik bokført i balansen, mens ordningen var tenkt slik at dette skulle svinge rundt null. Ringebu kommune har i dag et oppsamlet premieavvik på 28 mill. kr. Av de nærmeste kommunene rundt oss har Nord-Fron og Lillehammer valgt årlig belastning av premieavvik og ikke utjevning over mange år. Ved bytte av regnskapsprinsipp ville kommunen

etter hvert kunne kvittere ut det store premieavviket i balansen. Allerede oppsamlet premieavvik vil i så fall bli utgiftsført etter gammel ordning fram til det er kvittert ut, mens nye premieavvik blir belastet fullt ut året etter at de oppstår. Det er avsatt eget disposisjonsfond til å regnskapsmessig finansiere det oppsamlede premieavviket. Ordningen som kommunen har valgt med å føre premieavviket mot disposisjonsfond innebærer at vi i praksis allerede har nøytralisert utjevningsordningen og opptrer som om vi hadde årlig belastning. Det store oppsamlede premieavviket og tilsvarende øremerket disposisjonsfond virker forstyrrende både i forhold til handlingsregler og regnskapsanalyser og statistikker forøvrig.

Nytt inntektssystem fra 2017 ga endringer i kommunens rammebetingelser. Kommunen får i 2018 kompensert mye av inntektstapet gjennom inntektsgarantisystemet (INGAR), men dette trappes raskt ned og vil gi kommunen en ekstra utfordring budsjettmessig i årene som kommer.

Investeringer

Rutine for budsjettering av investeringer ble lagt om i 2017. Tidligere praksis med overføring av ubrukte bevilgninger fra år til år ble avvirket. Budsjettet skal nå kun omfatte det som forventes medgått i året.

I rapporteringen er det nå lagt vekt på rapportering både på framdrift og økonomi.

Gjennomføringsgrad:

Målt i kroner har investeringsbudsjettet en gjennomføringsgrad på 84,3 % i 2017. Korrigert for at utbedring av Brekkebakkene ble utsatt til 2018 (utenfor kommunens herredømme) er gjennomføringsgraden 101,1 %.

Forklaring til tabelloverskriftene:

"Alternativt budsjett" inneholder totalrammen (netto) for prosjektet. Denne er beregnet slik: ubrukte

midler pr. 01.01.2017 pluss nye bevilgninger i 12-års investeringsplan fra økonomiplanen og eventuelle budsjettendringssaker som påvirker totalrammen for prosjektet.

"Budsjett inkl endring" inneholder årsbudsjettet (netto) for 2017, inklusive eventuelle budsjettendringer som er foretatt i året. Tallet angir hvor mye av totalrammen som var planlagt/forventet brukt i 2017.

"Regnskap" viser bokført regnskap for året 2017.

"Avvik" viser regnskap minus budsjett. Et negativt tall angir mindreforbruk, mens positivt tall angir merforbruk i regnskapet målt mot budsjettet.

Kun prosjekter med budsjett- og/eller regnskapstall for 2017 er tatt med i oversikten (ikke prosjekter som kun har bevilgning i framtidige år i den 12-årige investeringsplanen).

Prosjekt		Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
H103	GEODATA INTERKOMMUNALT SAMARBEID	73 700	73 700	61 597	-12 103
H105	NYE SERVERE I DATANETTVERK	181 675	181 675	189 092	7 417
H106	KLIMASATS - 16 SEMIHURTIGLADEPUNKTER	200 000	200 000	184 140	-15 860
H112	INVESTERINGER KIRKELIG FELLESRÅD	150 000	0	-1 400 000	-1 400 000
H129	NY INTERNETTLØSNING POLITIKER-PC	1 500 000	0	-2 500	-2 500
H142	NY BACKUPLØSNING IKT	383 620	383 620	21 519	-362 101
H149	NYE OFFICELISENSER (2017)	800 000	800 000	149 411	-650 589
H150	NY IKT-PLATTFORM BRUKERE	1 000 000	1 000 000	1 003 525	3 525
H203	BALLBINGE RINGEBU SKOLE (2015)	0	0	-200 918	-200 918
H303	IKT-SYSTEM INDIVIDUELL PLAN	120 000	120 000	104 483	-15 517
H304	UTKJØP LEASINGBILER HELSE OG OMSORG	1 370 000	1 370 000	925 121	-444 879
H406	RINGEBU KIRKEGÅRD, UTVIDELSE (2013)	1 472 915	972 915	1 119 761	146 846
H407	GJENNOMGANGSBOLIGER ST. OLAVS Plass (2013)	0	0	131 734	131 734
H413	RADONTILTAK	100 000	100 000	0	-100 000
H419	NYE KJØKKEN ELDRESENTERET (2015)	434 600	12 000	11 459	-541
H420	RINGEBUHALLEN VANNTILFØRSEL DUSJER (2015)	100 000	100 000	208 077	108 077
H421	OMBYGGING OG BRANNSIKRING OMSORGSBOLIGER	7 000 000	70 000	70 868	868
H422	TROMSVANG, BYGNINGSMESSIGE ARBEIDER	209 371	209 371	211 840	2 469
H423	TOMTEAREALER KJØP/SALG	2 226 000	1 026 000	610 804	-415 196
H425	JERNBANEGATA 4, Istandsetting	25 273 332	24 273 332	23 770 480	-502 852
H429	DRIFTSBYGNING RINGEBU PRESTEGARD	2 000 000	1 000 000	1 142 385	142 385
H430	SIKKERHETSTILTAK RINGEBU HELSESENTER (2016)	1 000 000	500 000	891 492	391 492
H432	FLYKTNINGBOLIGER ULBERG (2016)	3 991 483	3 991 483	3 588 072	-403 411
H433	FLYKTNINGBOLIGER GUDBRANDSDALSVEGEN (2016)	5 161 000	500 000	7 320	-492 680
H437	TILTAK FÅVANG OG RINGEBU SKOLER	1 556 000	306 000	305 209	-791
H438	NYTT BOFELLESSKAP FUNKSJONSHEMMEDE	20 500 000	1 000 000	1 059 610	59 610
H439	UTKJØP LEASINGBILER - VAKTMESTERE	300 000	300 000	317 568	17 568

Prosjekt		Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
H441	RINGEBU BRANNSTASJON - GARASJE OG ANDRE UTBEDR	300 000	300 000	40 587	-259 413
H443	FÅVANG SKOLE - SOLSKJERMING	300 000	300 000	300 000	0
H444	RINGEBU SKOLE - GJERDE NYTT OMRÅDE	200 000	200 000	190 128	-9 872
H484	SENTRUMSUTVIKLING FÅVANG	4 668 138	4 668 138	4 489 937	-178 201
H491	ENØK-TILTAK	39 000 000	27 000 000	31 377 506	4 377 506
H492	BOLIG ENSLIGE MINDREÅRIGE FLYKTNINGER	1 705 452	1 705 452	1 823 192	117 740
H493	SVØMMEHALLEN - HC-TILPASNING OG GARDEROBER	0	0	153 381	153 381
H602	(RA2 501B) DRIFTSOVERVÅKING	1 155 000	500 000	461 340	-38 660
H612	OPPRUSTING AV KARTVERKET	250 000	250 000	124 672	-125 328
H624	VENABYGDSFJELLET GRUNNVANNSANLEGG	20 189 600	800 000	355 812	-444 188
H630	VA-LEDNINGSNETT ETAPPE 4 OG 5 KVITFJELLTOPPEN AS	0	0	-103 483	-103 483
H679	VEGER	2 026 591	1 026 591	0	-1 026 591
H687	GATELYS I NYE OMRÅDER	200 000	200 000	0	-200 000
H694	BOLIGTOMTER FÅVANG	5 203 411	5 203 411	6 552 270	1 348 859
H722	BOLIGFELT ULBERG INFRASTRUKTUR 18 TOMTER (2009)	50 000	50 000	680 084	630 084
H727	V/A-LØSNING RINGEBU - FRYA	263 158	263 158	0	-263 158
H730	FORSKJØNNING VÅLA ELV	583 494	383 494	411 065	27 571
H731	VEG FORBI FÅVANG RENSEANLEGG (2012)	18 308 412	15 308 412	14 606 489	-701 923
H732	VANNVERK RISØYA (2012)	1 854 686	0	40 000	40 000
H740	KOMMUNEDELPLAN VA (2013)	1 000 000	200 000	123 215	-76 785
H741	STANDARDHEVING/RINGNETT VA (2013)	18 470 600	500 000	815 497	315 497
H748	MARIENHØ	0	0	-499 415	-499 415
H751	SAMMENBINDING V/A-NETT KVITFJELL ØST/VEST	0	0	2 353 609	2 353 609
H753	HOVEDPLAN VEG	500 000	100 000	0	-100 000
H754	GATEBELYSNING	2 500 000	250 000	0	-250 000
H755	SENTRUMSFORSKJØNNELSE FÅVANG - TAKOVERBYGG	675 000	175 000	158 349	-16 651
H756	SENTRUMSFORSKJØNNELSE FÅVANG - PARKERING	2 000 000	100 000	140 141	40 141
H757	GRUNNERVERV FRYA	9 000 000	1 200 000	1 179 275	-20 725
H901	EGENKAPITALINNSKUDD KLP	1 219 500	1 219 500	1 219 489	-11
H906	FORSKUTTERING BREKKEBAKKENE (UTLÅN)	16 500 000	20 000 000	0	-20 000 000
	SUM TOTALT		120 393 252	101 475 289	

H103 - Geodata interkommunalt samarbeid

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
73 700	73 700	61 597	-12 103

AVSLUTTET: Ja

Det er et samarbeidsprosjekt som går ut på å jevnlig oppdatere kartverket i midtdalen.

STATUS ØKONOMI:

Det er gjort litt mindre kartlegging enn budsjettet. Dette er noe felleskapet gjennomfører og er slik sett litt utenfor kommunens kontroll. Fra 2018 blir slike prosjekt budsjettet i driftsbudsjettet.

H105 - Nye servere i datanettverk

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
181 675	181 675	189 092	7 417

AVSLUTTET: Ja

Nødvendige oppgraderinger av IKT driftsmiljø/dataservere.

STATUS FRAMDRIFT: Utført som planlagt.

STATUS ØKONOMI: Lite merforbruk som skyldes dyrere maskinvare enn forutsatt. Fra 2018 blir utskifting av dataservere budsjettet i driftsbudsjettet.

H106 - Klimasats - 16 Semihurtiglade punkter

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
200 000	200 000	184 140	-15 860

AVSLUTTET: Nei

12 ladere ble innkjøpt, samt en 400V trafo på Ringebu eldresenter for å få nok effekt.

STATUS FRAMDRIFT: 10 ladere er montert og i drift i carportene ved Linåkertunet og Eldresenteret. Det som gjenstår er å få montert de 2 siste laderne på vegg på Ringebu helsesenter, og telleverk for å registrere forbruk. Dette er bestilt hos elektrikerfirma og kommer på plass i løpet av mars 2018.

STATUS ØKONOMI: Kommunen mottok 40.000 mindre i tilskudd enn det ble søkt om. Prosjektets omfang er tilpasset økonomisk ramme.

H112 - Investeringer kirkelig fellesråd

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
150 000	0	-1 400 000	-1 400 000

AVSLUTTET: Ja (Alternativt budsjett gjelder bevilgning i framtidige år i økonomiplanen).

Ved oppstart av utvidelse Ringebu kirkegård var det i budsjettet forutsatt at Kirkelig fellesråd skulle stå for prosjektet. Dette ble gjennomført i kommunal regi og overførte midler er derfor tilbakeført til kommunen.

H129 - Ny internettløsning politikere-PC

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1 500 000	0	-2 500	-2 500

AVSLUTTET: Ja (Alternativt budsjett gjelder bevilgning i framtidige år i økonomiplanen).

Utkjøp av nettbrett/utstyr av politikere som har fratrådt verv.

H142 - Ny backupløsning IKT

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
383 620	383 620	21 519	-362 101

AVSLUTTET: Nei

Prosjektet er to-delt. Første trinn er å sikre tilstrekkelig backupløsning, slik at data kan gjenopprettes. Det neste er etablering av "disaster-site" som innebærer at denne tar over som driftsmiljø dersom hovedservere får driftsproblemer (redundans).

STATUS FRAMDRIFT: Første trinn var hovedsaklig gjennomført i 2016 ved påkostning på eksisterende løsning. Lokalene som i dag benyttes til backup maskinvare (Annekset) er ikke egnet til formålet og det er ønskelig å finne nye lokaler før ytterligere investeringer gjennomføres. Mulige plasseringer for ny maskinvare/disaster-site må avklares i første halvår 2018. Prosjektet må sees i sammenheng med behov for ny lagringsløsning som vil bli meldt inn som behov i økonomiplanarbeidet for 2019-2022.

STATUS ØKONOMI: For fullverdig disaster-site må det påregnes en høyere kostnad enn budsjettet, avhengig av hvor stor driftssikkerhet som skal etableres. Prosjektet må re-budsjetteres i 2018.

H149 - Nye Officelisenser (2017)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
800 000	800 000	149 411	-650 589

AVSLUTTET: Nei

Prosjektet gjaldt opprinnelig oppgradering av Microsoft office-lisenser, men ble i kommunestyresak 39/17 omdisponert til oppgradering av e-post og samhandlingsplattform, telefon- / sentralbordstøttesystem, som måtte gjennomføres før officepakken kunne oppgraderes.

STATUS FRAMDRIFT: Påbegynt høsten 2017. Ved nyttår er første trinn gjennomført, som innebærer oppgradering av e-post plattform fra MS Exchange 2007 til 2010, samt oppgradert Trio sentralbordstøttesystem fra versjon 3.5 til 7.1. Neste steg er å fjerne gammel Exchange 2007 server og oppgradere videre til MS Exchange 2016. Det benyttes ekstern kompetanse til gjennomføring. Det har oppstått uventede feil når gammel server tas ut av drift og dette har forsinket prosjektet en del. Prosjektet ferdigstilles i første halvår 2018.

STATUS ØKONOMI: Prosjektet ligger an til å gjennomføres innenfor gjeldende totalrammen. Må re-budsjetteres i 2018.

H150 - Ny IKT-plattform brukere

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1 000 000	1 000 000	1 003 525	3 525

AVSLUTTET: Ja

Ny IKT brukerplattform med bakgrunn i at gammel plattform ikke lengre utvikles av leverandør og behov for bedre funksjonalitet framover.

STATUS FRAMDRIFT: Ny klientplattform basert på Citrix terminalserver og virtuelle skrivebord miljø er operativt, og tatt i bruk. Nye brukere tas inn i nytt miljø suksessivt ettersom nødvendige tilpasninger ift. de forskjellige fagsystem, lokasjoner osv. er på plass og fungerende.

STATUS ØKONOMI: Lite merforbruk, som er relatert til flere arbeidstimer for eksterne konsulenter.

H203 - Ballbinge Ringebu skole (2015)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
0	0	-200 918	-200 918

AVSLUTTET: Nei

Ballbinge ved Ringebu skole ble vedtatt i 2015.

Gjennomføring i 2016-2018.

STATUS FRAMDRIFT: Gjenstår montering av ekstra ballnett på siden mot Våla elv.

STATUS ØKONOMI: I 2017 er det inntektsført tilskudd fra Gjensidigstiftelsen (kr 300.000), Sanitetsforeningen (kr 10.000) og spillemidler (kr 300.000). Det er forutsatt at kommunen skal bidra med kr 300.000. Totalt har det så langt påløpt utgifter med kr 908.602 (ekskl. mva). Prosjektet er berettiget til full momskompensasjon.

H303 - IKT-system individuell plan

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
120 000	120 000	104 483	-15 517

AVSLUTTET: Ja

Innen flere tjenesteenheter (barnevern, tildelingskontor, NAV) stilles det krav til utarbeidelse av individuell plan for brukere. Til nå har ikke kommunen hatt noen felles utforming eller system for sikker arkivering av disse. Gjennomgang av norm for informasjonssikkerhet har vist at individuelle planer må underlegges de samme sikkerhetskrav som øvrige personopplysninger innen helse og omsorg.

STATUS FRAMDRIFT: Tiltaket ble utført i henhold til oppsatt plan og IKT systemet er tatt i bruk.

STATUS ØKONOMI: Gjennomført med et lite mindreforbruk.

H304 - Utkjøp leasingbiler helse og omsorg

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1 370 000	1 370 000	925 121	-444 879

AVSLUTTET: Ja

Etter planen skulle tre Golfer som har vært leaset av hjemmebaserte tjenester kjøpes ut. To biler skulle kjøpes av Ringebu helsesenter og en av miljøterapi-tjenesten. Ringebu kommune fikk et gunstig tilbud gjennom sin innkjøpsavtale om leasing av BMW el og hybrider. I tråd med kommunens miljøprofil ble det fra rådmannen gitt klarsignal om leasing av to el biler og en hybrid av merke BMW, i stedet for utkjøp av brukte Golfer.

STATUS FRAMDRIFT: J.o.b.a. har i tråd med tiltaket kjøpt bil som er tilpasset frakting av eldre pasienter til dagtilbud samt annen transport. Grubbegata bofellesskap har kjøpt J.o.b.a. sin gamle bil som nå benyttes til kjøring av beboere, dette også i tråd med tiltaket.

STATUS ØKONOMI: Prosjektet er avsluttet med et mindeforbruk, da det i stedet for utkjøp av 3 brukte Golfer ble leaset 2 elbiler og en hybrid. Medfører noe økte utgifter til drift av transportmidler for miljøterapitjenesten og Ringebu helsesenter.

H406 - Ringebu kirkegård, utvidelse (2013)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1 472 915	972 915	1 119 761	146 846

AVSLUTTET: Nei

Ny/utvidet gravplass, etter at det i økonomiplanprosessen i 2013 ble meldt fra Kirkeverge at det nesten ikke var noen ledige gravplasser på Ringebu stavkirke.

STATUS FRAMDRIFT: Arbeidene med utvidelsen er ferdig, og overtakelsesforretning er gjennomført. Det som gjenstår er prosjektering og montering av gravstein på de anonyme gravene. Dette er planlagt ferdig til mai 2018, med åpning av kirkegården kort tid etter dette.

STATUS ØKONOMI: Det har vært et lite merforbruk i 2017, men dette skal ikke påvirke den totale rammen. Prosjektet ligger inne med kr 500.000 i restbevilgning i 2018, som vil bli foreslått nedjustert tilsvarende merforbruket i 2017.

H407 - Gjennomgangsboliger St.Olavs Plass (2013)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
0	0	131 734	131 734

AVSLUTTET: Ja.

Utbygging behandlet i egen kommunestyresak. Totalt 8 utleieleiligheter.

STATUS FRAMDRIFT: Byggetrinn 2 avsluttet 31.12.2016. Påløpne utgifter i 2017 gjelder anleggsbidrag for framlegging av strøm. Alle boenheter er utleid.

STATUS ØKONOMI: Merforbruk skyldes anleggsbidrag for framlegging av strøm som ikke ble fakturert før i 2017.

H413 - Radontiltak

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
100 000	100 000	0	-100 000

AVSLUTTET: Ja.

STATUS FRAMDRIFT: Dette har vært et løpende prosjekt der tiltak har blitt utført etterhvert som kartlegginga blir gjennomført. Ingen tiltak gjennomført i 2017.

H419 - Nye kjøkken eldresenteret (2015)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
434 600	12 000	11 459	-541

AVSLUTTET: Nei

Kjøkken i leiligheter er fra midten av 80-tallet og er slitt. Nye senger som er innkjøpt (tilpasset større pleiebehov) er lengre enn de gamle og vegg mot kjøkken må flyttes for å gi plass til seng. Nye kjøkken installeres i forbindelse med tilpasset planløsning.

STATUS FRAMDRIFT: Tiltak blir utført etter hvert som leilighetene er ledige. Har skiftet på 10 stk, står igjen 12 stk.

STATUS ØKONOMI: Forbruk i tråd med budsjett i 2017. Restbevilgning ligger inne i budsjettet for 2018.

H420 - Ringebuhallen vanntilførsel dusjer (2015)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
100 000	100 000	208 077	108 077

AVSLUTTET: Ja

STATUS FRAMDRIFT: Fullført.

STATUS ØKONOMI: Opprinnelig budsjett var 1,0 mill. i 2015. Budsjettanslaget ble justert ned i 2016 og endte opp med et merforbruk i forhold til ny ramme ved avslutning i 2017.

H421 - Ombygging og brannsikring omsorgsboliger og eldresenter (2016)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
7 000 000	70 000	70 868	868

AVSLUTTET: Nei

Kommunens frittliggende omsorgsboliger har ikke direktevarsling til brannvesenet. Disse boligene er svært utsatt for alvorlige hendelser ved branntilløp da mange av disse beboerne ikke kan rømme leiligheten ved egen hjelp. Flere branner i boliger i andre kommuner viser at disse boligene er svært utsatt, og det samme kan inntreffe hos oss. Et vanntåkeanlegg kan være et svært effektivt slökkemiddel i slike boliger. Kostnadsrammen for prosjektet var opprinnelig 1 mill. kr og var forutsatt gjennomført i 2015. Etter nærmere vurdering ble prosjektet forlenget og utvidet i omfang. Tiltaket er ment å dekke vanntåkeanlegg i E-bygget ved Linåkertunet. Dette er en del av det gamle bygget, og det er derfor ikke vanntåkeanlegg her i dag. I tillegg er prosjektet utvidet til å omfatte Eldresenteret (RES).

STATUS FRAMDRIFT: Forbereder forespørsel for

sprinkling av E-bygget på Linåkertunet ut på anbud før påske 2018. Arbeider ved RES samkjøres med utbygging av Bofellesskap for funksjonshemmede, prosjekt H438, som planlegges nært RES. Gjennomføring 2018/2019.

STATUS ØKONOMI: Ihht. budsjett

H422 - Tromsvang, bygningsmessige arbeider

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
209 371	209 371	211 840	2 469

AVSLUTTET: Ja

Forsamlingslokalet var i ferd med å bli nedslitt og manglet tidsriktige løsninger. Det var særlig lagerplass til serveringslokalet, inngangspartiet og generell standardheving som er utbedringsbehovet. Påbegynt i 2013.

STATUS FRAMDRIFT: Fullført.

STATUS ØKONOMI: Avsluttet innenfor budsjettrammen.

H423 - Tomtearealer kjøp/salg

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
2 226 000	1 026 000	610 804	-415 196

AVSLUTTET: Nei

STATUS FRAMDRIFT: Kjøp av Øverbø er utført. På prosjektet føres også salg av tomter på Ulberg.

STATUS ØKONOMI: Kjøpet av Øverbø er gjennomført som budsjettert. Mindreforbruket skyldes inntektene fra tomtosalg Ulberg.

H425 - Jernbanegata 4. istandsetting

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
25 273 332	24 273 332	23 770 480	-502 852

AVSLUTTET: Nei

Tiltaket gjelder istandsetting av 2. etasje i Jernbanegata 4 til Innovasjonssenter og 1. etasje til bibliotek. Tidligere bevilgning til invetar bibliotek (kr 1.500.000) er i 2017 slått sammen med hovedprosjektet.

STATUS FRAMDRIFT: Avventer trapp, som har blitt utsatt. Forventes 1. kvartal 2018.

STATUS ØKONOMI: Regnskap for 2017 viser et mindreforbruk på 502.852. Gjenværende bevilgning må re-budsjetteres i 2018. Ut fra arealbruk er det foretatt vurdering i 2017 med fordeling mellom utleieareal (som ikke er berettiget momskompensasjon) og kommunal

bruk. Beregningen konkluderte med at 31,6 % av arealene gjelder utleie, mens 68,4 % gjelder øvrig bruk som er berettiget momskompensasjon. Det er foretatt momsoppgjør i tråd med fordelingen.

H429 - Driftsbygning Ringebu Prestegard

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
2 000 000	1 000 000	1 142 385	142 385

AVSLUTTET: Nei

Istandsetting av låve for framtidig bruk. Første prioritet er sikkerhetstiltak, oppgradering og tetting av bygget. Ut over dette er istandsetting av fjøs til utstillingslokaler, tilrettelegging for Artists in Residence og bruk av kjeller som garasje og lager prioritert. Driftsbygningen er 100 år i 2018.

STATUS FRAMDRIFT: Fjøsset i driftsbygningen er tatt i bruk til utstillingslokale for Kvasbø. Arbeidet med oppdatering med tegninger, konstruksjonsberegninger og sikring av gulv i Fjøsset er i gang. Det skal utarbeides en søknad om bruksendring og bygningen skal bygges om for å få etablert aktivitet i bygget. Noen tiltak i bygningen blir utført av Stiftelsen for Ringebu Prestegard og noe blir utført i kommunal regi.

STATUS ØKONOMI: Budsjettet har gått til å rydde, rense og sikre bygningen. I tillegg har merforbruket blant annet gått til å kontrollert konstruksjonen i bygningen slik at grunnlaget for videre utvikling av bygningen er på plass. Dette er et reelt merforbruk som kommer i tillegg til budsjettet for 2018.

H430 - Sikkerhetstiltak Ringebu helsesenter (2016)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1 000 000	500 000	891 492	391 492

AVSLUTTET: Nei

Etablering av adgangskontroll.

STATUS FRAMDRIFT: 2-årig prosjekt (2017-2018). Gjenstår ferdigstilling av prosjektet. Avsluttes 2018 i tråd med planen.

STATUS ØKONOMI: Forventes avsluttet innenfor totalrammen. Merforbruk i 2017 på 391.492 må ses på som en forskuttering, slik at budsjettert beløp for 2018 kan reduseres tilsvarende.

H432 - Flyktningboliger Ulberg (2016)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
3 991 483	3 991 483	3 588 072	-403 411

AVSLUTTET: Ja

Bygging av 2-mannsbolig på Ulberg. Bygges som 4-roms (3 soverom). Primært for 2 stk familier, men kan brukes til 3 enslige i hver av boenhetene.

STATUS FRAMDRIFT: Gjennomført som planlagt.

STATUS ØKONOMI: Mindreforbruk totalt på prosjektet med kr 403.411. Tilskudd fra Husbank bokført i tråd med tilsagn med kr 1.619.000. Tilskuddet forventes utbetalt i 2018.

H433 - Flyktningboliger Gudbrandsdalsvegen (2016)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
5 161 000	500 000	7 320	-492 680

AVSLUTTET: Nei

Riving av kommunal bolig i Gudbrandsdalsvegen og bygging av en 4-mannsbolig på tomt rett sør for gamle Kiwi. 4 stk 3-roms (2 soverom).

STATUS FRAMDRIFT: Fase 1 med riving av bolig og ny VA-ledning er tildelt, gjennomføres februar/mars 2018. Anbudsforespørsel for fase 2, nybygg, er kunngjort. Planlegger for oppstart våren 2018.

STATUS ØKONOMI: Ubrukt bevilgning ved nyttår må re-budsjetteres i 2018. Foreløpige signaler kan tyde på totalbudsjett for fase 1 og 2 trolig er for lavt, men dette vil bli klarlagt når anbud er gjennomgått.

H437 - Tiltak Fåvang og Ringebu skoler

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1 556 000	306 000	305 209	-791

AVSLUTTET: Nei

Prosjekt H437 endret og vedtatt som påbygg av garderober til gymsal i stedet for løsning med heis mellom kjeller og gymsal, K-sak 98/17. Budsjettendring i tråd med K-sak 98/17 er foretatt først i 2018. Alternativt budsjett ved nyttår er derfor å forstå som ekskl. tilleggsbevilgningen gitt i saken.

STATUS FRAMDRIFT: Endret innhold i prosjektet gir en tidsforskyvning ut i 2018.

STATUS ØKONOMI: Budsjett for endret prosjekt er 4,0 mill. inkl mva. Foreløpige signaler tyder på at

totalbudsjettet trolig er satt for lavt. Dette vil bli klarlagt når anbudene er gjennomgått. Det er avdekket at V/A-ledning må legges om og dette vil medføre en ekstra kostnad.

H438 - Nytt bofellesskap funksjonshemmede Hageskogen

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
20 500 000	1 000 000	1 059 610	59 610

AVSLUTTET: Nei

Det bygges nytt bofellesskap der det blant annet inkluderer 11 nye leiligheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne, en avlastningsleilighet, kontor og fellesrom på tomta nord for dagens eldresenter på Brettingen. Prosjektet er beregnet å medføre 1,3 mill. kr i økte årlige FDV-kostnader (forvaltning, drift og vedlikehold). Husleieinntekter er stipulert til 1 mill. kr årlig. Det er innkalkulert 20 % vaktmester og 35 % renholdstilling i FDV kostnadene. Det er nedsatt egen byggekomite for prosjektet.

STATUS FRAMDRIFT: Arkitekt jobber med underlag for totalentreprise. Mål om forespørsel ut ca. 01.02.18. Betinginger godkjenning fra Husbanken. Start prosjektering/planlegging for byggestart ca. 01.06.2018 og ferdigstillelse i 2019.

STATUS ØKONOMI: Totalkostnad og finansiering er planlagt slik:
Investering 46,25 mill. kr inkl. mva
Tilskudd Husbank – 16,5 mill. kr
Mvakomp – 9,25 mill kr
Netto for kommunen 20,5 mill kr
Når tilbud kommer inn kan, får vi større sikkerhet for kostnadene.

H439 - Utkjøp leasingbiler - vaktmestere

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
300 000	300 000	317 568	17 568

AVSLUTTET: Ja

Fire biler til vaktmestertjenesten i 2017 kjøpes ved utgått leasingavtale. Det er økonomisk å kjøpe bilene i stedet for å inngå ny leasingavtale. Bilene har lav km-stand og har lang levetid.

STATUS FRAMDRIFT: Gjennomført som planlagt.

STATUS ØKONOMI: Gjennomført med et lite merforbruk.

H441 - Ringebu brannstasjon - garasje og andre utbedringer

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
300 000	300 000	40 587	-259 413

AVSLUTTET: Nei

Bygge carport for 5 feierbiler og utbedre setninger framfor brannstasjon. Dette er kostnadsregnet til 1,1 mill. kr.

I forbindelse med at nytt beredskapssenter har vært under planlegging er carport foreløpig trukket ut av prosjektet. Dette må vurderes på nytt dersom beredskapssenter ikke blir realisert. Carport er kostnadsregnet til kr 800.000. Årlige utgifter til forvaltning, drift og vedlikehold av carport (FDV-kostnader) er beregnet til kr 22.000.

STATUS FRAMDRIFT: Midlertidig tiltak med ny asfalt foran beredskapsgarasje er utført. Videre tiltak ble utsatt i påvente av nytt beredskapssenter. Videre tiltak avklares.

STATUS ØKONOMI: Ubrukte midler på 259.413 må re-budsjetteres i 2018.

H443 - Fåvang skole - solskjerming

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
300 000	300 000	300 000	0

AVSLUTTET: Ja

Det er behov for solskjerming på Fåvang skole. Utføres i 2017.

STATUS FRAMDRIFT: Gjennomført i tråd med plan.

STATUS ØKONOMI: Gjennomført i tråd med budsjettert ramme for prosjektet.

H444 - Ringebu skole - gjerde nytt område

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
200 000	200 000	190 128	-9 872

AVSLUTTET: Ja

Ringebu skole har fått utvidet sitt uteareal med i overkant av 2,7 mål. Dette medfører ekstra utgifter til inngjerding. Området ligger helt ute på kanten mot elvedalen og må sikres med 2m flettverkjerde.

STATUS FRAMDRIFT: Gjennomført i tråd med plan.

STATUS ØKONOMI: Gjennomført med et mindreforbruk på kr 9.872.

H484 - Sentrumsutvikling Fåvang

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
4 668 138	4 668 138	4 489 937	-178 201

AVSLUTTET: Nei

Sentrumsforskjønning i Fåvang sentrum.

STATUS FRAMDRIFT: Anlegget er overtatt. Det er ikke enighet om sluttoppgjøret med entreprenør. Dette er pågående arbeider som vil fortsette vinteren 2018. Utover dette er det reklamert på deler av asfaltarbeidene som ble utført. Det gjenstår noen grunnerverv for området, og overføring av areal til Statens vegvesen/Oppland fylkeskommune. Dette forventes ferdigstilt i første halvår 2018.

STATUS ØKONOMI: Det forventes at prosjektet kan ende opp med et mindreforbruk som er høyere enn ved utgangen av 2017 når sluttoppgjøret er avklart.

H491 - ENØK-tiltak

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
39 000 000	27 000 000	31 377 506	4 377 506

AVSLUTTET: Nei

Kommunen har inngått EPC-kontrakt (energisparekontrakt) som garanterer energisparing. Tiltak i henhold til kontrakt vil være å anse som selvfinansierende. Bygg analyseres og tiltak gjennomføres.

STATUS FRAMDRIFT: Flere tiltak er gjennomført tidligere enn opprinnelig plan. Mer er utført i 2017 og tilsvarende mindre står igjen til 2018.

STATUS ØKONOMI: Merforbruk i 2017 betyr et tilsvarende mindre forbruk i 2018. Totalrammen er u-endret.

H492 - Bolig for enslige mindreårige flyktninger (EMF)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1 705 452	1 705 452	1 823 192	117 740

AVSLUTTET: Ja

Ombygging av tidligere Hageskogen bofellesskap til boliger for enslige mindreårige flyktninger.

STATUS FRAMDRIFT: Gjennomført i tråd med plan og satt i full drift.

STATUS ØKONOMI: Tilskudd fra Husbanken med kr 1.526.000 er bokført i tråd med tilsagn. Forventes utbetalt i 2018. Prosjektet er avsluttet med et

merforbruk.

H493 - Svømmehallen - HC-tilpasning og garderober

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
0	0	153 381	153 381

AVSLUTTET: Ja

Ihht UPT-108/13 skal tak isoleres og tekkes om. Med 32 grader i bassenget vil bassengduk spare mye energi og hindre avdamping til bygg og takkonstruksjon. Nylig ombygde garderober er universelt utformet, men bassengheis mangler. Mobil heisanordning er derfor inkludert i tiltaket. Tannklinikk var planlagt ombygd sammen med garderober men ble ikke utført.

STATUS FRAMDRIFT: Etterarbeid, innregulering og optimalisering av anlegg har tatt tid.

STATUS ØKONOMI: Bygningsmessig var anlegget fullført i 2016. Restbevilgning på kr 348.859 ble derfor ikke videreført til 2017. Med tilleggskostnadene som er påløpt i 2017 er prosjektet fortsatt innenfor opprinnelig totalbevilgning.

H602 - (RA2 501B) Driftsovervåkning

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1 155 000	500 000	461 340	-38 660

AVSLUTTET: Nei

Utskifting/utvidelse av styringssystem for utestasjoner.

STATUS FRAMDRIFT: Prosjektet fullføres i 2018 i tråd med plan.

STATUS ØKONOMI: Gjennomført innenfor årets ramme med et lite mindreforbruk. Ny ramme i budsjettet for 2018 vil være tilstrekkelig til å fullføre prosjektet. Det er derfor ikke behov for å re-budsjettere mindreforbruket.

H612 - Opprusting av kartverket

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
250 000	250 000	124 672	-125 328

AVSLUTTET: Ja

Dette er den kontinuerlige oppdateringa av kartene for Ringebu. Dette organiseres gjennom Geovekstprosjekt der flere aktører samarbeider om oppdatering av kart.

STATUS FRAMDRIFT: Mindre aktivitet enn planlagt.

STATUS ØKONOMI: Fra 2018 er slik prosjekter budsjettert i driftsbudsjettet.

H624 - Venabygdsfjellet grunnvannsanlegg

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
20 189 600	800 000	355 812	-444 188

AVSLUTTET: Nei

Jfr. rammeplan for vannforsyning Venabygdsfjellet er det behov for utvidelse av vannforsyningen, dette gjelder både og ledningsnett og vannkilde.

STATUS FRAMDRIFT: Prosjekteringen av første etappe med ledningsnett har tatt lenger tid en beregnet, men er godt i gang og ferdigstilles i løpet av vinteren 2017/2018. Oppstart med arbeidene med første etappe vil være våren 2018 og ferdigstilling sommeren 2019. Parallelt med utførelse av første etappe vil andre etappe prosjekteres og settes til gjennomføring våren 2019 og ferdigstilles høsten 2020.

STATUS ØKONOMI: Mindreforbruket i 2017 må re-budsjetteres i 2018.

H630 - VA-ledningsnett etappe 4 og 5 Kvittfjelltoppen AS

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
0	0	-103 483	-103 483

AVSLUTTET: Nei

Utbyggingsavtale V/A-anlegg som omfattes av justeringsregelen. Forskuttet moms tilbakeføres til kommunen over 10 år.

H679 - Veger

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
2 026 591	1 026 591	0	-1 026 591

AVSLUTTET: Nei

Det er et stort etterslep på vedlikehold av kommunale veger, midlene benyttes for å utbedre dette. Det er spesielt asfalterte veger og gater som har behov for vesentlige påkostninger.

STATUS FRAMDRIFT: På grunn av høy aktivitet på andre prosjekter ble det ikke utført investeringer på veger i 2017. Det var også usikkerhet knyttet til om deler av beløpet måtte benyttes i Fåvang sentrum, men dette ble dekket inn av sentrumsprosjektet.

STATUS ØKONOMI: Ubrukt bevilgning må re-budsjetteres i 2018.

H687 - Gatelys i nye områder

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
200 000	200 000	0	-200 000

AVSLUTTET: Nei

STATUS FRAMDRIFT: Planlegges utført i 2018, det var ikke kapasitet til å gjennomføre dette i 2017. Benyttes til å etablere LED-belysning i grensesnittene mot sentrumsforskjønningen i Fåvang.

STATUS ØKONOMI: Ubrukt bevilgning må re-budsjetteres i 2018.

H694 - Boligtomter Fåvang

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
5 203 411	5 203 411	6 552 270	1 348 859

AVSLUTTET: Nei

Tilrettelegging av nye boligtomter i Fåvang.

STATUS FRAMDRIFT: Gjenstår å avslutte noen grunnerverv, og oppmåling av tomter på Tromsnesmoen. Tingrettsdommen for ekspropriasjonen på Tromsnesmoen er anket til lagsmannsretten, så endelig erstatning for grunn er ikke avklart.

STATUS ØKONOMI: Viser til økonomiplan 2011-2014 og 2012-2015 der det samlet er forutsatt tomtsalg for 2 mill. kr, som da kommer i tillegg rammen på netto 5,2 mill. kr. Det gjenstår noen arbeider med demontering av høyspentanlegget som gikk over Tromsnesmoen, dette utføres i løpet av første kvartal 2018. På grunn av ekspropriasjon og gjenstående demontering kan dette påvirke rammen for prosjektet. Dette søkes avklart til første tertial 2018.

H722 - Boligfelt Ulberg infrastruktur 18 tomter (2009)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
50 000	50 000	680 084	630 084

AVSLUTTET: Nei

Utvidelse av boligfeltet på Ulberg.

STATUS FRAMDRIFT: Etter at tilgang til grunn var avklart ble siste del av boligtomtene etablert i 2017. Det gjenstår utbetaling til grunneier, og fastsetting av tomtepriser. Dette søkes avklart første halvår 2018.

STATUS ØKONOMI: Det gjenstår utbetaling til grunneier, oppmåling av nye eiendommer og fastsetting av tomtepriser. Dette søkes avklart første halvår 2018. Gjenstående kostnader anslås til 1.700.000, for 2018. Dette kommer i tillegg til merforbruket i 2017. Tomtesalg

inntektsføres på prosjekt H423 (se egen kommentar).

H727 - V/A-løsning Ringebu - Frya

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
263 158	263 158	0	-263 158

AVSLUTTET: Nei

Vann- og avløpsledninger på strekningen Ringebu-Frya.

STATUS FRAMDRIFT: Avventer avklaring knyttet til ny E6.

STATUS ØKONOMI: Prosjektet må re-budsjetteres når det er kjent hva slags framdrift som kan forventes, samt avklaring av ansvarsforhold mellom kommunen og Statens vegvesen.

H730 - Forskjønning Våla elv

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
583 494	383 494	411 065	27 571

AVSLUTTET: Nei

Etablering av turstier og forskjønning langs Våla elv.

STATUS FRAMDRIFT: Arbeider nord for jernbanen er stort sett ferdige. Det gjenstår opparbeidelse av sitteplasser. Det er også en pågående sak med en nabo vedrørende rettigheter til grunn. Området sør for jernbanen er ikke startet, usikkert om dette blir startet i 2018.

STATUS ØKONOMI: Lite merforbruk i 2017. Det ligger inne bevilgning til videreføring av prosjektet i budsjettet for 2018.

H731 - Veg forbi Fåvang renseanlegg (2012)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
18 308 412	15 308 412	14 606 489	-701 923

AVSLUTTET: Nei

Bygging av ny veg rundt renseanlegget på Fåvang jfr. Reguleringsplan for Fåvang. Vegen vil bli bygget som flomvoll som sikrer områdene på innsiden mot flomskader. Oppland Fylkeskommune bidrar med 9,7 mill. kr, NVE med 9,7 mill. kr og bedriftene i Fåvang næringspark med 2 mill. kr.

STATUS FRAMDRIFT: Byggingen av selve flomvollen er ferdig. Det gjenstår arbeider for å få pumpestasjonen klar til våren 2018. Arbeider med å lede overvann langs Tromsnesvegen og til utsiden av flomvollen er forsinket. Tromsnesvegen åpnes for midlertidig trafikk igjen fra slutten av januar 2018, men stenges igjen til våren for ferdigstillelse av alle arbeider før vårfloppen

2018. Asfaltering av Industrivegen gjennomføres før fellesferien 2018. Hovedfristene i prosjektet forventes overholdt.

STATUS ØKONOMI: På grunn av vanskeligere grunnforhold enn antatt har det vært en del ekstra utgifter. Dette er omhandlet i egen kommunestyresak i 2017, der det ble gitt tilleggsbevilgning til prosjektet. Foreløpig ser det an til at ny ramme på prosjektet er tilstrekkelig. Det skal frem mot første tertial 2018 være detaljert gjennomgang av prosjektet for å få en ny status. Mindreforbruket i 2017 må re-budsjetteres i 2018.

H732 - Vannverk Risøya (2012)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1 854 686	0	40 000	40 000

AVSLUTTET: Nei

Avhengig av valg av ny hovedvannkilde som Statens Vegvesen utreder i forbindelse med E6-utbygging.

STATUS FRAMDRIFT: Arbeidet blir forsinket, slik at tidligere bevilgning er forskjøvet i tid.

STATUS ØKONOMI: Leie av grunn for prøvepumping av ny vannkilde.

H740 - Kommunedelplan VA (2013)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1 000 000	200 000	123 215	-76 785

AVSLUTTET: Nei

Det er nødvendig med en gjennomgang av kommunens vann og avløpssystem for å avdekke svakheter og legge en utviklingsstrategi samt plan for vedlikehold/oppgradering av ledningsnett som har stort etterslep på vedlikehold.

STATUS FRAMDRIFT: Prosjektet har stått noe på vent for å få en avklaring mht. ny vannkilde for Ringeby i forbindelse med ny E6. Arbeidet med ny kommuneplan VA har nå startet opp og vil pågå også i 2018.

STATUS ØKONOMI: Mindreforbruket skyldes at framdriften går senere enn planlagt. Budsjettet for 2018 dekker restkostnaden med prosjektet, slik at det ikke vil være nødvendig å re-budsjettere ubrukte midler i 2018.

H741 - Standardheving/ringnett VA (2013)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
18 470 600	500 000	815 497	315 497

AVSLUTTET: Nei

Utbedring av ledningsnett der det er behov for utbedring eller oppgradering.

STATUS FRAMDRIFT: Prosjektet med oppgradering av svake punkt på ledningsnett forsetter i 2018.

STATUS ØKONOMI: Prosjektet har et merforbruk i 2017.

H748 - Marienhø

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
0	0	-499 415	-499 415

AVSLUTTET: Ja

Salg av Marienhø og opparbeiding av boligtomter.

STATUS FRAMDRIFT: Opparbeidelse er ferdigstilt. Salg av tomter pågår.

STATUS ØKONOMI: Regnskap viser et mindreforbruk på 500.000, dette skyldes salg av tomter til Marienhø eiendom. Marienhø eiendom har fått utsatt betalingsfristen til 2018 for nødvendige avklaringer rundt framtidig bruk av eiendommen.

H751 - Sammenbinding V/A-nett Kvittfjell Øst/Vest

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
0	0	2 353 609	2 353 609

AVSLUTTET: Nei

Prosjekt som skal dekkes inn ved hjelp av utbyggingsavtaler i Kvittfjell jfr. utbyggingsstrategi og rammeplan for vannforsyning Kvittfjell. Sammenbindingen er så viktig for forsyningssikkerheten at Ringeby kommune må forskuttere denne. Ved skade/brudd på en av sidene vil det, slik situasjonen i dag er gå lang tid før det kan leveres vann på oversiden av skaden eller bruddet, det vil også lette normalt drift og vedlikehold ved at det kan stenges ut strekninger over lengre tid uten at det får konsekvenser for abonnenter ovenfor stengingen.

STATUS FRAMDRIFT: Arbeidet med sammenbinding av østsiden og vestsiden i Kvittfjell pågår og vil pågå i 2018.

STATUS ØKONOMI: Kostnaden med prosjektet skal finansieres gjennom utbyggingsavtaler og føres særskilt i regnskapet.

H753 - Hovedplan veg

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
500 000	100 000	0	-100 000

AVSLUTTET: Nei

STATUS FRAMDRIFT: Forventes startet våren 2018, med ferdigstillelse høsten 2018. Dette betyr at utfallet av planen ikke er klart før budsjettet i 2020.

STATUS ØKONOMI: Ubrukt bevilgning i 2017 må re-budsjetteres i 2018.

H754 - Gatebelysning

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
2 500 000	250 000	0	-250 000

AVSLUTTET: Nei

Det kom i 2017 nye regler om energieffektivisering samt måling av forbruk for gatelys. For å forberede for dette må det investeres i nye målepunkt for strømforbruk og utskifting av noen kvikksølvholdige armaturer.

STATUS FRAMDRIFT: Det har vært noen undersøkelser i 2017, men disse har ikke medført kostnader. Prosjektet prioriteres i 2018, siden det begynner å bli en del mørke gatelys. Planlegging og utskifting av alle armaturer planlegges i 2018, mens tennskap trolig utsettes til 2019.

STATUS ØKONOMI: Ubrukt bevilgning i 2017 må re-budsjetteres i 2018.

H755 - Sentrumsforskjønnelse Fåvang - takoverbygg

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
675 000	175 000	158 349	-16 651

AVSLUTTET: Nei

Takoverbygg ved Fåvangtorget.

STATUS FRAMDRIFT: Prosjektering er ferdig, ansvarlig søker har startet forberedende arbeider. Type taktekkning er ikke avklart. Byggingen av taket forventes startet vinteren 2018.

STATUS ØKONOMI: I henhold til planen. Mindreforbruk i 2017 må re-budsjetteres i 2018.

H756 - Sentrumsforskjønnelse Fåvang - parkering

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
2 000 000	100 000	140 141	40 141

AVSLUTTET: Nei

Opparbeidelse av parkering i tråd med reguleringsplan.

STATUS FRAMDRIFT: Prosjektering er stort sett ferdig. Avventer avklaringer på om eksisterende hus på eiendommen skal bestå eller fjernes.

STATUS ØKONOMI: I henhold til plan. Totalrammen forventes å holde, slik at merforbruk i 2017 kan komme tilfradrag i bevilgningen gitt for 2018.

H757 - Grunnerverv Frya

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
9 000 000	1 200 000	1 179 275	-20 725

AVSLUTTET: Nei

Kjøp av eiendommen Rudivollen i 2017. I senere år i økonomiplanen er det satt av midler til utvidelse av Frya næringspark.

STATUS FRAMDRIFT: Rudivollen ble kjøpt i 2017.

STATUS ØKONOMI: Mindreforbruket skyldes at kostnaden ble mindre enn budsjettet. Det er ikke behov for re-budsjettering av mindreforbruket i 2018.

H901 - Egenkapitalinnskudd KLP

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1 219 500	1 219 500	1 219 489	-11

Kommunen faktureres årlig for sin andel av tilførsel av ny egenkapital til KLP. Egenkapitalen i pensjonskassen skal stå i forhold til pensjonsforpliktelsene.

H906 - Forskuttering Brekkebakkene (Utlån)

Alternativt budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
16 500 000	20 000 000	0	-20 000 000

AVSLUTTET: Nei

Kommunal forskuttering av utbedring av fylkesveg i Brekkebakkene. Opprinnelig anslag på 20 mill. kr var innarbeidet i årsbudsjettet. I ettertid er rammen justert ned til 16,5 mill. kr.

STATUS FRAMDRIFT: Sannsynlig oppstart i løpet av 2018.

STATUS ØKONOMI: Tiltaket må re-budsjetteres med 16,5 mill. kr i 2018.

Tjenesteenhetene

Budsjettområde	Budsjett (rev) 2017	Regnskap 2017	Merforbruk (+) Mindreforbruk (-)
10 Folkevalgte Rådmannen og SU	13 666 00	12 604 424	-761 576
11 Fellesposter	6 821 400	5 056 320	-1 765 080
12 Fellestjenesten	9 669 100	10 237 716	568 616
13 Kultur	10 564 900	10 732 392	167 492
21 Ringebu skole	12 809 500	12 880 986	71 486
22 Fåvang skole	14 931 100	14 316 879	-614 221
23 Ringebu ungdomsskole	13 978 800	14 611 568	632 768
25 Barnehagene	23 114 200	23 577 641	463 441
30 Helse og mestring	35 574 500	35 799 383	224 883
32 Linåkertunet HDO	22 135 300	22 558 203	422 903
33 Hjemmebaserte tjenester	59 214 600	59 779 826	565 226
39 NAV	4 911 500	4 084 853	-826 647
40 Plan og teknisk	27 528 600	24 419 946	-3 108 654
45 Selvkostområder	0	- 618 259	-618 259
SUM TJENESTEENHETENE	254 619 500	250 041 878	-4 577 622
50 Interkommunale samarbeid	20 167 000	18 866 360	-1 300 640
60 Skatt, rammetilskudd, finans *)	-274 786 500	-277 319 806	-2 533 306
70 Internregnskap MGRS	0	0	0
71 Internregnskap MGBV	0	0	0
TOTALT	0	-8 411 569	-8 411 569

*) før bokføring av årets resultat

Folkevalgte, Rådmannen og Strategi og utvikling

Strategi og utvikling (SU) og fellesposter for hele organisasjonen inngår i budsjettområdet.

En kommune er en folkevalgt styrt organisasjon og en lokaldemokratisk arena. Kommunestyret er øverste styringsorgan, og delegerer myndighet til andre organ. Kommunestyret er kommunens øverste arbeidsgiver. Rådmannens rolle er å forberede saker til politisk beslutning, og iverksette vedtak som blir fattet. Rådmannen er ansvarlig for hele kommunens virksomhet overfor kommunestyret, i henhold til myndighet i lov og etter myndighet delegert fra kommunestyret.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Politisk og administrativ ledelse
- Strategisk plan- og utviklingsarbeid
- Budsjett og økonomistyring
- Næringsarbeid
- Skolefaglig ansvar
- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Innkjøp
- Klima og miljø

Viktige hendelser i 2017

- Representasjon og kommunal deltakelse på stands under World-Cup i Kvitfjell.
- Fullføring av prosjekt for bolyst og landsbyutvikling.
- Multikulti ble gjennomført for femte gang i juni.
- Ferdigstilling og driftsstart innovasjonssenter/bibliotek.
- Utarbeidelse av digitaliseringsstrategi for Ringebu kommune.

Brukere og tjenester

Sør-Fron kommune ønsket å styrke sitt næringsarbeid og overtok fra 01.01.2017 en næringsmedarbeider i 50 % stilling som tidligere har vært delt mellom kommunene. Fra 2017 har Ringebu dermed ett årsverk dedikert til næringsarbeid.

Kommunalt næringsfond hadde ved utgangen av 2017 en bokført saldo på kr 1.342.241,98. For 2017 ble det gitt tilsagn fra Oppland fylkeskommune om påfyll med kr 448.748 (som i 2016) til det kommunale næringsfondet.



Gjennom året er det gitt 21 tilsagn om tilskudd fra fondet (11 i 2016) for til sammen kr 1.038.000. Gjennomsnittlig tilskudd per tilsagn var kr 49.429 (kr 31.500 i 2016).

Fra Utviklingsfondet er det i 2017 bevilget kr 524.962 til landbruksbaserte formål og kr 3.595.462 til øvrige næringsstøttestilskudd, inkl. 2.000.000 til nytt klubbhus for Ringebu&Fåvang fotballklubb. Saldo på utviklingsfondet var kr 6.000.057,15 ved utgangen av 2017.

Næringsforum er en politisk styrt arena for dialog med næringslivet, som har hatt 2 åpne møter i 2017 med ulike temaer et Google kurs og et på Venabygdsfjellet.

Lean-prosesser ble videreført 2017, en metodikk for å synliggjøre og forbedre arbeidsrutiner med hensikt å etablere mer rasjonell drift. Åtte veiledere bistod under ulike prosesser på tvers av fagområder. Erfaringene er gode, men det kommer inn færre oppdrag enn ønskelig til veilederne. I 2017 ble det foretatt kun 2 kartleggingsprosesser, men en annen metode med "forbedringstavler" er tatt i bruk i det daglige innen helse og omsorg.

Innkjøps samarbeidet INNOFF, der Ringebu deltar, har nå ca. 50 løpende felles rammeavtaler. Samarbeidet er svært fordelaktig for kommunen, og fungerer fint, men er utfordrende både kapasitets- og kompetansemessig, og spesielt når Ringebu gjennomfører større felles konkurranser på vegne av alle kommuner og fylkeskommunen. Rådgiver i SU er kommunens innkjøpskoordinator, og kommunens styremedlem i INNOFF, et styre som møtes 5-6 ganger årlig.

På nettportalen www.bedrekommune som kommunen

benytter til å gjennomføre brukerundersøkelser, ble det i 2017 gjennomført 11 undersøkelser. Resultatene viser at kommunen har gjennomgående bra nivå på sine tjenester som tidligere år.

Digitalisering var tema på årets dialogkonferanse og ble fulgt opp med utarbeidelse av digitaliseringsstrategi for Ringebu kommune som ble vedtatt i kommunestyret i desember (K-sak 97/17).

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på interne brukerundersøkelser (SU)	80 %	53 %
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene		
– Strategi og utvikling	5,3	5,4
– Økonomiarbeid	5,3	5,6
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med service		
– Strategi og utvikling	5,3	5,4
– Økonomiarbeid	5,3	5,6
Dialog med brukerråd	Ikke aktuelt	

Strategi og utvikling arrangerer brukerrådsforum, der alle brukerrådene i kommunen er samlet, 2 ganger i året.

Økonomi

Folkevalgte, rådmannen, strategi og utvikling

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
13.366.000	12.604.424	-761.757	-5,7 %

Fellesposter

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
6.821.400	5.056.320	-1.765.880	-25,8 %

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Av større avvik på enkeltposter nevnes:

- Godtgjøring til folkevalgte ble kr 344.000 lavere enn budsjettet, mens tapt arbeidsfortjeneste ble kr 105.000 høyere enn budsjettet. I tillegg kommer spart arbeidsgiveravgift av nettobeløpet. Pensjonsutgifter knyttet til ordfører var budsjettet

for høyt (ved en feil budsjettet etter gammel særordning) og framstår med et mindreforbruk på kr 285.000.

- Områdene for kontrollutvalg og revisjon kom samlet ut med et mindreforbruk på kr 166.000. På området for revisjon er det besparelser på kr 407.000 som i hovedsak skyldes at det ikke er gjennomført forvaltningsrevisjonsprosjekt, mens på området for kontrollutvalget er det merutgifter på kr 241.000. I dette inngår merutgifter knyttet til Marienhøysaken med kr 285.000 for undersøkelser foretatt av revisor og advokat.

Større avvik innen Fellesposter:

- Utgifter til lærlinger ble langt lavere enn budsjettet. Lønn til lærlinger trappes opp gjennom lærlingetiden, slik at utbetalingene fra år til år vil variere mht. hvor i lærlingeløpet disse er. I tillegg var budsjettet satt for høyt. Dette sammen med at utgifter til felles opplæringstiltak har vært lavere enn budsjettet gjør at ansvarsområdet kommer ut med et mindreforbruk på drøyt 1,1 mill. kr.
- Utbetalt refusjon og tilskudd til andre kommuner for undervisning/fosterhjemsbarn ble kr 344.000 lavere enn budsjettet. I tillegg mottok kommunen kr 350.000 mer i refusjon fra andre kommuner enn budsjettet.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	-5,7 %
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	100 %

Medarbeidere

Rådmannsledelsen består av 3 personer, en mann og to kvinner. Strategi og utvikling består ved årsskiftet av 3 ansatte (3 menn). Til sammen utgjør dette totalt 6 årsverk. Rådmannsledelsen hadde et nærvær på 99,9 %, mens Strategi og utvikling hadde et nærvær på 99,5 %. Bemanningen er redusert i forhold til tidligere år, ved at 25 % stilling som næringsrådgiver er flyttet til Sør-Fron kommune og 100 % prosjektstilling til bolyst og landsbyutvikling er avsluttet.

Fellestjenesten

Fellestjenestens hovedoppgave er å yte service, være et godt vertskap og være en sterk stab / støttefunksjon for både innbyggere, politikere, rådmann og alle ansatte i Ringebu kommune.

Fellestjenesten skal være «grunnpilaren» i Ringebu kommune og bidra til at andre tjenesteenheter kan fokusere på sine primæroppgaver.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Lønn og personal
- Økonomi
- IKT
- Politisk sekretariat
- Sentralbord, mottak og arkiv
- Kantine
- Skoleskyss
- Fakturering
- Salgs- og skjenkebevillinger

Viktige hendelser i 2017

Økt fokus på digitalisering, herunder:

- Innføring av digitale reiseregninger og godtgjøring for folkevalgte
- LEAN – fullført to prosesser (IKT og utleie kommunale bygg)
- Innføring av digitale sykemeldinger, søknad om sykepenger og oppfølgingsplan
- iPad til samtlige elever og lærere på RUS
- IKT avd deltok i å få på plass digitale løsninger på innovasjonssenteret
- Innføring av nytt kvalitetssystem – med moduler for avvik, ROS og årshjul/styringssystem.

Økt fokus på internopplæring, herunder:

- Intern opplæring ledere
- Hovedavtalen med ledere og tillitsvalgte
- Introduksjonsdag og seniordag for både ansatte tilmeldt KLP og SPK.

Annet:

- Stortingsvalg 2017
- Anbudskonkurranser på multifunksjonsmaskiner og person -forsikringer
- Arrangerte personalforum Oppland, sammen med Sør-Fron og Nord-Fron



Brukere og tjenester

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på interne brukerundersøkelser	80 %	53 %
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	5,7	5,4
Dialog med brukerråd	Ikke aktuelt	

Brukerundersøkelse: 6 poeng er høyeste poengscore

Vinter/vår 2017 deltok fellestjenesten i stor grad i utredningen av utvidet interkommunal samarbeid med Sør-Fron, innen følgende fagfelt: Lønn, fakturering og kommunalt innkjøp. Utredningen landet på et samarbeid om kommunalt innkjøpsarbeid som fra 2018 skal legges til Midt-Gudbrandsdal regnskaps- og skatteoppkreverkontor.

Fellestjenesten deltok både i forberedelse, gjennomføring og evaluering av beredskapsøvelse gjennomført i januar på Starum leir. Kriseledelsen, ble sammen med krisestaben øvet på å håndtere kriser.

Som ledd i digitaliseringen ble det våren 2017 innført digital reiseregning – net Expense. I tillegg til digitale reiseregninger har kommunen valgt å legge inn all godtgjøring til folkevalgte her. Det ble lagt ned et formidabelt arbeid for å få dette på plass, og heldigvis har overgangen så å si vært smertefri. Systemet fungerer over all forventning og brukernes tilbakemelding er at dette systemet er brukervennlig og godt.

På høsten ble lokale lønnsforhandlinger gjennomført med gode tilbakemeldinger fra alle parter.

Ved IKT avdelingen er det et mål om at man skal ha inn en lærer i året. Dette er et viktig samfunnsansvar, samt lærerikt for tjenesteenheten. En lærer ble ferdig

utdannet og besto fagbrev vinteren 2017 og så ble det tatt inn en ny lærling sommeren 2017.

IKT avdelingen var delvis ansvarlig for en anbudskonkurranse på multifunksjonsmaskiner for alle i innkjøpssamarbeidet- Innoff. Kommunale innkjøp er krevende arbeid og anbudskonkurransen endte med at to av de tapende tilbydere, tok saken videre til KOFA. Ringebu kommune fikk medhold i saken og nye avtaler ble signert.

Ved det nye innovasjonssenteret i kommunen var IKT avdelingen med på å få på plass mange tekniske «nyvinninger». En fin utfordring, rent faglig sett. De deltok på planlegging, og deltagelse i forbindelse med tekniske løsninger sammen med leverandører, arkitekter osv.

Oppbygging av nytt citrix miljø / plattform for IKT-brukere ble gjennomført høsten 2017. Dette er ikke fullt ut tatt i bruk, men stadig flere flyttes inn der, f.eks. NAV sin tilgang til kommunale IKT-systemer er flyttet inn dit nå, etter å ha kjørt på samme gamle løsning siden oppstarten av NAV, 2009.

Høsten 2017 skjedde det som helst ikke skal skje. Kommune fikk et diskhavari i SAN (lagringsløsning). Dette satte det meste av kommunal IKT virksomhet ut av spill i en hel arbeidsdag, og deretter gikk det mye av påfølgende uke for å få alt opp å kjøre igjen. Ingen tap av virksomhetskritiske data, men gjenopprettingen fra backup var tidkrevende, og det var behov for en del ekstern bistand fra systemleverandører for å få bygd opp igjen fungerende systemer. Årsaken til at dette skjedde er ikke kjent, og derfor vanskelig å forebygge.

Det er kjøpt inn og satt opp iPad til samtlige elever og lærere på Ringebu ungdomsskole.

Arbeid med konkurranse om tilbud på leasing av iPad med tilbehør, konfigurasjon av administrasjonsverktøy og utdeling til elever og lærere, tok mye at IKT ansattes tid.

En opprettelse av nye leieavtaler for Microsoft lisenser, vil i fremtiden gi oss enklere oversikt og ajourhold av lisenser, og til enhver tid være riktig lisensiert.

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
9.669.100	10.237.716	568.616	5,9%

På IKT avdelingen var det et merforbruk på

konsulenttjenester på kr 115.062, som ene og alene skyldes havariet i lagringsløsning, og nødvendig bistand for å få opp igjen tjenester og data i etterkant av dette. Merforbruk på overtid har også i stor grad sammenheng med dette, da dette medførte mye arbeid både på kveld og helg for ansatte ved IKT-avdelingen.

Det er budsjettert med ca kr 300.000 mer i inntekt enn det IKT avdelingen faktisk har hatt. Dette må korrigeres for budsjettåret 2019, da det ikke er realistisk med en slik inntekt på avdelingen.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	5,9 %
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	100 %

Medarbeidere

Fellestjenesten har 12 ansatte, hvorav 9 kvinner og 3 menn fordelt på 11,8 årsverk. Det er tatt inn 2 lærlinger på IKT fag – hvorav en ferdig i februar 2017.

Fra 1. oktober fikk fellestjenesten tilført to nye merkantile medarbeidere fra plan og teknisk i forbindelse med en omorganisering og opprettelse av innbyggertorg.

Fellestjenesten har i 2017 hatt 93,1 % nærvær. Når det gjelder sykefravær er dette fordelt slik for utbetalingssted 113 fellestjenesten og 114 IKT: 1,1 % egenmeldt fravær og 5,8 % legemeldt.

Etter medarbeiderundersøkelsen i 2016 har Fellestjenesten brukt «Påstandsspillet» under flere personalmøter for blant annet å bidra til et nyansert syn på medarbeiderundersøkelsen 10 faktor, samt for å sjekke ut om de faktisk har jobba med å konkretisere de handlingene som de ønsket å jobbe med. Enheten har med jevne mellomrom satt fokus på de faktorene som ble valgt ut.

Fellestjenesten er i stor endring med nye ansatte både fra andre avdelinger og nyansatte. I tillegg skal det bygges opp innbyggertorg, og det blir til dels store endringer i oppgavefordelingen.

Fokuset for tjenesteenheten fremover blir å skape trygghet i gruppa, men det vil også bli valgt ut et par faktorer som enheten mener at det er viktig å sette ekstra fokus på i etterkant av medarbeiderundersøkelsen i 2018. Rolleklarhet, fleksibilitetsvilje og mestringsklima er de faktorene som peker seg ut som de som vil være viktige for enheten. Ikke nødvendigvis med bakgrunn

i resultatet, men med bakgrunn i den situasjonen tjenesteenheten er og vil være i det kommende året.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen	100 %	100 %
10-faktor. Svarprosent:*		
1. Indre motivasjon	4,4	4,0
2. Mestringstro	4,4	4,5
3. Autonomi	4,6	4,4
4. Bruk av kompetanse	4,4	4,4
5. Mestringsorientert ledelse	4,4	4,1
6. Rolleklarhet	4,3	4,0
7. Relevant kompetanseutvikling	3,9	3,8
8. Fleksibilitetsvilje	4,9	4,6
9. Mestringsklima	4,5	4,4
10. Prososial motivasjon	4,6	4,5
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	100 %
Nærværstatistikk	97 %	
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	

*Ny medarbeiderundersøkelse blir gjennomført i februar 2018.

Oppfølging overordnet planverk

Fellestjenesten skal gjennom fokus på kommunens verdier og en proaktiv holdning, være en pådriver i forankring av arbeidsgiverpolitikken, for å bidra til at kommunen fremstår som en attraktiv arbeidsgiver. Fellestjenesten skal gjennom strategisk tenking i rekrutteringsarbeidet sørge for at kommunen har en klar profil og formidler kommunens sterke sider og konkurransefortrinn, slik at kommunen fremstår som attraktiv.

Overordnet arbeidsgiverpolitikk med tilhørende arbeidsgiverpolitiskhandlingsplan ble vedtatt i 2014. I 2017 har det vært fokus på oppfølging og gjennomføring av tiltak i handlingsplanen.

Det er IKT strategi 2013 – 2018 og IKT-handlingsplan 2016-2018 som har ligget til grunn for det IKT avdelingen har foretatt seg i 2017. Selv om hovedfokus skal være å levere stabile og gode, driftstjenester, og brukerstøtte til organisasjonens brukere av IKT verktøy og

fagsystemer, og at tiden til arbeid med utviklingsarbeid ofte blir «spist» opp av arbeid med drift og support, har IKT-avdelingen, til tross for knappe ressurser, vært involvert i flere større og mindre utviklingsprosjekter, i tillegg til arbeid og hendelser som har dukket opp fortløpende. Her kan som eksempel nevnes:

- Ferdig utdannet lærling vinteren 2017 med gjennomført fagprøve i februar. Ny lærling inn sommeren 2017.
- Installasjon og montering av IT og A/V utstyr for både ansatte og beboere i nytt bofellesskap for enslige mindreårige flyktninger.
- Anbudskonkurranse mulitfunksjonsmaskiner. En av to tapende tilbydere tok saken videre til KOFA, hvor det ble medhold i opprinnelige tildeling.
- LEAN prosjekt for å utarbeide ny rutine for opprettelse og sletting av brukere og tilganger Innovasjonssenteret. Senteret inneholder mange tekniske nyvinninger som var interessant å være med på rent faglig. Planlegging, og deltagelse ifm. tekniske løsninger sammen med leverandører, arkitekter osv.
- Oppbygging av nytt citrix plattform for IKT-brukere høsten 2017. Dette er ikke fullt ut tatt i bruk, men stadig flere flyttes inn der, f.eks. NAV sin tilgang til kommunale ikt-systemer er flyttet inn dit nå, etter å ha kjørt på samme gamle løsning siden oppstarten av NAV, 2009.
- iPad til samtlige elever og lærere på ungdomsskolen. Konkurranse om tilbud på leasing av ipad med tilbehør, konfigurasjon av administrasjonsverktøy og utdeling til elever og lærere.
- Deltakelse i arbeid med Smart kommune prosjektet, og utarbeidelse av digitaliseringsstrategi.
- Påbegynt arbeidet med oppgradering av e-post infrastruktur og støttesystem for sentralbord.
- Opprettet og inngått nye leieavtaler for Microsoft lisenser for både administrasjon og skole / barnehage.
- Utskifting og installasjon av ny klientmaskinvare menighetskontoret.

Lønnspolitisk plan

Når det gjelder oppfølging av lønnspolitisk plan er det ansatt ved personalavdelingen som er sekretær for rådmannen ved gjennomføring av lønnsforhandlinger. I forbindelse med mellomoppgjøret 2017 ble det avsatt midler til lokale forhandlinger hvor det for første gang ble forhandlet for nytt lønnskapittel 3.4.3 der avdelingsledere med delegert personalansvar er plassert.

Kultur

Tjenesteenheten har som mål å bidra til et godt kulturtilbud i samsvar med kommuneplanens samfunnsdel og kommunens økonomiske rammer.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Ringeby kulturskole
- Ringeby bibliotek
- Kultur og kirke
- Ringeby prestegard (prosjektstilling)
- Ungdom og idrett, inkludert ungdomshus, HSA (holdningsskapende arbeid) og SLT arbeid (Samordna lokale kriminalitetsforebyggende tiltak)
- Ringeby skysstasjon

Viktige hendelser i 2017

Arrangement og aktiviteter er Ringeby kommunes spydspiss og bygger opp under målene i kommuneplanens samfunnsdel Leve Ungdom og Leve Kultur for folket. Kultur har stor aktivitet på området gjennom arrangementene Vinterfest, Sommerfest, kulturkveld med kulturprisutdeling, Fårikålfestival og bibliotekets arrangement.

Høy aktivitet gir mange positive tilbakemeldinger både fra innbyggere, besøkende og presse. Til sammen telles over 30 presseinnslag om arrangementene i Ringeby kommune i løpet av 2017.

Ringeby bibliotek flyttet inn i nye lokaler høsten 2017 med åpning 18. september. I løpet av høsten har det blitt arrangert en rekke arrangement som fanger vidt blant brukere og med svært god publikumsoppslutning.

Utviklingsarbeid i Ringeby Prestegard og Ringeby Stavkirke med område har i 2017 dreid seg om opprusting av driftsbygningen utvendig samt ferdigstillelse av området rundt driftsbygningen. Fjøsset ble renovert til å romme Torbjørn Kvasbøs keramikkutstilling fra sommersesongen 2017. Planlegging og finansiering for videre ferdigstillelse av driftsbygningen har hatt stort fokus i løpet av høsten.

Brukere og tjenester

Det utføres brukerundersøkelser via «Bedre kommune» for bibliotek og kulturskole. Kultur har valg å gjennomføre brukerundersøkelse annet hvert år for å få større deltakelse. Brukerundersøkelse for kulturskole ble gjennomført i 2016 og brukerundersøkelse for bibliotek ble utsatt til 2018 som følge av flytting til nye lokaler.

Ringeby kulturskole har oppgang i elevtall, fra 145 i 2016 til 150 i 2017. Tallene er eks kor og korps for voksne



som Ringeby kommune har dirigentansvar for. Elevtallet i kulturskolen tilsvarer 31,3 % av elever i grunnskolen, landsmål er 30 %. Det er gledelig at elevtallet er stabilt da man har hatt noe nedgang de siste årene, som følge av nedgang i barnetallet. Kulturskolen er aktiv og påser at elevene får delta på en mengde framvisninger, bl.a. på World-Cup scenen i Kvittfjell.

Det gjennomføres to brukerundersøkelser på kulturskolen, en for elever fra 8.trinn og oppover samt en for foreldre. Begge undersøkelsene har høyt score fra 2016. Undersøkelsen for elever fra 8. trinn og oppover har et snitt på 5,6 i score mot 6 mulige, landsgjennomsnitt er 5,3. Undersøkelsen for foreldre har et snitt på 5,2 i score mot 6 mulige, det samme som landsgjennomsnittet.

Det er ikke gjennomført brukerundersøkelse eller telling for biblioteket i 2017 som følge av flytting og at biblioteket var stengt i en lengre periode i høsten 2017. Tall fra 2016: Det ble i 2016 lånt ut 5,2 bøker pr. innbygger (23.390 bøker) mot 5,1 i 2015, plass nr.91 i Kostra. Utlånstall ligger på middels i forhold til landsgjennomsnittet, mens besøkstall ligger litt under landsgjennomsnittet (9.000 besøk), noe som kan relateres til gamle og trange lokaler.

Ringeby bibliotek kan se tilbake på et aktivt år med flytting og en rekke arrangement for alle brukergrupper etter åpning i nye lokaler. Målsettingen fremover må være å styrke biblioteket slik at de ansatte på en bedre måte kan utøve bibliotekets kjernevirksomhet, og utføre sitt pålagte samfunnsmandat som er kunnskapsformidling, folkeopplysning, samtale og debatt. Flytting til nye lokaler vitaliserer utviklingen av biblioteket og bidrar til et rikere lokalmiljø.

Ringeby skysstasjon har økende trafikk og positive tilbakemeldinger vedrørende trivelige lokaliteter, service og tilbud fra brukere.

Ringebu ungdomshus har høye besøkstall med mye aktivitet og fornøyde ungdommer. Huset har åpent mandag ettermiddag fra skoleslutt til kl. 18.00 og annenhver fredag fra kl. 18.00 – 22.00. Et godt fungerende samarbeid med Ung i Midtdalen skaper gode tilbud til ungdommen.

Den kulturelle spaserstokken og den kulturelle skolesekkens aktiviteter er gjennomført etter handlingsplan.

SLT står for Samordning av lokale rus og kriminalitetsforebyggende tiltak. SLT-modellen samordner rus og kriminalitetsforebyggende tiltak for barn og unge. Målet er at kommunens barn og unge skal få riktig hjelp til riktig tid, av et hjelpeapparat som samarbeider godt på tvers av etater og faggrupper. Det er mange, både enkeltpersoner og offentlige instanser som bidrar i dette arbeid. Modellen sørger for å koordinere kunnskap og ressurser mellom politi og relevante kommunale enheter. Også næringsliv og frivillige organisasjoner hører med i dette nettverket.

Sektorene møtes regelmessig (HSA Gruppen) for å utveksle kunnskap og erfaringer. Ved å bli kjent med hverandres arbeidsmåter og kulturer, blir det enklere å drive målrettet forebygging. Når signaler fanges opp, kan tiltak settes inn tidligere, mer presist – mens faren for dobbeltarbeid og overlapping reduseres.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på interne brukerundersøkelser	50 %	46 %
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	5	5,4
Dialog med brukerråd	Ikke aktuelt	
Utlån alle medier i folkebibliotek per innbygger	5,8	5,2
Antall besøkende bibliotek (jfr. endret brukerfokus bibl.)	10 500	9 000
Andel av elever i kommunens musikk- og kulturskole	35 %	31,3 %
Andel på venteliste til musikk- og kulturskole	0 %	3 %

Brukerundersøkelse: 6 poeng er høyeste poengscore. Resultat kulturskole gjelder 2016 undersøkelse.

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
10.564.900	10.732.292	167.492	1,6 %

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Totalt har tjenesteenheten et merforbruk på kr 167.492.

Avvik:

Skyssstasjon har et mindreforbruk på kr 63.700 som i hovedsak skyldes lavere kostnader på RingebuPosten enn budsjettet, samt besparelser på flere budsjettposter.

Kulturskole har merforbruk på kr 76.600 som skyldes feilbudsjettering i lønnsbudsjettet.

Ungdom og idrett har merforbruk kr 67.600 som skyldes overforbruk på vikar i henhold til deltakelse på arrangement og kurs utenom den faste administrasjonstiden på ungdomshuset, samt noen andre budsjettposter.

Kultur og kirke har et mindreforbruk på kr 32.600 som skyldes innsparing på flere budsjettposter.

Biblioteket har merforbruk på kr 111.400 som skyldes ekstra lønnskostnader i forbindelse med elektronisk merking av bøker til meråpent bibliotek og flytteprosess.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	+1,6 %
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	100 %

Medarbeidere

Tjenesteenheten hadde i 2017 18 ansatte fordelt på 9,7 årsverk. Av disse 18 ansatte er 5 menn og 13 kvinner. 2 ansatte er ikke etnisk norske.

Det er ikke iverksatt spesielle tiltak for rekruttering av flere menn i tjenesteenheten. Kvinnene har lavere stillingsprosent enn menn, noe som skyldes små undervisningsstillinger i de enkelte grenene ved kulturskolen.

Tjenesteenheten har et nærvær på 98,7% i 2017 mot 98,1% i 2016. Det utføres aktivt nærværarbeid.

Det har blitt jobbet målrettet med resultatet fra medarbeiderundersøkelsen i 2016. Ved gjennomgang i

felles personalmøte for alle avdelingene ble det bestemt å sette fokus på tre faktorer: bruk av kompetanse, relevant kompetanseutvikling og mestringsklima.

Ved analyse kom det fram at kulturskolelærere ikke får benyttet all sin kompetanse, da bruk av kompetanse avhenger av elevens ståsted. Det har vært lagt opp til samkjøring i noen undervisningsgrener.

Små stillingsprosenter i kulturskole vanskeligjør deltakelse på kurs og relevant kompetanseheving. Det har vært aktivt fokus på å oppmuntre til deltakelse på kurs og kompetanseheving.

Det gjennomgående temaet når det kommer til mestringsklima var at de ansatte i enheten ser lite til hverandre i hverdagen og jobber mye alene som følge av mange ulike tjenester, som også er lokalisert på forskjellige steder. Det er vanskelig å få til et godt samarbeidsklima med erfaringsutveksling og kompetanseheving når man ser lite til hverandre. Det har vært gjennomført flere fellesmøter og sosiale møteplasser i enheten, og kulturskolelærere har hatt flere fellesprosjekter med elever.

Resultatet for 2018 viser ikke store utfordringer, da man har oppnådd økt score på alle faktorer med unntak av faktor 2 mestringstro som har gått ned med 0,1 poeng. Hva nedgang skyldes må analyseres bedre før tiltak kan beskrives. Det er naturlig å videreføre arbeidet med mestringsklima også framover.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen		
10-faktor. Svarprosent:*	80 %	46,2 %
1. Indre motivasjon	4,4	4,6
2. Mestringstro	4,5	4,4
3. Autonomi	4,4	4,9
4. Bruk av kompetanse	4,2	4,7
5. Mestringsorientert ledelse	4,1	4,3
6. Rolleklarhet	4,4	4,4
7. Relevant kompetanseutvikling	3,8	4,2
8. Fleksibilitetsvilje	4,6	4,7
9. Mestringsklima	4,1	4,0
10. Prososial motivasjon	4,7	4,8

Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	100 %
Nærværstatistikk	98 %	98,7 %
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	100 %

*Ny medarbeiderundersøkelse blir gjennomført i februar 2018.

Oppfølging overordnet planverk

Tjenesteenheten har god arrangørkompetanse og bidrar til et høyt aktivitetsnivå på arrangement, både som arrangør og medarrangør. Spesielt nevnes Fyrtårnarrangementene: Vinterfesten, Sommerfesten, Ringebu Prestegard og Fårikålfestivalen. Disse ble fra 2013 sikret forutsigbar finansiering gjennom fond for kulturbasert næringsutvikling. Arrangementene skaper ringvirkning og aktivitet og er med på å sette Ringebu på kartet. Sommerfesten og Fårikålfestival gjennomføres i sentrumsområdene og styrker derav storstuefunksjonen i landsbyen Ringebu og Fåvang sentrum.

Arbeidet med å legge til rette for varierte muligheter for nærturer ut fra tettstedene er påbegynt. Det er plukket ut 10 nærturer med utgangspunkt fra Ringebu sentrum og 10 nærturer med utgangspunkt fra Fåvang sentrum. Turene er digitalisert i 2015. Finansiering og avtaler med grunneiere og planlegging har foregått i 2016 og 2017, arbeidet blir ferdigstilt i 2018.

Tjenester som ytes på billett- og informasjonskontoret på skysstasjonen gir god service til reisende og turister. Å ha et velfungerende billett- og informasjonskontor sørger for at det er enkelt å reise kollektivt til og fra Ringebu, noe som medfører økt antall reisende og derav sikrer Ringebu som stoppested for kollektivtransport.

Det utføres aktivt ungdomsarbeid i et godt samarbeid med Ung i Midtalen. Langvarig SLT og HSA arbeid gjør at Ringebu har få kriminalitetsutfordringer.

Frivillig sektor sikres gode vilkår, bl.a. gjennom kommunale tilskuddsordninger. I 2017 er det utbetalt kr 80.000 i driftstilskudd til idrettslag og kr 367.000 i tilskudd til lag og organisasjoner. Lag og organisasjoner har også gratis husleie til sine aktiviteter.

Kommunen bidrar til å ta vare på og videreutvikle bruken av historiske arenaer gjennom kommunens støtte fra fond for kulturbasert næringsutvikling til Stiftelsen Ringebu Prestegard.

Utgivelse av RingebuPosten 3 ganger årlig sikrer informasjon og profilering mot innbyggere og hytteinnbyggere.

Et godt fungerende ungdomshus i MOT-ånd gir ungdom et godt oppvekstgrunnlag.

Sekretariat for Ringebu markedsforening sikrer god drift av Fårikålfestival, Sommerfest og Sommerens torghandel med aktivitet i sentrum.

Ringebu kommunes arbeid med kulturminner ble påbegynt i 2016 og første temaplan ferdigstilles i 2018. Temaplanen avgrenses i denne omgang til å omfatte kulturminner langs gamle ferdselsårer fra Fåvang til Frya på østsida av Lågen, og områda rundt.

Drift av kulturskole og bibliotek er lovåplagte oppgaver innen kultur og tilbudet ligger godt over de lovpålagte kravene.

Barnehagene

Tjenesteenheten har som mål å gi full barnehagedekning i Ringebu kommune og gi alle barn i barnehagen et pedagogisk tilrettelagt tilbud av høy kvalitet i nært samarbeid med barnets hjem.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Barnehagemyndighet
- Barnehagetilbud for alle barn 0-3 år gjennom familiebarnehagene og privat barnehage
- Barnehagetilbud i kommunal og privat regi for alle barn 3-6 år i hele kommunen

Viktige hendelser i 2017

- Årlig sommerutstilling og godt samarbeid med Ringebu prestegard gir barnehagene godt omdømme både på utstillingen og i ulike media. Årets prosjekt hadde tema «Hus i bygda».
- Barnehagene ble tildelt nye skjønnsmidler for 2017 for videreføring av prosjektet «Barnet som aktiv samfunnsdeltaker.» Målet for prosjektet:
 - Barnehagene skal videreutvikle konseptet med å arbeide Reggioinspirert slik at barna gjennom aktiv spredning av barnekulturen i Ringebu kommune skal sette spor på lik linje som voksne.
 - Spre ideen og mulighetene Reggio pedagogikken gir for å synliggjøre barnekulturen i samfunnet til andre kommuner.

Barnehagene har synliggjort seg under flere arrangement i kommunen som blant annet Fårikålfestival, Vinterfest, sommerutstilling o.l. I 2017 har det vært jobbet med utarbeidelse av kunst brosjyrer/kataloger for å kunne ta vare på og spre prosjektene ut til andre. Det er søkt om nye skjønnsmidler for videreføring av prosjektet i 2018.

Barnehagene har deltatt på Språkløyper, - et nasjonalt kompetansehevingsprosjekt. Dette prosjektet er en satsning innen både skole og barnehage i kommunen. Barnehagene søkte kompetansemidler, og fikk det, for å kunne jobbe enda bedre med prosjektet.

Barnehagene og skolene i Ringebu deltar i «inkluderende barnehage- og skolemiljø», kompetanseutviklingsprosjekt i regi av UDIR. Prosjektet har fått tittel: «sjølsagt ska ælle verra med.» Prosjektet starter i 2016, og avsluttes i 2018.

Høsten 2017 deltok 6 pedagoger på Reggio konferanse



i Oslo. Dette oppleves som god kompetanseheving for barnehagens pedagoger.

Våren 2017 ble barnehagene forespurt om å skrive en artikkel om barn og kunst til nasjonalt senter for kunst og kultur i forbindelse med Deres 10 års jubileum.

I august 2017 kom det ny nasjonal Rammeplan for barnehager. Det har vært jobbet godt med implementering av denne i barnehagene.

Brukere og tjenester

Pr. 15.12.2017 hadde tjenesteområdet 154 barn fra 0-6 år med plass i barnehage. Barnetallet er synkende i kommunen. Tjenesteenheten har full barnehagedekning og har fleksible løsninger for brukerne.

Barnehagen opplever fornøyde brukere av tjenesten.

Barns trivsel med vekt på barns medvirkning i barnehagene er satsningsområdet for fylkesmannen i Oppland. Dette er noe tjenesteområdet fortsetter å prioritere. System for barnesamtaler/observasjon av barns trivsel i barnehagen er utarbeidet, og er tatt i bruk i alle familiebarnehager og barnehager. Dette viser en fornøydhet og trivsel blant barna. Samtalene og observasjonene viser også at det er forbedringsmuligheter. Brukerundersøkelsen som er gjennomført i 2017 hadde en lav svarprosent. Resultatene viser at det er innen informasjon til foreldre og foreldrenes medvirkning som tjenesteområdet har størst forbedringspotensiale. Resultatene tas med inn i SU og brukerråd. Tjenesteområdet er godt fornøyd med foreldrenes høye tilfredshet når det gjelder trivsel og respektfull behandling av barn og foreldre.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på brukerundersøkelse	75 %	23 %
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	4	5,1
Dialog med brukerråd, møter pr avdeling	4-5	OK
Barneintervju /trivselsundersøkelse blant barn	100 %	Gjen. ført 2/4/5-åringer

Brukerundersøkelse: 6 poeng er høyeste poengscore

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
23.114 200	23.577.641	463.441	2,0 %

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Det er inntektsført kr 500.000 under «Skatt og rammetilskudd» som gjelder kompensasjon for utgifter til barn med særskilte merbehov i barnehagen. Dersom dette hensyntas er regnskapet innenfor rammen.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	2 %
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	100 %

Medarbeidere

Tjenesteenheten hadde 32 ansatte i 2017, fordelt på 27 årsverk. Av disse 32 ansatte var det 3 menn. Dette utgjør 9,6 % av den totale bemanning.

Tjenesteområdet har et høyere nærvær i 2017 enn i 2016. Likevel er nærværet for lavt. Flere ansatte er ute i langtids sykemeldinger pga. kroniske plager og langvarige sykdommer. Korttidsfraværet er forøvrig lavt innen tjenesteområdet, dette er på 98,4. Det jobbes aktivt for et godt arbeidsmiljø i barnehagene. Tjenesteenheten har en utfordring i forhold til slitasje og støy. Dette er et prioritert fokusområde.

Barnehagene jobbet godt med resultatene av medarbeiderundersøkelsen i 2016 sammen med alle i personalgruppa. Det ble delt inn i mindre grupper, og

brukt IGP for at hver enkelt kunne komme med sine tanker om hvilken faktor de ønsket forbedringer på. Det ble til slutt enighet om å ha fokus på faktoren relevant kompetanseutvikling, og flere tiltak ble iverksatt.

Tjenesteenheten har hatt større fokus på lærende møter og organisasjonslæring. Det er etablert møter på tvers av barnehagene som er satt i system. Det ble høsten 2016 arrangert studietur for alle ansatte. Enheten har stort fokus på kompetanseheving for alle ansatte på ulike nivåer.

Resultatene for medarbeiderundersøkelsen 2018 vil bli gått gjennom på personalmøte med alle ansatte. Det er ikke avklart hvilken faktor det skal jobbes med i neste periode, men ut ifra resultatene er mestringstro den faktoren tjenesteenheten scorer dårligst på. Tiltak er ikke foreløpig ikke fastsatt, da det vil bli lagt opp en prosess med alle ansatte rundt dette arbeidet.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen	70 %	88,9 %
10-faktor. Svarprosent:*		
1. Indre motivasjon	4,5	4,6
2. Mestringstro	4,5	4,2
3. Autonomi	4,5	4,4
4. Bruk av kompetanse	4,5	4,4
5. Mestringsorientert ledelse	4,5	4,4
6. Rolleklarhet	4,5	4,5
7. Relevant kompetanseutvikling	4,5	4,4
8. Fleksibilitetsvilje	4,5	4,6
9. Mestringsklima	4,5	4,6
10. Prososial motivasjon	4,5	4,8
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	100 %
Nærværstatistikk	95 %	91,1 %
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	100 %

*Ny medarbeiderundersøkelse blir gjennomført i februar 2018

Oppfølging av overordnet planverk

Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som

grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Barnehagene har jobbet frem sin egen visjon: «med hjerte for barna». Med denne visjonen ønskes det å se hvert enkelt barn og anerkjenne dem for den de er.

Tjenesteenheten har et godt omdømme. Det etterspørres etter studiebesøk inn i kommunens barnehager for å høre om hvordan barnehagene jobber på ulike områder. Barnehagene omtales positivt i ulike media om tjenesteenhetens arbeid.

Barnehagene har lagt så godt som mulig til rette for å ta i mot personer på språkplasser/praksisplasser. Tjenesteområdet tar også i mot elever/studenter fra både ungdomsskole, videregående og fra høghskolen.

.

Ringeby skole

Tjenesteenheten har som mål å gi grunnskole-opplæring for elever i 1. – 7. trinn.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Grunnskoleopplæring 1. – 7. trinn
- Skolefritidsordning 1. – 4. trinn
- Leksehjelp 4. – 7. trinn
- Ekstra norsk opplæring til fremmedspråklige elever

Viktige hendelser i 2017

- I samarbeid med barnehagen gjennomfører skolen et bli kjent opplegg. De nye elevene er på skolen fem ganger for å bli kjent med skolen og lærerne.
- Skolen har jobbet med inkluderende skole og barnehagemiljø.
- Skolen har endelig fått på plass ballbingen.
- En lærer har tatt videreutdanning gjennom ordningen "Kompetanse for kvalitet".
- Åpen dag ved skolen. Elevene i 6. klasse selger kaffe og vafler. Det kom mange foreldre og besteforeldre.
- Elev- og foreldreundersøkelser viser at brukerne er fornøyde med de tjenestene skolen gir.
- Mottaket for enslig mindreårige flyktninger ble nedlagt (Kløverhagen).
- Alle lærere og assistenter startet på et nettbasert kurs i Lydfargemetoden. En ny måte å lære å lese på.
- Skolen er opptatt av tidlig innsats for å gi elevene en god start. 1.-4. kl vies spesiell oppmerksomhet i dette arbeidet.

Brukere og tjenester

Elevtallsutvikling ved Ringeby skole er svakt nedadgående de kommende årene.

Status på tjenestene er innenfor det som er forsvarlig. På kartleggingsprøver generelt ligger skolen tilfredsstillende an. Resultatene på nasjonale prøver er fremdeles under det nivået som ønskes. Resultatene analyseres nøye og egnede tiltak settes inn.

Elevundersøkelsen på 7.trinn ble gjennomført like før jul. Resultatene for 7. trinn er på landsgjennomsnitt. Skolen skårer høyt når det gjelder Trivsel, Felles regler, Motivasjon, Støtte fra lærerne og Støtte hjemmefra.

Gjennom skolens arbeid med skolemiljøet § 9a, jobbes det systematisk for å utvikle et godt psykososialt



miljø. Elevsamtaler gjennomføres systematisk. Elevundersøkelsen viser at det er svært lite mobbing på skolen. Skolens manifest mot mobbing er revidert og blir fulgt opp gjennom skoleåret.

Foreldreundersøkelsen viser at foreldrene er godt fornøyd med skolen. Særlig hjem – skolesamarbeid, støtte fra lærerne og dialog med skolen fungerer godt.

SFO-undersøkelsen viser at brukerne er godt fornøyd. Langt over landsgjennomsnittet.

FAU/SU/SMU fungerer godt. Skolen har engasjerte foreldre som ønsker å bidra til en enda bedre skole.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Elevundersøkelse, svarprosent	96	100
- Trivsel	4,6	4,3
- Støtte fra lærerne	4,4	4,0
- Arbeidsforhold og læring	4,2	3,9
(lærings kultur, faglig utfordring og mestring)		
- Vurdering for læring	3,9	3,5
- Motivasjon	4,4	3,9
- Mobbing	4,5	4,7
Svarprosent på SFO undersøkelse	21	30
Samlet skåre SFO undersøkelse	5	4,6
Dialog med brukerråd	8	8
Nasjonale prøver 5. trinn	Laveste nivå:	
Nasjonalt snitt er 50 skalapoeng:	Reduks.	46
- Lesing	fra	46
- Engelsk	2013-	50
- Regning	2018	
	Høye-	
	ste	
	nivå:	
	Økt fra	
	2013-	
	2018	

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
12.809.500	12.880.986	71.486	0,6 %

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	0,6%
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	100 %

Medarbeidere

24 ansatte, totalt 18,3 årsverk. Av dette er 4,7 årsverk menn og 13,6 årsverk kvinner.

Egenmeldt fravær 0,5 %, sykemeldt fravær 0,5 %. Totalt 1,2 % fravær.

Etter medarbeiderundersøkelsen i 2016 ble

tjenesteenheten enige om å jobbe videre med områdene mestringsklima og selvstendighet.

Mestringsklima fordi det var noe enheten allerede var i gang med gjennom teamarbeid, lærende møter og kollegaveiledning. Tjenesteenheten jobbet for å bli enda bedre "vi-skole", dra lasset sammen og bli enda tryggere på hverandre. Teamarbeidet var det viktigste området. Alle skal være trygge og kunne legge frem sine utfordringer, og bli støttet/ hjulpet av kollegaene.

Selvstendighet ble valgt fordi tjenesteenheten følte behov for å bli enda sikrere i egen rolle og rolleutførelse. Det ble jobbet med klasseledelse, vurdering for læring og det å gi riktige vurderinger overfor foreldre. Skape gode arbeidsforhold i klasserommet, og samtidig øke den faglige kompetansen og bli flinkere i møtet med foreldre og foresatte. Enheten skal gå til samarbeidet med en ballast som gjør dem trygge, imøtekommende og lette å samarbeide med.

Tjenesteenheten har vurdert resultatene fra medarbeiderundersøkelsen i 2018, og ser at det er en liten nedgang i poengscore på to faktorer, mestringsorientert ledelse og mestringsklima. Det er derfor naturlig for enheten å jobbe videre med disse to faktorene.

Mestringsorientert ledelse har en nedgang på 0,2 poeng og er den eneste scoren enheten har under landsgjennomsnittet. Det ble jobbet med etter forrige undersøkelse og likevel er det en nedgang.

Tjenesteenheten skal jobbe videre med denne faktoren. For å arbeide med faktoren mestringsorientert ledelse vil enheten involvere medarbeiderne. Enheten vil jobbe med å gi lærerne spillerom, tilpasset selvstendighet, slik at de kan videreutvikle seg, sette seg nye mål og utfordringer. Samt gi dem konkrete og anerkjennende tilbakemeldinger. Tjenesteenheten vil skape mestringstro i hverdagen. Sette klare krav, men også være imøtekommende og rause mot hverandre. Det må gjelde alle veier.

For å bedre mestringsklima har det tidligere blitt jobbet med møtestruktur, deling av erfaringer, både positive og negative, og kollegaveiledning. Observasjon/ kollegaveiledning er en metode tjenesteenheten har tro på og vil fortsette med. Målet er å bli best mulig ut fra egne forutsetninger. Ha fokus på læring og utvikling, dele kompetanse og gjøre hverandre gode.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen		
10-faktor. Svarprosent:*	90 %	70,4 %
1. Indre motivasjon	4,4	4,4
2. Mestringstro	4,3	4,4
3. Autonomi	4,5	4,6
4. Bruk av kompetanse	4,3	4,4
5. Mestringsorientert ledelse	4,1	3,9
6. Rolleklarhet	4,5	4,5
7. Relevant kompetanseutvikling	3,8	3,9
8. Fleksibilitetsvilje	4,5	4,6
9. Mestringsklima	4,3	4,2
10. Prososial motivasjon	4,7	4,6
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	
Nærværstatistikk	96 %	
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	

*Ny medarbeiderundersøkelse blir gjennomført i februar 2018

Oppfølging av overordnet planverk

Målet til Ringebu skole er at Ringebu skole skal være:
«Et godt sted å være, et godt sted å lære»

I «Ringebuskolen på vei mot 2027» står det at elevene skal ha et fysisk og psykososialt læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring.

Elevundersøkelsen viser at skolen har lite mobbing/krenkelser blant de eldste elevene. Det er ingen grunn til å tro at det er særlig annerledes på de minste trinnene.

Skolens hovedsatsingsområde er inkluderende skolemiljø. Dette gir skolen ekstra kompetanse innen området, og de voksne er ekstra på vakt mot uønsket adferd.

Kommunen arbeider målrettet for å innfri de nye kompetansekravene til lærerne. Det er utarbeidet en kompetanseplan for alle skolene der det kommer fram hvilke behov skolen har for etterutdanning av personalet. Ringebu skole ligger godt an. Skolen har mange lærere som oppfyller de nye kravene i alle basisfagene. Det jobbes kontinuerlig for at enda flere skal ta videreutdanning.

Elevtallet på sikt er svakt synkende. Pr. i dag har

tjenesteenheten 120 elever.

Det er gratis leksehjelp for elever i 4.kl. – 7.kl. Det er assistenter som har leksehjelp med elevene.

FAU arbeider aktivt for utvikling av skolens område. Det gjennomføres to dugnader pr. år på uteområdet. FAU har fått tildelt midler slik at ballbingen ble realisert i 2017.

Tjenesteenheten har gjennom flere år hatt fokus på folkehelse og sammenhengen med gode resultater faglig sett. Elever som er godt rustet fysisk vil normalt også være sterkere psykisk, og faglig prestere bedre.

Fåvang skole

Tjenesteenheten har som mål å gi grunnskoleopplæring for elever i 1. – 7. trinn.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Grunnskoleopplæring barnetrinn
- Leksehjelp 4. – 7. trinn.
- SFO 1. – 4. trinn.

Viktige hendelser i skoleåret 2017:

- Skole – hjemsamarbeidet er svært viktig og noe enheten legger stor vekt på. Foreldrebaserte arrangementer gjennom skoleåret er gode bidrag i dette samarbeidet, og foreldrenes deltakelse er viktig for elevenes læring.
- Både elev- og foreldreundersøkelsen viser at enheten har en positiv utvikling i arbeidet for et godt og trygt psykososialt miljø. Sammen med de andre skolene og barnehagene deltar Fåvang skole i UDir sitt utviklingsprosjekt for et inkluderende barnehage- og skolemiljø. Dette retter seg inn både mot ledelse og lærerpersonalet.
- *Mitt Valg* er et program for å utvikle elevenes selvstendighet og trygghet - noe som er grunnlaget for et godt psykososialt miljø. Programmet anvendes systematisk på alle trinn.
- *Kreativt Partnerskap* er en læringsform basert på kreativitet og å anvende andre ressurser enn bare bok, papir og blyant. I år deltar 1. og 2. klasse. Prosjektet er internasjonalt forankret, og initiert av fylkesmannens kulturavdeling. Profesjonelle kunstnere bistår skolen. Årets tema er begrepsforståelse og hvordan begreper kan anvendes. Dette arbeidet vil skolen holde fram med de neste årene.
- Enheten har til enhver tid små og store prosjekter på gang. I enkelt-klasser, i samarbeid mellom flere klasser og i personalet. Enheten har satt seg som mål å være i kontinuerlig endring og utvikling, både når det gjelder undervisningsmetoder, didaktikk og organisering. Et godt eksempel på dette er «lesehund» der skolen bruker dyreassistert trening for å fremme leseferdighetene hos enkelte elever i småskolen.
- Tidlig innsats i læringsarbeidet er viktig, og forebyggende arbeid holdes oppe som et sentralt element ved skolen. Tidlig innsats vil ikke bare si å være tidlig ute i en eventuell problemutvikling, men også tidlig ute i forhold til alder. Dette bærer



organiseringen preg av, skolen har lav andel spesialundervisning og stor oppmerksomhet på inkluderende undervisning og organisering.

- Skolen har fått øremerkede midler til forebygging og tidlig innsats. Disse er i sin helhet brukt til å øke lærertettheten i 1. – 4. klasse.
- Enheten ligger i dag godt under landsgjennomsnittet i forhold til ressurser brukt til spesialundervisning. De frigjorte ressursene er kanalisert inn i forebyggende innsats på de laveste klassetrinnene, samt intensive kurs for alle elever enheten vurderer har behov for ekstra hjelp. Til støtte for dette arbeidet har skolen de siste årene bygd opp et ressursteam bestående av fire ansatte som dekker så vel faglige spørsmål i forhold til læring som psykososiale forhold. Ressursteamet har et formalisert og godt samarbeid med skolens samarbeidspartnere, bl.a. skolehelsetjenesten og PPT.
- I forhold til økonomi er drift og bemanning i henhold til planene. Skolens mindreforbruk er hovedsakelig en følge av føringene for økonomistyring. Det forventes et mindreforbruk av hver enhet, samt at skolen hadde større inntekter enn budsjettert i forbindelse med elever fra andre kommuner.

Brukere og tjenester

Elevtallutviklingen er de nærmeste årene svakt nedadgående fra dagens 163 elever, selv om skolen får noe flere elever neste skoleår. Enheten har i dag syv klasser. Enkelte trinn har 28/29 elever, slik at klassedeling vil måtte vurderes i 2018.

Skolen bruker elevsamtaler og læringsplaner systematisk. På kartleggingsprøver generelt ligger skolen tilfredsstillende an. Resultatene på nasjonale prøver vies stor oppmerksomhet. Resultatene analyseres internt

med tanke på konkrete tiltak og forbedring. Språkløyper er et fellesprosjekt for skolene og barnehagene nettopp med tanke på forbedrede leseferdigheter og begrepsforståelse. Prosjekt Kreativt partnerskap sitt fokus på begreper er at annet eksempel på skolens systematiske arbeid innen dette læringsområdet.

Samarbeidet med FAU, Samarbeidsutvalg (SU) og Skolemiljøutvalg (SMU) er bra. FAU som brukerråd arbeider systematisk og godt med å støtte skolens arbeid og å fylle sin rolle som støttespiller og kritisk venn. FAU arbeider med å utvikle en hinderløype ved skolen, i tillegg til andre apparater som stimulerer til fysisk aktivitet.

Elevundersøkelsen på 7.trinn og foreldre-undersøkelsen for 5. 6. og 7. trinn er gjennomført. Resultatene er i det store og hele på landsgjennomsnittet. Særs gledelig er det å se at enheten har en positiv utvikling når det gjelder temaet *mobbing* i elevundersøkelsen, at foreldrene opplever at elevene jevnt over trives, samt at skole / hjesamarbeidet er bra.

SFO undersøkelse viste at man har et tilbud brukerne er fornøyde med. Samarbeidet med brukerne er godt og tilbakemeldinger fra foreldrene er gjennomgående positive. Skåringene er for de fleste indikatorene på eller litt over gjennomsnittet for landet.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Elevundersøkelse, svarprosent	95	100
- Trivsel	4,6	4,3
- Støtte fra lærerne	4,4	4,0
- Arbeidsforhold og læring (læringskultur, faglig utfordring og mestring)	3,9	3,9
- Vurdering for læring	3,9	3,5
- Motivasjon	4,2	3,9
- Mobbing	<1,2	4,7
Svarprosent på SFO undersøkelse	50	30
Samlet skåre SFO undersøkelse	5	4,6
Dialog med brukerråd	8	8
Nasjonale prøver 5. trinn Nasjonalt snitt er 50 skalapoeng:	Laveste nivå: Reduks. fra 2013-2018 Høyeste nivå: Økt fra 2013-2018	48 48 51
- Lesing		
- Engelsk		
- Regning		
Andel elever i % med enkeltvedtak om spes. ped.	<7,5	4
Foreldreus. 5., 6., 7. kl. (her er 5 best)	90 % svarer fornøyd	
- Kommunikasjon hjem/skole		4,6
- Trygt miljø		4,3
- Trivsel		4,7

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
14.931.100	14.316.879	-614.221	-4,1 %

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	-4,1 %
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	100 %

Medarbeidere

25 ansatte, fordelt på 20,2 årsverk. Tre menn og 22 kvinner.

Det har vært drevet et aktivt nærværarbeid. Sykefraværet har variert for hvert kvartal, og det var samlet for året 6,4 %. Av dette er 0,6 % egenmeldt.

Medarbeiderne har høy kompetanse, og enheten er nær ved å innfri myndighetenes nye kompetansekrav til skoleverket. Dette er krav som skal innfris innen 2025.

Skolen har tre ansatte som har tatt videreutdanning i veiledningsmetodikk, en som tar sosialpedagogikk og en i matematikk. Dette er videreutdanninger basert på studiepoeng. I tillegg gjennomførte flere medarbeidere ulike kurs gjennom året.

Tjenesteenheten gikk etter medarbeiderundersøkelsen i 2016 gjennom grundige drøftinger av resultatene. Enheten jobbet i medarbeiderteam, og hadde medarbeiderundersøkelsen oppe som sak både i medarbeidersamtaler og på personalmøter.

Forutsetningene for et godt faglig miljø med høy kvalitet på samarbeid og kollegial støtte hviler i stor grad på trygghet i personalet. Trygghet til å både be om og gi støtte. Dette får enheten best til ved å utvikle en lærende organisasjon, noe som har vært fokus siden 2016.

Ut fra resultatene for medarbeiderundersøkelsen 2018 ønsker enheten å jobbe med faktorene autonomi, bruk av kompetanse og mestringsorientert ledelse. Tilnærming, analyse og tiltak vil bli utarbeida av ledelse og personalet i fellesskap våren/høsten 2018.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen	80 %	78,1 %
10-faktor. Svarprosent:*		
1. Indre motivasjon	80 %	4,2
2. Mestringstro	utvikl-	4,0
3. Autonomi	ing på	3,7
4. Bruk av kompetanse	alle	3,8
5. Mestringsorientert ledelse	para-	3,5
6. Rolleklarhet	meter	4,0
7. Relevant kompetanseutvikling	ift.	3,4
8. Fleksibilitetsvilje	forrige	4,3
9. Mestringsklima	MAU	3,7
10. Prososial motivasjon		4,7
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	100 %
Nærværstatistikk	%	93,6 %
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	96 %

*Ny medarbeiderundersøkelse blir gjennomført i februar 2018

Oppfølging av overordnet planverk

Kunnskapsløftet (K06) er det styrende dokumentet i forhold til skolens innhold. Dette danner hovedgrunnlaget for enhetens arbeid med læreplaner og den daglige driften. Dette læreplanverket på nasjonalt nivå er i ferd med å fornyes med sikte på full innføring fra 2020.

Lokalt forholder enheten seg til kommuneplanens samfunnsdel og ikke minst den lokale planen «Ringebuskolen på veg mot 2027». Her operasjonaliseres fokusområder og målsettinger for skolene i Ringebu. Enheten arbeider i tråd med denne planen, og rapporterer til skoleeier.

Tjenesteenheten legger periodevis til rette for arbeidsutprøving og praksis av ymse slag samt for språktrening. Dette gjøres i samarbeid med bl.a. NAV, Gix og Ringebu læringssenter.

Tjenesteenheten tar i mot praksisstudenter fra høgskoler og videregående skole, noe som virker stimulerende, og styrker kommunen som framtidig arbeidssted for akademikere utenfra.

Nærmiljøet blir i utstrakt grad brukt i undervisningen, noe som i tillegg til læring fremmer trivsel og tilhørighet.

Tjenesteenheten tar initiativ til/og deltar i samarbeid med andre kommunale enheter, noe som fremmer utvikling og styrker kommunen som organisasjon.

Ringebu ungdomsskole

Tjenesteenheten har som mål å gi grunnskoleopplæring for elever i 8. – 10. trinn. Gi norske og fremmedspråklige voksne lovpålagt opplæring.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Grunnskoleopplæring
- Grunnskoleopplæring, voksne
- Relæring grunnleggende ferdigheter, voksne
- Introduksjonsprogram, opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere og asylsøkere.

Viktige hendelser i 2017:

- Skolen er fortsatt inne i satsningen Ungdomstrinn i Utvikling, St.meld 22, skolebasert kompetanseutvikling.
- Innføring av iPad 1:1 på ungdomstrinnet.
- Deltakelse i nasjonal satsning på barnehage- og skolemiljø.
- To lærere i videreutdanning gjennom ordningen "Kompetanse for kvalitet". Tre lærere er i videreutdanning utenom ordningen.
- Begge undervisningsinspektører ute i rektorutdanning (en påbegynt høst, en avslutter høst).
- Realisering av midler fra Sparebankstiftelsen DNB «Aktivt sinn i aktiv kropp», Tuftepark og utendørs bordtennis.

Brukere og tjenester

Elevtallsutvikling ved ungdomsskolen:

15/16	16/17	17/18	18/19
154	135	137	142

Antallet elever fra Omsorgssenteret gikk gradvis fra 8 til null på våren.

Elevtall ved Ringebu læringscenter (høst 2017):

- Grunnskoleelever: 14
- Introduksjonselever: 14
- Familiegjenforening/arbeidsinnvandrere: 3

Status på tjenestene er innenfor det som anses som forsvarlig. Med elevene fra Omsorgssenteret på Kløverhagen fulgte ekstra midler som gjorde at skolen kunne gi et godt tilbud når det kom til særskilt norskopplæring. Dette har i 2017 også kommet de andre minoritetsspråklige elevene til gode.

Valgfagene ble fra høsten 2015 lagt parallelt på trinnene for å få et bredest mulig tilbud innenfor de tilgjengelige



ressursene.

Ringebu Læringscenter har gjennom året gitt tilbud om undervisning til voksne som har rett til grunnskoleopplæring, språktrening for afasirammede voksne, voksne med rett til spesialundervisning og norskopplæring for innvandrere/flyktninger. Arbeidet med norskopplæring for bosatte flyktninger og ved tilflytting ved familiegjenforening må ses på som en viktig del av kommunenes arbeid med integrering. Skal du kunne ta videre utdanning og/eller komme inn på arbeidsmarkedet er nøkkelen å kunne mestre norsk på et nivå som gjør det mulig å kommunisere med andre. Det tilbys opplæring på ulike nivå, fra de som er analfabeter til de som er klare til å starte med grunnskolefag.

Læringscenteret jobber tett sammen med NAV, jobbspesialist og næringsdrivende i kommunen for å få innvandrere ut i språkpraksis.

Tjenesteenheten arbeider innenfor sentralt gitte planer, Kunnskapsløftet K06, og det arbeides hvert år med å forankre læreplanene innen det enkelte fag lokalt.

Elevene i Ringebuskolen skal ha et fysisk og psykososialt læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring (Ringebuskolen mot 2027 – Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan).

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på elevundersøkelse	95 %	98 %
Elevundersøkelse		
– Trivsel	4,4	4,1
– Støtte fra lærerne	4,1	4,2
– Læringskultur	3,5	3,9
– Mobbet av andre elever	<1,2	1,4
Dialog med brukerråd, antall møter	4	4
Nasjonale prøver 9. trinn	Laveste nivå: Reduksjon fra 2013-2018	Elevene hever seg bra i lesing fra 8. til 9. trinn
Grunnskolepoeng	Mindre enn 30 poeng: reduksjon, mer enn 45 poeng økning 2013-2018	Snitt 40,3 poeng G: 40,6 J: 39,9

Brukerundersøkelse: 5 poeng er høyeste poengscore

Elevene sitt skolemiljø § 9a. Gjennom elevundersøkelsen (Udir) sier elevene klart at de trives, blir tatt vare på, blir sett, får oppfølging og veiledning faglig, og at de lærer noe. Tilbakemeldingen elevundersøkelsen gir til skolen er god.

«Alle skal oppleve trygghet, mestring og respekt»

- Skolens visjon

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
13.978.800	14.611.568	632.768	4,5 %

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Ringebu læringssenter har brukt kr 606.600 av tidligere avsatte fondsmidler knyttet til norskopplæring flyktninger. Restbeløpet på dette fondet er budsjettet brukt i 2018, jfr. Kommunestyrets vedtak om årsbudsjett 2018.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	4,5 % neg.res
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	-

Medarbeidere

Antall ansatte: 27 fordelt på ca. 24,9 årsverk. Av disse er 37 % menn og 63 % kvinner. Tallet omfatter hele enheten. Av disse er 3 tilsatt ved voksenopplæringen, samtlige kvinner.

Nærvær: 97,2 %, egenmeldt fravær: 1,3 %, legemeldt fravær: 1,5 %.

Tjenesteenheten brukte medarbeiderundersøkelsen for 2016 som ett ledd i et større arbeid, som tallmateriale inn i ståstedsanalysen. Dette er et refleksjons- og prosessverktøy som brukes som et hjelpemiddel for å velge hvilke områder skolen ønsker å prioritere i sitt utviklingsarbeid.

Da medarbeiderundersøkelsen ble diskutert og gjennomgått i fellesskap kom det frem en ting som utmerket seg i enheten. De ansatte er fornøyde. Kun én ting ble påpekt som et ønske for fremtiden, og det var kurs rettet direkte inn mot undervisningsfag. Noe merkelig, siden flere fra skolen er og har vært inne i satsningen kompetanse for kvalitet.

Scoren på relevant kompetanseutvikling var lav i 2016. Siden den gang har tjenesteenheten i større grad informert hva slags kompetanseutvikling man kan forvente og lærere har vært med i videreutdanning (kompetanse for kvalitet). I tillegg har enheten høsten 2017 lagt ned store ressurser i felles kompetanseheving på digitale enheter (iPad), hvor Atea leverte kurs for både lærere og elever.

Ut i fra resultatet på medarbeiderundersøkelsen i 2018 ser tjenesteenheten at det er to faktorer med en marginal nedgang. Den ene er indre motivasjon, som ligger under snittet for kommunen og den andre er prososial motivasjon som har en høy score på 4,6. Den laveste scoren har enheten på relevant kompetanseutvikling.

Tjenesteenheten ønsker å jobbe med faktoren indre motivasjon, fordi det oppleves at den har fått lav score i forhold til hva man kanskje kunne forvente av denne yrkesgruppen. Dette kan dreie seg om at tjenesteenheten bør fokusere mer på fagrettet

teamarbeid og at alle blir flinkere til å dele med hverandre.

Faktoren relevant kompetanseheving har hatt en økning på 0,2 siden 2016, allikevel ser enheten at det er den faktoren det scores lavest på. Innenfor læreryrket har det de siste årene vært en enorm satsning med mulighet for å ta relevante studier med lønnet permisjon. For å øke scoren på denne faktoren kan det hende at mye dreier seg om avklaring rundt hva som er kompetanseutvikling og hvilken effekt det har å sende enkeltpersoner på kurs.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen		
10-faktor. Svarprosent:*	75 %	46,7 %
1. Indre motivasjon	4,3	4,1
2. Mestringstro	4,3	4,4
3. Autonomi	4,6	4,8
4. Bruk av kompetanse	4,3	4,4
5. Mestringsorientert ledelse	4,1	4,1
6. Rolleklarhet	4,4	4,6
7. Relevant kompetanseutvikling	3,5	3,6
8. Fleksibilitetsvilje	4,5	4,6
9. Mestringsklima	4,6	4,8
10. Prososial motivasjon	4,7	4,6
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	
Nærværstatistikk	96 %	97,2%
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	100 %

*Ny medarbeiderundersøkelse blir gjennomført i februar 2018

Tjenesteenheten har i året 2017 to fast ansatte ute i kompetansegivende videreutdanning, deltid, gjennom Kompetanse for kvalitet. En lærer tar videreutdanning i engelsk og en i matematikk.

I tillegg er det to lærere som tar matematikk og en lærer som tar samfunnsfag, disse tar utdanningen ved siden av full jobb. To inspektører er også i gang med rektorutdanning.

Ringebu ungdomsskole ønsker som en del av sin drift å drive målrettet utviklingsarbeid. Innenfor enheten har det vært stort fokus på arbeidet med ungdomsskolesatsingen jf. St.meld.22. Rektor er prosjektleder og det er en egen ressurslærer ved skolen som har hatt avsatt tid til å følge opp arbeidet. Skolen er i pulje 2 som varer frem til høsten 2017. Arbeidet i 2017 har rettet seg mot lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter. Høsten 2017 ble det startet et nytt utviklingsarbeid gjennom den nasjonale satsningen på barnehage- og skolemiljø, her er det felles ressursperson i kommunen.

§2-1 i Opplæringsloven sier at alle har rett og plikt til grunnskoleopplæring. Dette gir rom for mangfold og ulikhet i skolen, samtidig krever det stor grad av tilpassing for den enkelte elev, noe som videre gir skolen utfordringer i forhold til kvalifisert personale. Dersom det ikke er mulig å rekruttere disse utenifra, må skolen gis mulighet til å bygge opp egen kompetanse.

Oppfølging av overordnet planverk

Et av målene er at Ringebu skal ha gode og trygge oppvekstvilkår der strategien er å beholde og sikre gode barnehager, skoler og fritidsordninger.

Skolen har gjennomført MOT etter oppsatt plan. Det er også inngått en utvidet avtale med MOT, hvor skolene har gått i gang med programmet "Skolen som samfunnsbygger".

Som skole ønsker Ringebu ungdomsskole å tilby et så bredt og kvalitativt godt tilbud til alle elever, uansett forutsetninger, at lyst til å lære og motivasjonen til å fortsette i videre utdanning økes. Det å gi elevene en reell mulighet til å velge vil føre til både mestring og økt motivasjon jfr. St.meld 22, samtidig som flere av ungdommene i Ringebu også vil se framtidsmuligheter innenfor egen kommune.

Ringebu kommune sier innenfor helsedelen at en av strategiene er å drive aktiv og målrettet rehabilitering/opptrening ved sykdom og skade. Her er opptrening av språkfunksjonen viktig. Det å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig er grunnleggende ferdigheter og viktig for alle uansett alder eller funksjonsnivå. Her har voksenopplæringen en viktig funksjon og de som har søkt om opptrening har fått dette.

Det har også i 2017 vært gjennomført skolebasert vurdering, hvor skolen sammen med skolefaglig ansvarlig går gjennom mål og lovkrav for enheten.

Helse og mestring

Helse og omsorg i Ringebu kommune, skal ut fra gitte rammer, langsiktig og helhetlig planlegging, god nyttiggjøring av kompetanse og fleksibel ressursbruk, arbeide for å yte riktige tjenester på riktig nivå.

Tjenesten skal ha fokus på:

- Et likeverdig tjenestetilbud og den enkelte brukers behov.
- Gjensidighet, økt livskvalitet og egenmestring.
- Den enkeltes mulighet til å bo i eget hjem så lenge som mulig.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Legetjenesten
- Rus og psykisk helsetjeneste
- Terapeutisk enhet
- Helsestasjon- og skolehelsetjeneste
- Korttids- og rehabiliteringsavdeling
- Tildelingskontor
- Freskus – Ringebu frisklivssenter
- Grubbegata bofellesskap for enslige mindreårige flyktninger

Viktige hendelser i 2017

- Oppstart av bofellesskap for enslige mindreårige flyktninger med plass til 10 ungdommer.
- Oppstart av sykepleiekontor ved legekontolet
- Ombygging etter ROS-analyse i forhold til vold og trusler for å få en tryggere arbeidshverdag for ansatte ved Ringebu helsesenter.
- Innføring av FIT (feedback informerte tjenester), der bruker gir tilbakemelding om hvordan tjenesten oppleves. Tilbakemeldingene gis elektronisk på Ipad, før og etter samtalen. Verktøyet brukes i rus og psykisk og skal bruke til forbedring av tjenesten på systemnivå og tilbakemeldinger den enkelte behandler.
- Omlegging til bruk av hybrid og el-bil som tjenestebiler.

Brukere og tjenester

- Videre implementering av hverdagsrehabilitering
- Brukerrådet har gjennomført 4 møter. Brukerrådene ble fra høsten 2017 slått sammen til ett brukerråd.
- Bruk av Cisco meeting innen flere tjenester. En videokonferanse som gir adgang til virtuelle møterom på sikker sone via norsk helsenett.
- Gjennomgang av rutiner og revidering av tildelingskriterier.



- Oppstart av helsestasjon for ungdom på helsesenteret, tilbudet ble ikke benyttet av ungdommen, det arbeides nå med å skaffe mer tilgjengelige lokaler i Vålebru.
- Gjennomført ROS-analyser inn mot vold og trusler ved Grubbegata bofellesskap og Ringebu helsesenter.
- Gjennomføring av brukerundersøkelser innen psykisk helse, helsestasjon og terapeutisk enhet.
- Arbeid med handlingsplan for folkehelse.
- Deltagelse i kommunens digitaliseringsprosjekt.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på brukerundersøkelse	60 %	24 %
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	4,7	4,8
Dialog med brukerråd	4	4
Andel legeårsverk per 10.000 innbygger	10,5	13
Årsverk psykiatrisk sykepleier per 10.000 innbygger	3,0	10
Solgte årskort og halvårskort Freskus	350	465*
Antall Frisklivsavtaler	50	60
Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse, per innbygger	150	255

Brukerundersøkelse: 6 poeng er høyeste poengscore

* fordelt på 381 personer

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
35.574.500	35.799.383	224.883	0,6 %

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Helse og mestring har til sammen et merforbruk på 0,6 % noe som utgjør kr 224.883.

Langtids sykefravær ved helsesenteret der det ikke har vært leid inn vikarer og mindreutgifter på enkeltposter har dette året bidratt til at merforbruket ikke har blitt større.

Freskus og FYSAK har et merforbruk på kr 750.000:

- Utgifter til renhold har uteblitt i budsjettet på Freskus og gir dermed et merforbruk på kr 275.000.
- Dyrere strøm, husleie, serviceavtaler og overgang til nytt faktureringsystem kr 100.000
- Resterende merforbruk skyldes manglende utleie av 2 behandlingsrom og lite utleie av treningssal.

Tildelingskontoret har et merforbruk på kr 650.000 inn mot omsorgslønn. Det er stadig flere som søker om slik kompensasjon i tråd med endringer i pasient og brukerrettighetsloven. Tildelingskontoret har også et merforbruk i forhold til at kommunen har kjøpt en ny omsorgsplass hos leverandør av private tjenester på kr 900.000.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	0,6 %
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	100 %

Medarbeidere

Helse og mestring har ved utgangen av året 38,15 årsverk fordelt på 48 ansatte ved Ringebu helsesenter og Grubbegata bofellesskap (inklusive 2 turnustjenester, 0,5 prosjektstilling og 1,2 stilling ved Freskus og 2 ansatte ved tildelingskontoret). Tjenesten har i tillegg 2 private leger, lokalisert ved Ringebu helsesenter og driftsavtale med 4 private fysioterapeuter i tilsammen 3,15 årsverk fordelt på 3 fysikalske institutt.

Nærværet ved bofellesskap for enslige mindreårige har i oppstartsåret 81,8%. Det forholdsvis lave nærværet skyldes i hovedsak fravær hos enkeltpersoner

og nærværet har økt mot slutten av året. Nærværet ved resten av helse og mestring er 93,3%

Tjenesteenheten har siden medarbeiderundersøkelsen i 2016 hatt fokus på mestringsklima og rolleklarhet. De ulike avdelingene i enheten har arbeidet aktivt med faktorene. Undersøkelsen har vært tema på flere avdelingsmøter. Et av spørsmålene enheten har stilt seg er "Hvordan få en enda bedre arbeidshverdag?". I sammenheng med å ha jobbet med de valgte faktorene, har enheten involvert bedriftshelsetjenesten og arbeidslivssenteret i forbedringsarbeidet.

Med bakgrunn i resultatene fra medarbeiderundersøkelsen i 2018 er det ønskelig å arbeide videre med faktorene mestringsorientert ledelse og mestringsklima.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen	50 %	53,1 %
10-faktor. Svarprosent:*		
1. Indre motivasjon	4,4	4,5
2. Mestringstro	4,4	4,2
3. Autonomi	4,4	4,1
4. Bruk av kompetanse	4,4	3,8
5. Mestringsorientert ledelse	4,0	3,3
6. Rolleklarhet	4,4	4,0
7. Relevant kompetanseutvikling	4,4	3,7
8. Fleksibilitetsvilje	4,4	4,5
9. Mestringsklima	4,4	3,7
10. Prososial motivasjon	4,8	4,7
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	
Nærværstatistikk	96 %	93,3 %
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	92,5 %

*Ny medarbeiderundersøkelse blir gjennomført i februar 2018

Oppfølging av overordnet planverk

Arbeidet med revidering av Kompetanseplan for helse og omsorg er utsatt til 2018.

Helse og omsorg utarbeidet i 2017 første utkast av rapport til Levekårsutvalget inn mot Kvalitets og utviklingsplan for Helse og omsorg. Rapporten tar utgangspunkt i planens satsningsområder og ressursmål.

Brukerrådene ble av Levekårsutvalget utfordret til å gi innspill inn mot hverdagsrehabilitering for rapporten i 2017. Rapporten fremlegges politisk hver vår.

Det har gjennom hele året vært arbeidet med forbedringsarbeid og kvalitetssikringsarbeid.

Hjemmebaserte tjenester

Helse og omsorg i Ringeby kommune, skal ut fra gitte rammer, langsiktig og helhetlig planlegging, god nyttig gjøring av kompetanse og fleksibel ressursbruk, arbeide for å yte riktige tjenester på riktig nivå. Et likeverdig tjenestetilbud og den enkelte brukers behov for tjenester skal stå i fokus. Tjenestene skal gjennom gjensidighet, bidra til økt livskvalitet og egenmestring der målet er at alle kan bo i eget hjem så lenge som mulig.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Hjemmetjenesten nord med Ringeby eldresenter
- Hjemmetjenesten Sør med omsorgsleiligheter
- Kortids- og rehabiliteringsavdelingen
- Hjemmetjenesten miljøterapi

Viktige hendelser i 2017

- Utrulling av nye digitale trykksalarmer med nytt alarmmottak i Kristiansand
- Overgang til hybrid- og el-biler
- Forarbeid til oppstart av multidoser og multidosedispensere i 2018
- Videreføring av arbeidet med hverdagsrehabilitering
- Igangsetting av planarbeid inn mot nytt bofelleskap for funksjonshemmede

Tidlig på året ble arbeidet med utrulling av nye digitale trykksalarmer fullført. Arbeidet ble igangsatt i november 2016 og har nå over 90 aktive alarmer. Kommunen har en målsetning om å øke antall alarmer til 160 over en 4 års periode noe som også innbefatter utprøving av trykksalarmer som varslings på korttids- og rehabiliteringsavdelingen.

I 2017 har kommunen fått på plass en ny interkommunal rammeavtale med Leaseplan for leasing av biler. Kommunen fikk gjennom avtalen et gunstig alternativ ved å lease BMW El- og Hybrid-biler. I alt ble det bestilt 9 El- eller Hybrid-biler til hjemmebaserte tjenester, noe som er i samsvar med kommunens satsing som miljøfyrtårn.

Arbeidet med storturnusen innen helse og omsorg har stått stille de siste 2 årene, da oppgradering av programvare og plattformen fra leverandøren har dratt ut i tid. Arbeidet med storturnusen startet opp høsten 2017 i påvente av ny versjon første kvartal 2018. Storturnus vil gi økt fleksibilitet og bedre oversikt for de som arbeider med turnus i kommunen.

Forarbeidet med multidoser startet opp høsten 2017.



Omleggingen fra dagens ordning med dosetter til multidose medfører mye planlegging og tilrettelegging for å få løsningen på plass. Selve innføringen vil skje første kvartal 2018. Målsetningen er at løsningen skal bidra til mindre ressursbruk ved administrering av medisiner.

I november ble det inngått rammeavtale med Evondos vedrørende leasing av multidosedispensere i kommunen. Dispenserne er roboter som administrer medisinen til den enkelte og er en del av et velferdsteknologisk satsingsområde anbefalt fra Helsedirektoratet.

Målsetningen med dispenserende er at de skal gi øket trygghet og bedre mestring hos den enkelte vedrørende administrering av medisiner. Innføringen vil i tillegg gi bedre ressursutnyttelse av tjenesten.

I 2016 ble det nedsatt en tverrfaglig arbeidsgruppe for implementering av hverdagsrehabilitering i Ringeby. Gjennom 2017 har det vært arbeidet videre med implementering og kunnskapsheving slik at metoden skal bli en integrert del av tjenestene fremover. Fremover blir det viktig å opprettholde fokus på hverdagsrehabilitering og hverdagsmestring.

Planleggingsarbeidet vedrørende bygging av nytt bofelleskap for funksjonshemmede er satt i gang etter ett års utsettelse. Ferdigstillelse er planlagt til juni 2019. Prosessen skal involvere ansatte, pårørende og brukere. «Spaden i jorda» for prosjektet blir juni 2018. Fra høsten 2018 etableres avlastning for yngre funksjonshemmede i bolig grunnet 1 års utsettelse av planlagt ferdigstillelse.

Ledere innen helse og omsorg har mange ansatte, leder en 24/7 tjeneste, leder ansatte fordelt på flere bygg og leder tjenester i store omstillinger. Helse og omsorg har lav ledertetthet og er presset i forhold til total oppgaveløsning i tjenesten. 2017 har vært et utfordrende år for hjemmebaserte tjenester med stor

slitasje på ledere og ansatte.

Brukere og tjenester

Arbeidet med rutinebeskrivelser har blitt videreført i 2017. Arbeidet bidrar til å sikre HMS-arbeidet innen tjenestene, som legger grunnlaget for avviksregistrering. Arbeidet har kontinuerlig fokus.

Helse og omsorg har høsten 2017 gått fra tre til ett felles brukerråd og har gjennomført 4 møter. I tillegg til faste oppsatte tema på møtene har det vært gjennomført presentasjoner, ved avdelingslederne, av de ulike avdelingene.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på brukerundersøkelse	60 %	42 %
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	1,8	1,9 av 2
Dialog med brukerråd, antall møter	4	4
Antall liggedøgn sykehus utskrivningsklare pasienter	4	0
Sykepleierkompetanse tilgjengelig 24/7	100 %	95 %
Antall klagesaker	0	0

Brukerundersøkelse: 2 poeng er høyeste poengscore

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
59.214.600	59.779.826	565.226	1,0%

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Når vi ser på avviket i regnskapet for hjemmebaserte tjenester 2017, har tjenesteenheten ikke oppnådd et resultat i henhold til målsetningen. Det kan relateres til:

Ansvarsområde 340 styrka bemanning har i 2017 fordelt utgiftene etter faktisk bruk på det enkelte området og har derfor et tilsynelatende mindreforbruk. Det enkelte tjenesteområdet får en tilsvarende økt utgift.

Ansvarsområde 353 J.o.b.a har et regnskap i 2017 som samsvarer godt med budsjettet.

Ansvarsområdet 376 miljøterapienheten har et mindreforbruk på kr 1.300.000. Noe av mindreforbruket er knyttet til større inntekt vedrørende tilskudd for ressurskrevende tjenester, samt fokus på helheten innenfor hjemmebaserte tjenester.

Ansvarsområdet 372 hjemmetjenesten nord har et lite merforbruk på kr 100.000.

Ansvarsområde 371 Hjemmetjenesten sør viser et merforbruk på ca. kr 1.550.000. Tjenesten hadde en betydelig ekstra innleie av personell på vårparten inn mot 2 ressurskrevende brukere i påvente av høyere omsorgstilbud stipulert til kr 950.000. Leasing av transportmidler er på kr 190.000 i merforbruk grunnet sluttoppgjør og forlenget leie i forbindelse med inngåelse av ny avtale. Fortsatt gjenstår å kvittere ut budsjettert inntekt på sykelønnsrefusjon noe det er lagt en plan for gjennom økonomiplanen.

Ansvarsområde 321 Kortids-/Rehabiliterings avdelingen viser et merforbruk på kr 1.572.000. Merforbruket skyldes i all hovedsak behov for ekstra innleie gjennom store deler av året knyttet til høyt belegg og behov for forsterket tilbud hos flere pasienter

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	1,0 %
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	70 %

Medarbeidere

Hjemmebaserte tjenester er en kvinneorientert arbeidsplass. Totalt var det ansatt 7 menn i tjenesten i 2017.

Medarbeidersamtaler har det vært gjennomført i ulik grad. To av avdelingslederne innen hjemmebaserte tjenester har permisjon og vikarene har måttet prioritere annerledes. Resterende avdeling har gjennomført i henhold til målsetning.

Sykefraværstatistikken viser et stabilt sykefravær ved hjemmetjenesten nord i 2017. Det blir arbeidet bevisst for å bedre det ytterligere.

Hjemmetjenesten sør har stabilisert fraværet på et lavt nivå i 2017, etter et høyere fravær i 2016.

J.o.b.a med miljøterapienheten, har et stabilt lavt sykefravær som tidligere.

Bildet innenfor hjemmebaserte tjenester er ikke helt entydig. Det arbeides godt med fraværet innenfor de ulike avdelingene. De enkelte sakene blir tett fulgt i samarbeid med Nav og fellestjenesten. Det er også gjort tiltak med tanke på å dra veksler på forskjellen innad mellom avdelingene.

Tjenesteenheten har nå kommet godt i gang med arbeidet rundt resultatene av medarbeiderundersøkelsen etter at det har vært noe nedprioritert tidligere år. Enheten har hatt fokus på relevant kompetanseutvikling og kommunikasjon mellom faggrupper. Tjenesteenheten opplever at de har god faglig bredde, men at ansatte ønsker seg flere kurs. Det arbeides samtidig med ny kompetanseplan for hele helse og omsorg. Større grad av tilstedeværelse fra avdelingsleder er ønskelig, noe som er utfordrende i perioder med mye møtevirksomhet.

Basert på resultatet fra medarbeiderundersøkelsen i 2018 kommer tjenesteenheten til å jobbe med faktorene mestringsorientert ledelse og mestringsklima. Faktoren relevant kompetanseutvikling har blitt jobbet med siden forrige medarbeiderundersøkelse, og enheten vil også fortsette med dette arbeidet.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen		
10-faktor. Svarprosent:*	60 %	58,3 %
1. Indre motivasjon	4,2	4,1
2. Mestringstro	4,3	4,3
3. Autonomi	4,2	4,0
4. Bruk av kompetanse	4,1	4,1
5. Mestringsorientert ledelse	3,8	3,6
6. Rolleklarhet	4,2	4,2
7. Relevant kompetanseutvikling	3,7	3,2
8. Fleksibilitetsvilje	4,2	4,3
9. Mestringsklima	3,9	3,6
10. Prososial motivasjon	4,7	4,7
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	
Nærværstatistikk	94 %	92,3 %
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	95 %	100 %

*Ny medarbeiderundersøkelse blir gjennomført i februar 2018

Oppfølging av overordnet planverk

Levekårsutvalget har gjennom forankring i Kvalitets- og utviklingsplan for helse og omsorg bestemt eget fokusområde for brukerrådene. For 2017/2018 er fokusområdet «opplevd kvalitet for bruker/pasient», følges opp gjennom drøftinger i brukerråd.

Arbeidet med kommunens overordnede målsetning, Raus-Solid-Spenstig er videreført i 2017.

Linåkertunet HDO

Helse og omsorg i Ringebu kommune, skal ut fra gitte rammer, langsiktig og helhetlig planlegging, god nyttig gjøring av kompetanse og fleksibel ressursbruk, arbeide for å yte riktige tjenester på riktig nivå.

Tjenesten skal ha fokus på:

- Et likeverdig tjenestetilbud og den enkelte brukers behov.
- Gjensidighet, økt livskvalitet og egenmestring.
- Den enkeltes mulighet til å bo i eget hjem så lenge som mulig.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- 32 enheter for heldøgns omsorg tilrettelagt for aldersdemente.
- Institusjonskjøkken på Linåkertunet og kjøkken ved Ringebu eldresenter.
- Produksjon av mat til hjemmeboende.
- Dagsenter på Linåkertunet og ved Ringebu eldresenter.
- Kontorpersonale som bistår tjenester tilknyttet Linåkertunet og Ringebu eldresenter.

Viktige hendelser i 2017

- I forbindelse med økonomiplanarbeidet for perioden 2016 til 2019 ble det vedtatt en midlertidig stenging av totalt 8 av 32 leiligheter på Linåkertunet med helårseffekt fra 01.01.2016. For 2017 ble det vedtatt midlertidig gjenåpning av inntil 5 plasser på avdelingen. I snitt har det vært behov for bruk av 6 av disse plassene i 2017. Plassene er vedtatt fortsatt benyttet som sykehjems plasser i 2018.
- Arbeidet med storturnusen innen helse og omsorg har stått stille de siste 2 årene, da oppgradering av programvare og plattformen fra leverandøren har dratt ut i tid. Arbeidet med storturnusen startet opp høsten 2017 i påvente av ny versjon første kvartal 2018. Storturnus vil gi økt fleksibilitet og bedre oversikt for de som arbeider med turnus i kommunen.

Brukere og tjenester

- Helse og omsorg etablerte brukerråd våren 2014, det har vært gjennomført 4 møter i 2017. I tillegg felles brukerrådsforum vår og høst i regi av rådmannen. Helse og omsorg etablerte innledningsvis 3 brukerråd, erfaringer i perioden siden oppstart har vist at det er mer hensiktsmessig



med et felles brukerråd innen tjenesten. Endringen kom på plass siste halvdel av 2017. Tjenesteleder innkaller til møter i brukerrådet og informerer om tjenesten generelt og gjennomgår årsmelding, budsjett og brukerundersøkelser.

- Brukerundersøkelsen er vedtatt gjennomført 2. hvert år og er ikke gjennomført i 2017. I 2016 ble undersøkelsen tilrettelagt for at pårørende til beboere fikk anledning til å svare på vegne av sine.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på brukerundersøkelse	60 %	60 %
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	5	5
Dialog med brukerråd, antall møter	4	4
Antall liggedøgn sykehus utskrivningsklare pasienter	6	0
Antall klagesaker	0	0

Brukerundersøkelse: 6 poeng er høyeste poengscore

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
22.135.300	22.558.203	422.903	1,9 %

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Følgende forhold har medført merforbruk for tjenesten i 2017:

- Utestående brukerbetaling og husleie på kr 60.000.
- Kr 300.000 i mindreinntekter på salg kantine/catering på kjøkken Linåkertunet.
- Noe større og mindre avvik på enkeltposter som balansere mot hverandre.

- Ansvarsområde 340 styrka bemanning har i 2017 fordelt utgiftene etter faktisk bruk på det enkelte området og har derfor et tilsynelatende mindre forbruk. Det enkelte tjenesteområdet får en tilsvarende øket utgift. For Linåkertunet HDO tilsvarer denne bruken kr 243.000.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	1,9 %
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	

Medarbeidere

Linåkertunet er en kvinnearbeidsplass. Det er ønskelig med ansatte av begge kjønn, men pleie- og omsorgsyrker er fortsatt i hovedsak representert av kvinner. Linåkertunet har i 2017 hatt mannlig lærling innen helsefag og mannlig vikar på natt. I turnus har det i 2017 vært 19 årsverk, i tillegg har tjenesten 100 % avdelingsleder, 160 % kontorpersonelet, 100 % aktivitør på Linåkertunet og 80 % aktivitør ved Ringebu eldresenter samt tjenesteleder i 100 % stilling.

Kjøkkentjenesten på Linåkertunet har 6 årsverk inkludert fagleder på kjøkkenet. Ved kjøkkenet på Ringebu eldresenter er det 2,7 årsverk.

Tjenesten har ikke nådd målsetning i BMS på et totalt nærvær på 92 %, nærværet totalt for 2017 er på 86,2%

Tjenesten har høyt fokus på nærvær og det arbeides tett med oppfølging av den enkelte ansatte med fravær i et samarbeid med tjenesten, NAV og fellestjenesten. Gjennomgang av et betydelig høyt fravær viser ikke fravær knyttet til arbeidssituasjon.

Tjenesten har i 2017 arbeidet videre med rutinebeskrivelser som legger grunnlaget for avviksregistrering i kommunens kvalitetssystem, noe som bidrar til sporing av systemsvikt og gjennom det øker kvaliteten på tjenesten.

Tjenesteenheten har jobbet mye med temaet selvstendighet, det å oppleve tillit og mulighet til å jobbe selvstendig.

Grunnen til dette valget er fordi tjenesteenheten jobber tett, så det er derfor lett å «falle i fella» med å spørre før en tar eget valg og initiativ. Flere trengte også å føle at de ble sett av leder, og bli gitt ansvar. Enheten har jobbet med temaet både på personalmøter og enkeltvis. De

ansatte har også sittet i grupper og jobbet med temaet, noe som gjorde at de ble mer bevisst sin egen rolle i dette, at de selv også måtte ta ansvar og vise initiativ, og at det ikke alltid er «de andre». Oppgaver og ansvar ble fordelt, og det var et gjennomgående tema at alle skulle bli tatt med og bli sett, også medarbeidere i mellom på de enkelte enhetene. Alle har noe de kan bidra med inn i fellesskapet for å at hver og en medarbeider skal kjenne på tillitt og muligheten til selvstendighet. Respekt for hverandre er viktig.

I tråd med selvstendighet, handler bruk av kompetanse om opplevelsen av bruk av egen kompetanse. Tjenesteenheten er en sammensatt gjeng medarbeidere med mye ulike kompetanse og erfaring. Enheten synes det er viktig at å bruke hverandres kunnskap for selv å bli bedre, men også for å gi pasientene god kvalitet på tjenesten. Samtidig utvikles ferdighetene hos de ansatte ytterligere, ved å bli vist tillit i forhold til sin kompetanse.

Dette har enheten også brukt i personalmøter for å se på hvem er god på hva, samt hentet inn den medarbeideren som har god kunnskap på et tema, selv om vedkommende er på en annen enhet.

I forhold til medarbeiderundersøkelsen i 2018 tenkes det å fokusere på kompetanse, mestringstro og mestringskompetanse. Tjenesteenheten har foreløpig ikke hatt tid til analysing av resultatet, men avdelingsleder har tatt opp undersøkelsen i personalmøte etter at tallene var klare.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen	40 %	50 %
10-faktor. Svarprosent:*		
1. Indre motivasjon	4,4	4,5
2. Mestringstro	4,4	4,2
3. Autonomi	4,4	4,2
4. Bruk av kompetanse	4,4	4,2
5. Mestringsorientert ledelse	4,2	4,1
6. Rolleklarhet	4,4	4,3
7. Relevant kompetanseutvikling	4,0	3,9
8. Fleksibilitetsvilje	4,5	4,3
9. Mestringsklima	4,4	4,3
10. Prososial motivasjon	4,8	4,8

Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	
Nærværsstatistikk	92 %	86,2%
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	90 %	

*Ny medarbeiderundersøkelse blir gjennomført i februar 2018

Oppfølging av overordnet planverk

Levekårsutvalget har gjennom forankring i Kvalitets- og utviklingsplan for helse og omsorg bestemt eget fokusområde for brukerrådene. For 2017/2018 er fokusområdet «opplevd kvalitet for bruker/pasient», følges opp gjennom drøftinger i brukerråd.

Linåkertunet HDO har som mål og utøve tjenester i tråd med kommunens verdier «raus-solid-spenstig» Tjenesten skal yte gode og tilrettelagte tjenester for brukere med behov for et heldøgns omsorgstilbud.

NAV

I denne årsmeldingen omtales bare de oppgavene i NAV som faller inn under kommunens ansvarsområde. Kontoret har tatt i bruk Balansert Målstyring, men dette følger ikke kommunalt oppsett, da det er samordnet med statlig del av virksomheten.

NAV har som mål å:

- Fremme sosial og økonomisk trygghet og bedre levekårene for vanskeligstilte i kommunen.
- Gjennom ulike former for tiltak gi den enkelte mulighet til å klare seg selv så vel økonomisk som sosialt gjennom en aktiv og meningsfylt tilværelse ut fra sine forutsetninger.
- Ved å gi økonomisk rådgivning bidra til at enkeltpersoner med store betalingsvansker kan få oversikt og mestre sin økonomi.
- Saksbehandle bostøttesøknader, for å bistå de med lav inntekt og høye boliggifter. Husbanken er endelig avgjørelsesmyndighet.
- Flyktningetjenesten bistår flyktninger som skal bosettes i kommunen etter avtale med Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi), samt flyktninger som har bodd i kommunen kortere enn 5 år. Dette gjelder etablering, opplæring, arbeidskvalifisering og tilrettelegging.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Økonomisk rådgivning
- Bosetting og integrering av flyktninger
- Gjeldsrådgivning
- Økonomisk bistand vanskeligstilte
- Bostøtte

Viktige hendelser i 2017

- Arbeidsledigheten er fortsatt historisk lav, og mange med nedsatt arbeidsevne har gått ut i arbeid
- Satsingen på mer arbeidsretting av Introduksjonsprogrammet for flyktningene gjennom Ringebumodellen

Brukere og tjenester

Gjennom 2017 har NAV registrert 81 stønadsmottakere på økonomisk sosialhjelp (2016: 79). Et tall som har vært stabilt de 5 siste årene, til tross for økt mottak av flyktninger. 15 % stønadsmottakerne er i aldersgruppen 18-25 år (2016: 18 %).

Gjennomsnittlig stønadslengde var 5,3 måneder (4,24 i 2016). Gjennomsnittlig årsytelse var på kr 33.522 (36.021 i 2016). 26 av 81 brukere mottok større beløp



enn dette (28 av 79 i 2016). 15 av 81 brukere mottok ytelse kun én måned.

Flyktninger mottok 33 % av utbetalingene på økonomisk sosialhjelp i 2017 (38 % i 2016). Dette har vært økende de seinere år siden det ble vedtatt å øke bosettingstallet. Tilsvarende andel i 2013 var 12 %.

Det er pr. 31.12.17 bosatt 50 flyktninger som hører inn under brukergruppen til flyktningkontoret. Ved utgangen av 2016 var det 54.

Gjeldsrådgiver hadde i 2017 33 saker, 13 av disse overført fra 2016, nye innkommende saker i 2017: 20.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
5 hovedspørsmål, snittscore	<5	5,6
4 spm vedrørende veiledning, snittscore	<5	5,6
4 spm vedrørende organisering/ventetider, snittscore	<5	5,5
Dialog med brukerråd		

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
4.911.500	4.084.853	-826.647	-16,8 %

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Det ble et betydelig mindreforbruk som skyldes:

- Mer integreringstilskudd enn budsjettet
- Færre enn budsjettet på Kvalifiseringsprogrammet
- Redusert utgifter til økonomisk sosialhjelp øvrige

Tjenesteenheten har likevel hatt merutgifter knyttet til:

- Flere på Introprogram enn budsjettet

- Økonomisk sosialhjelp på flyktninger

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	16,8 % pos.res
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	100 %

Medarbeidere

Det jobber 6 kommunalt ansatte ved kontoret. 3 sosionomutdannet, 1 økonomiutdannet og 2 med annen høgskoleutdanning. Alle 6 er kvinner.

3 årsverk er knyttet til bosetting, integrering og kvalifisering av flyktninger som har bodd kortere enn 5 år i kommunen. Økonomisk rådgiving/-saksbehandling er tilgodesett med ca. 240 % stilling, på gjeldsrådgiving er det en 50 % stilling. En 10 % stillingsressurs er tilknyttet bostøtteordningen. Totalt 6 årsverk fordelt på 6 personer. I tillegg betaler kommunen for 50 % av NAV-lederstillingen (statlig tilsatt).

Sykefraværet har for hele året vært 4,9 % (både lege- og egenmeldt). Dette er akseptabelt.

Alle oppgavene ved kontoret ses under ett, og fordeles ut fra hva som tjener brukeren best. Dette reduserer sårbarheten i forhold til at enkeltveiledere er alene om et saksområde. Oppgavene løses derfor uavhengig av den enkelte medarbeiders tilsetningsforhold (stat/kommune).

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen		
– Svarprosent	100 %	100 %
– En energiscore på gjennomført HKI.	24	25
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	100 %
Nærværstatistikk	100 %	97,5 %
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	100 %

Oppfølging av overordnet planverk

Enheten omfattes av Boligpolitisk plan og Flyktningplan.

I tråd med Boligpolitisk plan følger NAV opp med biveiledning, og i samarbeid med Plan/Teknisk å ha boliger klare til flyktninger.

NAV leverer også i tjenester i tråd med gjeldende flyktningplan.

Gjennom at kontoret har tilgang på både statlige- og kommunale virkemidler klarer NAV Ringeby å samordne og gi brukerne et helhetlig og godt tilbud innenfor ansvarsområdet. Kontoret har også gjennom hele 2017 vært av de beste NAV-kontor i fylket.

Kommunen har bosatt 8 flyktninger i 2017. I 2016 ble 19 bosatt.

Plan og teknisk

Plan og teknisk skal yte service til hele kommunen i form av varer og tjenester. Drift og vedlikehold av veier, vann, avløp, bygninger og kommunale grøntområder er viktige basistjenester som også er viktig for trivsel i kommunen. Plan og teknisk skal planlegge ny arealbruk og legge til rette for at folk flest får utført bygg- og anleggsarbeid i samsvar med lover og forskrifter.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Plan
- Kart og oppmåling
- Byggesak
- Eiendomsskatt
- Kommunale eiendommer, herunder vaktmester- og renholdstjeneste
- Vei
- Vann og avløp
- Brann- og feiervesen og renovasjon gjennom interkommunale samarbeidsselskap
- Husbank

Viktige hendelser i 2017

- 5 reguleringsplaner ble godkjent:
Reguleringsplan for fylkesveg 27 Muen rasteplass, 08.02.2017
Reguleringsplan for Gullhaugkamp felt H15, 15.03.2017
Reguleringsplan for Vy alpinhytter, 10.05.2017
Reguleringsplan for Gudbrandsgard senter II, 08.11.2017
Reguleringsplan for Stulsåa felt H6, 06.12.2017
- Det er vedtatt 2 mindre endringer av reguleringsplaner (Kvitfjell hestesenter/Kvitplassen og Trabelia øst).
- Det er meldt oppstart av 10 nye reguleringsplaner i løpet av året. Disse er fordelt på fritidsbebyggelse i fjellet, fylkesveg, flomsikring, skiløyper, omsorgsboliger, idrettsplass og næring.
- Av overordnede planer har kommuneplanens arealdel har vært oppe til 4. gangs behandling og kommunedelplan for E6 Fåvang kirke-Elstad vært ute på utvidet 1. gangs høring i 2017.
- Arbeid med reguleringsplan for E6 Elstad-Gunstadmoen pågår fortsatt.
- 4 utbyggingsavtaler ble vedtatt i 2017:
Varden
Vy alpinhytter
Kvitfjell hestesenter – Kvitplassen
Strandeseter skiarena



- Det ble gitt 347 byggetillatelser inkludert dispensasjoner, 177 brukstillatelser og gjennomført 88 tilsyn.
- Energisparekontrakten (EPC) Ringebu kommune sammen med AF Energi og miljøteknikk er i slutfase med gjennomføring av tiltak.
- Videreført rehabilitering og utskifting av kjøkken i leiligheter i den eldste del ved Ringebu Eldresenter (totalt utført 11 av 22 stk.) . Utføres fortløpende når leiligheter blir ledige.
- Jernbanegata 4 - Ombygging til Innovasjonssenter og bibliotek ferdigstilt oktober 2017.
- To-mannsbolig Ulberg for flyktninger ferdigstilt
- Etablert dypoppsamling for avfall og nytt gjerde ved Ringebu barnehage
- Bofellesskap for funksjonshemmede - byggekomitè nedsatt og planleggingsfase gjennomført
- Sikkerhetstiltak ved Ringebu helsesenter (adgangskontroll) igangsatt. Ferdigstilles i 2018
- Fåvang skole – utvendig maling og solskjerming på klasseromsfløy.
- Ringebu brannstasjon – utbedringer foran garasjeporter utrykningskjøretøy
- Ringebu skole – etablert gjerde på nytt område
- Ombygging av servicefunksjoner ved Ringebu Eldresenter (varemottak, hår- og fotpleie, medisinerom)
- Etablering av ladepunkt for EL-biler (Linåkertunet, Helsesenteret, Ringebu Eldresenter)
- Fåvang sentrum er ferdigstilt
- Flomsikringen i forbindelse med omkjøringsveien på Fåvang er langt på vei ferdig
- Forskjønning langs Våla elv nord for E6 er ferdig
- Utvidelsen av Ringebu kirkegård ble ferdigstilt
- Nye pumper og styring av pumper i Mæhlum og Skafløtten høydebasseng (Kvitfjell øst)
- Ny avvanningsmaskin på Fåvang renseanlegg

- Hevet spillvannspumpestasjonene Mæhlum og Brauta til flomsikkert nivå
- Boligtomter er ferdigstilt på Flyausa og Tromsnesskogen samt siste del av Ulberg
- UV-filter er montert og satt i drift på Ringebu vannverk
- Venabygdsfjellet vannverk har fått tre nye grunnvannsbrønner som prøvepumpes i gjennom vinteren

Brukere og tjenester

Behandlingstiden på byggesaker har i 2017 vært på 7 dager (inkludert flere sakstyper med 12 ukers frist). Saksbehandlingstiden er langt under det som er lovpålagte frister etter plan- og bygningsloven. I 2017 ble det gjennomført tilsyn i rundt 25 % av byggesakene. Dette er dobbelt så mye som loven pålegger kommunen. Tilsyn er den viktigste faktor for å kunne påvirke kvalitet i byggebransjen og redusere omfanget av byggefeil.

Fra kart og oppmålingsdelen av virksomheten, ble det delt fra totalt 264 nye eiendommer i 2017,

16 boligtomter, 1 institusjon/vernaboliger, 197 hyttetomter, 25 utbyggingsareal, 9 tilleggsareal, 2 leilighetstomter, 5 fradelte bebygde punktfester, 5 vegareal, 1 næringsareal, 3 tomter til hyttetun, leiligheter eller lignende.

Det ble tildelt 198 nye vegadresser og etablert 13 nye eierseksjoner.

I tillegg foreligger disse tall for den øvrige virksomheten: 13 grensejusteringer, 27 sammenslåinger, 3 oppmålinger av eldre eiendommer med skylddelinger, oppmåling av ca. 36 km med teiglinjer i Kvitfjell Varden området, 5 grensepåvisninger der grenser er målt tidligere derav den ene var ny utsetting av 27 grensemerker og kontroll av resten for 22 tomter.

Ajourhold av kartbaser, NVDB og annet er lagt til side for å holde unna oppmåling av grenser og matrikkelføring.

Noen nøkkeltall om adresser og eiendommer i Ringebu kommune:

Nøkkeltall	2017
Antall matrikkelenheter(eiendommer)	9.720
Antall vegadresser	8.119
Antall bygninger	20.294
Nye bygninger	420
Nye matrikkelenheter/eiendommer	

Nedenfor er det vist en oversikt over antall abonnenter

som kommunen har i sitt register, og som faktureres for kommunale gebyrer:

Type gebyr	Antall abonnenter i 2016	Antall abonnenter i 2017
Renovasjon	6.459	6.482
Feiing/tilsyn	3.626	3.683
Septik	972	983
Vann	2.769	2.816
Avløp	2.876	2.903

Overgang fra bruk av papirfaktura til elektronisk faktura fortsetter. I 2017 ble det produsert ca. 5.900 e-faktura (inkl. faktura sendt på e-post og aksesspunkt) og ca. 4.500 avtalegiro, fordelt på 4 hovedkjøringer. Det ble produsert ca. 19.600 fakturaer totalt på disse kjøringene.

Det ble i 2017 gitt 90 tilknytningstillatelser til kommunalt vann og avløp. Det er omtrent som 2016, men en vesentlig økning fra årene før. Bakgrunnen for det høye antallet er at det private vannverket på Flyausa er nedlagt, og abonnentene der er koblet inn på kommunalt vann. Disse var tilknyttet avløp fra før, det er altså ikke bare nye bygninger som er årsaken til det høye tilknytningstallet. Det har også blitt gitt en del tilknytningstillatelser i Varden i 2017.

Det ble gitt 16 utslippstillatelser for spredt avløp i 2017, noe som er i samme størrelsesorden som i 2016.

Det er totalt produsert 510.000 m³ vann i 2017. Ringebu og Fåvang renseanlegg har behandlet 370.000 m³ avløpsvann mens Frya renseanlegg har rensert 230.000 m³ avløp for Ringebu kommune, dette inkluderer avløpet fra Tine meierier Frya. Dette viser en nedgang i produsert vann, mens det er en økning på rensert avløp i forhold til tidligere år. Dette viser at arbeidene med lekkasjesøk og utbedring av vannledningsnettet de siste årene har hatt en virkning, selv om det er flere faktorer som har betydning for denne reduksjonen.

Lekkasjer på vannledningsnettet er en utfordring. Det har vært jobbet hardt med å redusere lekkasjene i 2017 slik at det har vært en nedgang på vannproduksjonen i Ringebu vannverk og Fåvang (Brauta) vannverk, mens vannverkene på Venabygdsfjellet, Frya, Venabygda, Sør-Fåvang har produsert tilnærmet samme vannmengde som i 2016. Arbeidene med utbedring av lekkasjer vil fortsette i årene som kommer ved systematisk gjennomgang av ledningsnettet, for å finne og utbedre lekkasjer. Lekkasjesøk utføres i egenregi, og utbedringene er en kombinasjon av

entreprenørtjenester og egenregi.

For Vannmåleravlesningen i 2017 ble det ble innlevert 1.281 avlesninger pr SMS, dette er på nivå med antallet i 2016. Totalt er 2.122 vannmåleravlesninger registrert. Dette gir en rest på 832 vannmålere som ikke er avlest av forskjellige grunner. Det blir derfor brukt stipulerte mengder ved årsavslutningen for disse eiendommene. Dette er en utfordring da det ofte blir avvik mellom stipuleringene og faktisk forbruk, noe som forsterkes når mange målere ikke blir avlest flere år på rad.

Det er stort fokus på vannmiljø og opprydding i spredt avløp fra overordnede myndigheter. Ringebu kommune har kartlagt de fleste anlegg i kommunen og startet i 2017 med tilsyn på spredt avløp.

Husbank

Kommunestyret vedtok (KOM: 112/16) låneopptak på kr 3.000.000 til videre utlån (Startlån) for 2017.

Midler til tilpasning til viderefordeling, søkes det Husbanken om etter behov.

Formålet med startlånet er at det skal bidra til gode løsninger for personer som er langvarig vanskeligstilte på boligmarkedet slik at disse kan få et trygt og godt boforhold. Unge i etableringsfasen er ikke lenger i målgruppen.

Kommunen gjør en individuell vurdering av lånsøkers behov for startlån, og det har vært avholdt møter med lånesøker, noen også i samarbeid med NAV.

Det er også nå mulig å søke lån via e-søknad.

Sparebankene godtar ikke lenger at Startlån gis som toppfinansiering. Dette har medført at flere har fått avslag på søknadene sine.

I alt ble det gitt tilsagn om 4 startlån og avslag på 11 søknader.

Det ble også gitt 1 tilsagn om tilskudd til tilpasning. Videre ble det gitt 2 avslag om tilskudd til etablering.

2017	Startlån	Tilpasning	Etablering
Overførte midler ved årsskiftet	5.025.751	140.500	275.000
Midler fra Husbanken i perioden	3.000.000	0	100.000
Overført mellom tilskuddsordningene (+/-)	-	0	0
Ekstraordinære innfrielser som kommunen tildeler på nytt	0	0	0
Innfridde, ubrukte midler (-)	0	-	-
Tilbakeføring fra tapsfond til tilskudd	-	-	0
Avsatt til tap	-	-	0
Totalt til videretildeling i perioden	8.025.751	140.500	375.000
Utbetalt av kommune / låneforvalter pr. 31.12.2017	3.113.700	38.000	0
Ikke utbetalte midler ved årsslutt	4.912.051	102.500	375.000
Aktive forhåndsgodkjenninger	1	0	1
Vedtatt, ikke utbetalt	1	0	1

Eiendomsskatt

Eiendomsskattekontoret skriver ut eiendomsskatt i henhold til eiendomsskatteoven, kommunestyrevedtak (KOM 112/16) og rammer og retningslinjer for Ringebu kommune.

Alle nybygg, tilbygg og bygg som antas tatt i bruk, besiktiges og tas bilder av. Siste halvår av 2017 ble Komtek besiktiget tatt i bruk.

Eiendomsskattekontoret er sekretariat for nemndene, og det er mye arbeid i forkant og etterkant av møter.

For å få ferdig takstgrunnlaget for utskriving av skatt for 2018, har sakkyndig nemnd/takstnemnd avholdt 6 møter og taksert 160 eiendommer. Det har også vært nødvendig med ekstra befarig før vedtak ble satt.

Sakkyndig nemnd/takstnemnd har også behandlet 23 klager. Av disse gikk 16 videre til klagenemnda som ga 1 klage medhold. 1 klage er dessuten videresendt til advokatfirmaet Lund & Co.

Parallelt med vanlig taksering, er også prosjekt med

alminnelig taksering for 2019 satt i gang fra 1.januar 2017.

Sakkyndige nemnder og administrasjonen har jobbet med prøvetakseringer og å sette opp nye rammer og retningslinjer for taksering.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på brukerundersøkelse	70 %	
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	4	
Artikler på hjemmesida	50 stk	109
Avvik fra saksbehandlingsfrister	0 stk	
Kommunale vedtak omgjort av andre instanser etter klage	0 stk	

Brukerundersøkelse: 6 poeng er høyeste poengscore

Økonomi

Budsjett	Regnskap	Avvik kr	Avvik %
27.528.600	24.419.946	-3.108.654	-11,3 %

Mindreforbruket på 11,3 % er sammensatt og kommer av at kostnadene holdes nede og at inntektene har økt. Det er tjenestene med funksjonene 301 Regulering, 302 byggesak og 303 kart og oppmåling som står for 2 millioner av det samlede mindreforbruket på 3 millioner. Mindreforbruket innenfor disse 3 områdene kan forklares med merinntekter på 1,2 millioner, 200.000 bruk av tidligere års fond for selvkost, ingen kjøp av kulturminneregistreringer i 2018 som medførte 300.000 i innsparing og sykelønnsrefusjon.

På kommunal eiendom er det en del av kapasiteten på vedlikeholdsapparatet som går med til driftsoppfølging ved gjennomføring av investeringsprosjektene, spesielt EPC tiltakene. Det ble også i 2017 utført flere oppgaver i egenregi enn tidligere år, som medfører innsparing. På kommunale eiendommer er det summen av mange små mindreforbruk i tillegg til at utleieinntektene er økt til over budsjett, som gjør at det er et mindreforbruk på kommunal eiendom.

For ansvar 613 Kommunale veger og gater er det merforbruk på grunn av vintervedlikehold. Det ble i 2017 brukt vesentlig mer penger på strøgrus og strøing enn tidligere år.

Det er gjort en oppgradering av veier på Frya industriområde. Det er også utbedret, skiftet og oppgradert stikkrenner langs Sletringvegen og i Tjyrdalen på Fåvang.

Funksjonen 666 Rovvilt har et mindreforbruk på 200.000 dette året. Det har vært betydelig mindre jakt og tilsyn med rovdyr i 2017. Det er landbrukskontoret som utøver og utfører rovdryppfølginga, mens budsjettposten tilligger plan og teknisk.

Selvkostområdet septik har et planlagt merforbruk i henhold budsjett, dette dekkes inn av fondsmidler for selvkostområdet.

For selvkostområdene vann og avløp er det også et planlagt merforbruk i forhold til budsjett. Merforbruket dekkes inn av fondsmidler for sine respektive selvkostområder.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	11,3
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	

Medarbeidere

Tjenesteenheten har totalt 54 ansatte fordelt på 44,8 årsverk, 3 på byggesak, 2 kart/oppmåling, 3 planarbeid, ½ eiendomsskatt, 2 merkantil, 3 kommunal eiendom, 1 leder plan og teknisk. 18 innen renhold, 1 i vaskeriet, 6 innen vaktmestertjenesten, 13 innen veg, vann og avløp. Enheten består av 27 menn og 27 kvinner.

For tjenesteenheten ligger nærværet i 2017 på 94,4 %. Egenmeldt fravær er 1,2 % mens legemeldt fravær ligger på 4,3 %. Dette er i hovedsak langtidssykemeldinger, men det er en økning både på egenmeldt og legemeldt fravær sammenlignet med tidligere år.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen	80%	76,5 %
10-faktor. Svarprosent:*		
1. Indre motivasjon	4,0	4,0
2. Mestringstro	4,0	4,3
3. Autonomi	4,0	4,5
4. Bruk av kompetanse	4,0	4,3
5. Mestringsorientert ledelse	4,0	3,6
6. Rolleklarhet	4,0	4,2
7. Relevant kompetanseutvikling	4,0	3,8
8. Fleksibilitetsvilje	4,0	4,5
9. Mestringsklima	4,0	3,8
10. Prososial motivasjon	4,0	4,6
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	
Nærværstatistikk	95 %	
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	

*Ny medarbeiderundersøkelse blir gjennomført i februar 2018

Oppfølging av overordnet planverk

Plan og teknisk bruker kommunens hjemmeside aktivt for å informere innbyggerne om aktuelle saker. I 2017 la plan og teknisk ut over 100 nyhetssaker. Det ble arrangert flere åpne møter i 2017 i forbindelse med kommunalplanenes arealdel, som det nå skal mekles over og forhåpentligvis egengodkjennes i kommunestyret til slutt. Målet med de åpne møtene er å sikre en god dialog med innbyggerne og næringsdrivende i planarbeidet, slik at vi får en framtidsetta utvikling av kommunen.

Det er en målsetting å ha regulerte areal til næringsformål tilgjengelig på Frya, i Ringebu og på Fåvang. I dag er det regulerte næringsareal som ikke er tatt i bruk i begge tettstedene og på Frya. Næringsarealene på Frya administreres av Frya Industrianlegg, som er et interkommunalt selskap. Nye areal for næringsvirksomhet vurderes i den pågående kommuneplanrevisjon.

Kommunen har ledige boligtomter på Ulberg og

Marienhø i Ringebu og Tromsnesmoen og Flyausa på Fåvang.

Planinnsyn ligger tilgjengelig på kommunens nettside. Dette er et kartverktøy hvor grunneiere, hytteeiere og utbyggere kan gå inn og finne gjeldende reguleringsplaner og plandokumenter.

Det ble søkt om trafiksikkerhetsmidler for flere tiltak i henhold til gjeldende trafiksikkerhetsplan. Kommunen mottok tilskudd til et av de omsøkte tiltakene, som var trafikkopplæring for innvandrere.

Det er satt i gang arbeid med revisjon av trafiksikkerhetsplanen, men den blir ikke ferdigstilt før i 2018.

Arbeidet med KDP for vann og avløp har startet og vil ferdigstilles i løpet av 2018.

Midt-Gudbrandsdal regnskaps- og skatteoppkreverkontor

Midt-Gudbrandsdal regnskaps- og skatteoppkreverkontor (MGRS) er et interkommunalt samarbeid etter kommunelova § 28c mellom Ringeby og Sør-Fron kommuner. Ringeby er vertskommunen. MGRS ble oppretta 1. juni 2005, samtidig med at økonomiavdelingene i de to kommunene ble avviklet.

MGRS skal sørge for at deres oppdragsgivere fører sitt regnskap i samsvar med Kommunelovens § 48 og Kommunal- og regionaldepartementets forskrift om årsregnskap og årsberetning, og god kommunal regnskapsskikk.

Tjenester innenfor ansvarsområdet

- Regnskapsførsel av kommuneregnskapene, interkommunale samarbeid og kirkelig fellesråd
- Innfordring kommunale krav
- Skatteoppkrever

Viktige hendelser i 2018

- Årsregnskap for 2018 rettidig rapportert til SSB
- Ny daglig leder ansatt fra oktober 2017 som gikk ut i svangerskapspermisjon i november-17. Ansatt i enheten er er konstituert tjenesteleder frem til tjenesteleder er på plass igjen høsten 2018.
- Det er bestemt at oppgaver vedrørende innkjøp for begge kommuner legges til MGRS. Det er ventet at tjenesteenheten vil være i gang med dette for fullt fra 2019. Opplæring av 2 ansatte er så vidt påbegynt.
- Fortsatt fokus på papirløs organisasjon
- MGRS har vært en aktiv pådriver for å innføre Vipps og kortterminaler ved tjenestekområder som driver salg.

Brukere og tjenester

Foruten de to skatteregnskapene – som ligger til skatteoppkreverfunksjonen – fører MGRS regnskap for:

- Ringeby kommune med MGBV og MGRS
- Sør-Fron kommune med MGPP, Frya RA, MGL og Fron badeland
- Midt-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap (MGR)
- Midt-Gudbrandsdal Brannvesen (MGB)
- Frya næringspark (driftsselskapet for Frya industriområde)
- Driftsassistansen for vann og avløp i Oppland (DiO)
- Ringeby kirkelige fellesråd
- Ringeby Sokneråd



- Sør-Fron sokn

Faggruppene har oppfylt målet om å være løpende à jour. Regnskapsavslutningen er gjennomført med solid innsats fra regnskapsgruppa, samt av økonomisjef, som er konstituert som faglig leder regnskap frem til daglig leder er på plass igjen høsten 2018. Årsregnskapene for 2017 er rettidig rapportert.

Tjenesteenhetens bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på intern brukerundersøkelse	50 %	38 %
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	5,7	5,7
Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med service	5,7	5,7

Brukerundersøkelse: 6 poeng er høyeste poengscore

Mål og resultat

MGRS er som § 28c-ordning integrert i Ringeby kommunes regnskap. MGRS har gjennomført sine gjøremål i 2017 og innen den økonomiske rammen representantskapet fastsatte.

Virksomheten er delt i to faggrupper, foruten daglig leder:

- Skatteoppkreveroppgaver og kommunal innkreving
- Regnskapsføring og remittering

Mål for MGRS i 2017 har vært:

- Å være løpende à jour med regnskapsføringa, både for kommunesektoren og skatt
- Å være aktive og løpende à jour med innkreivingsarbeidet og unngå at restansene øker
- Utvikle egen fagkompetanse og rutiner i samsvar med endra rammevilkår og opplevd behov

- Å kvalitetssikre og om nødvendig gi råd og hjelp under kommunens opplæring med koding (særlig mva-koding) av regnskapsbilag.
- Å ta i bruk nye hjelpeverktøy og ny teknologi, herunder bli bedre i bruk av aktuell programvare.
- Fortsatt å trekke ut "det beste" fra hver kommune og andre, og å samordne det for hele virksomheten.

Målene for 2017 er nådd. Både regnskapsførerfaget og innfordring/skatt er i stadig utvikling. Det er et krevende og komplisert lovverk man må forholde seg til. Dette krever at ansatte er faglig à jour, spesielt innenfor regler for merverdiavgift, momskompensasjon og kommunalt regnskap.

Tjenesteenheten har i 2016-17 hatt inne en praksisplasskandidat fra NAV. Hun har fått verdifull opplæring og praksis, og fikk også et vikariat hos tjenesteenheten fra febr-sept 2017. MGRS har også hatt en person på språkpraksis fra august tom november. Hun har etter det fått et engasjement i en annen tjenesteenhet i kommunen.

Regnskap:

Avdelingen har vært løpende ajour med regnskapsførsel gjennom året. Regnskap for begge kommunene og for

øvrige selskaper er avsluttet innen fristen 15.02.18. Det er spesielt regnskapsgruppa som har fått det største «trøkket» i forhold til at tjenesteenheten har vært uten fast tjenesteleder og at bemanningen på deler av året har vært lav. All ære til medarbeiderne på regnskap, som alle har tatt et ekstra tak både i 2016 og 2017 slik at avdelingen har levert like godt som tidligere år.

Skatteoppkrever:

Avdelingen har vært løpende a jour med saksbehandling gjennom året. Mål for innkreving satt av skatteetaten er nådd for begge kommuner. Skatteoppkreveren har sendt egne årsmeldinger til kommunene og kontrollutvalgene. Det har vært foretatt kontroll fra Skatteetaten i 2017. Det ble ikke gitt noen merknader.

Stedlig arbeidsgiverkontroll løses ved tjenestekjøp fra Sør-Gudbrandsdal kemnerkontor. Det har vært vakanser i stillinger der i 2016 og 2017, noe som medførte at tjenesteenheten dessverre ikke nådde kravet om kontroll hos 5 % av arbeidsgiverne for disse årene. Stillingene er nå besatt, og det forventes at målet på 5 % blir nådd i 2018.

INNFORDRINGSRESULTATER SKATT

2.2.1 Innbetalt skatt/avgift av sum krav siste år, fordelt på skatte-/avgiftsart	Ringebu			Sør-Fron		
	Resultat pr 31.12.2017	Resultat-krav	Differanse	Resultat pr 31.12.2017	Resultat-krav	Differanse
c) Restskatt for personlige skattytere (2015)	95,8	95,0	1,18	95,1	93,5	1,6
d) Forskuddstrekk (2016)	100,0	100,0	0	99,9	99,9	0,0
e) Forskudd for personlige skattytere (2016)	99,6	99,7	-0,1	99,7	99,8	-0,1
h) Arbeidsgiveravgift (2016)	99,9	99,9	0,0	99,8	99,9	-0,1
2.3.1 b) Innfordret restskatt av sum krav til innfordring siste år (inntektsåret 2015)	72,6	70,0	2,6	65,0	63,0	2,0
g) Restskatt upersonlige (2015)	100,0	100,0	0,0	99,6	99,3	0,3
f) Forskuddsskatt upersonlige (inntektsåret 2016)	100,0	100,0	0,0	100,0	100,0	0,0

Mye av kravene under resultat med negativt fortegn er innbetalt i 2018

Innfordring kommunale krav:

Målet for 2017 har vært fortsatt å holde restansene på et lavt nivå, samt å utføre en effektiv innfordring.

Innkrevingsavdelingen har god kontroll på restansene, og tiltak for sikring/innfordring er iverksatt.

Til innfordring av kommunale krav benyttes Inkassoprogrammet EIK3 som også benyttes av ca. 100 små og store kommuner. Der måles innfordringsresultater på alle restanser som lastes inn, og MGRS ligger på en løsningsgrad på 97,8 % (+ 0,5 % fra 2016) for Ringebu og 96,8 % (- 0,8 % fra 2016) for Sør-Fron pr. 31.12.17. Gjennomsnitt for alle kommunene

er 91,6 % (+ 0,4 % fra 2016). Dette resultatet er tjenesteenheten fornøyd med.

SAMMENDRAG RESTANSEOVERSIKT RINGEBU KOMMUNE 31.12.2017

Type avgift	Fakturert med forfall i 2017	Samlet ubetalt restanse pr. 31.12.17	Hvorav restanse eldre enn 01.01.17	Restanse i % av fakturert 2017	Restanse i % av fakturert 2016	Restanse i % av fakturert 2015
Komm. avgifter	73 213 841,00	1 024 815,00	81 394,00	1,3 %	2,9 %	1,7 %
Gebyr teknisk	27 911 853,00	753 174,00	426 680,00	1,2 %	4,2 %	11,3 %
Husleie	12 749 832,00	274 437,00	93 020,00	1,4 %	0,8 %	0,6 %
Omsorgstjenester	5 142 808,00	84 780,00	20 741,00	1,2 %	0,6 %	1,6 %
Barnehage / SFO	4 150 521,00	143 277,00	34 427,00	2,6 %	2,3 %	2,5 %
Kulturskole	847 587,00	45 732,00	4 563,00	4,9 %	6,8 %	0,5 %
Tilfeldig fakt. (FT)	23 401 011,00	927 059,00	15 996,00	3,9 %	2,2 %	0,2 %
FRESKUS	1 103 711,00	30 635,00	9 105,00	2,0 %	6,3 %	1,5 %
Formidlingslån	1 453 427,00	50 920,00	0,0	3,5 %	3,4 %	6,9 %
Sosiale lån	10 418,00	26 738,00	25 738,00	9,6 %	12,4 %	43,4 %
SUM	149 985 009,00	3 361 567,00	711 664,00	1,8 %	2,6 %	1,9 %

Resultatet viser en samlet restansenedgang på 0,8 % av utfakturert i året i forhold til 2016. En god del av restansen hadde forfall i slutten av desember, og er innbetalt i januar 2018

SAMMENDRAG RESTANSEOVERSIKT SØR-FRON KOMMUNE 31.12.2017

Type avgift	Fakturert med forfall i 2016	Samlet ubetalt restanse pr. 31.12.16	Hvorav restanse eldre enn 01.01.16	Restanse i % av fakturert 2017	Restanse i % av fakturert 2016	Restanse i % av fakturert 2015
Komm. avgifter	39 368 430,00	528 796,00	9 972,00	1,3 %	0,9 %	1,3 %
Husleie	6 114 048,00	163 692,00	95 257,00	1,1 %	0,9 %	1,8 %
Omsorgstjenester	2 090 532,00	10 540,00	0,0	0,5 %	0,3 %	0,5 %
Barnehage / SFO	7 438 043,00	247 064,50	75 159,50	2,3 %	2,4 %	2,4 %
Tilfeldig fakt.	23 929 207,00	102 403,00	1 500,00	0,4 %	2,4 %	0,6 %
Formidlingslån	294 217,00	81 387,00	56 207,00	8,6 %	9,3 %	6,6 %
Sosiale lån	62 896,00	92 521,00	74 521,00	28,6 %	43,6 %	4,6 %
SUM	79 297 373,00	1 226 403,50	312 616,50	1,2 %	1,5 %	1,2 %

Resultatet viser en samlet restansenedgang på 0,3 % av utfakturert i året i forhold til 2016. En god del av restansen hadde forfall i slutten av desember, og er innbetalt i januar 2018

Økonomi

	Budsjett	Regnskap	Avvik i kr	Avvik %
Netto budsjett	4 789 100	3 961 392	-827 704	-17,3 %
Overføring fra Ringebu	2 781 800	2 296 848	-484 952	-17,4 %
Overføring fra Sør-Fron	1 983 300	1 640 548	-342 752	-17,3 %

Lønn (inkl. vikar, KLP, arbeidsgiveravgift og sykkelønnsref.) har totalt et mindreforbruk på snaut kr 623.500. Dette skyldes i stor grad vakanse på deler av tjenestelederstillingen store deler av 2017, noe langtids sykefravær(i del av stilling) og en lengre permisjon. Sammen med noe høyere inntekter og mindreforbruk på andre enkeltposter gir dette et netto mindreforbruk på kr 827.708 som er tilbakeført til kommunene i

2017-regnskapet med hhv. kr 342.752 til Sør-Fron og 484.952 til Ringebu.

Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	

Medarbeidere

MGRS har 8 ansatte, i antall årsverk utgjør dette 7,3 årsverk. MGRS har ansatt 7 kvinner og en mann. Ny tjenesteleder, Stine Bredeveien Pedersen ble tilsatt i oktober etter at forrige tjenesteleder sa opp sin stilling med virkning fra 31.10.2016. Det ble konstituert en midlertidig tjenesteleder i 0,3 årsverk i perioden fra 1.11.2016 – 30.09.2018. Ny tjenesteleder gikk ut i svangerskapspermisjon fra 1. november, og Skatteoppkreveren er konstituert tjenesteleder fra 01.10.18 og frem til Stine begynner igjen høsten 2018.

MGRS har en stabil stab som har god og bred kunnskap innenfor tjenesteenhetens fagfelter.

MGRS valgte Oppgavemotivasjon (indre motivasjon) som innsatsområde etter MAU i 2016. Tjenesteenheten har jobbet med kartlegging av arbeidsoppgaver, utarbeidelse av rutinemal og rutiner på de forskjellige arbeidsoppgavene. Ut fra kartleggingen har enheten funnet ut hvilke oppgaver som bare ble utført av en person, og sørget for opplæring/rutinebeskrivelse på disse oppgavene for å ha «back-up» hvis noen blir borte. Tjenesteenheten delte gruppa i team – regnskap og Innfordring.

Enheten jobbet mye med innsatsområdet de valgte fra medarbeiderundersøkelsen fram mot høsten 2016, og fikk mye på plass før tjenesteleder sluttet. Etter det har videre arbeid med undersøkelsen ligget litt «på is», men tjenesteenheten har fulgt opp de punktene de ble enige om.

Enheten ser at resultatet for faktoren indre motivasjon har økt fra 4,3 til 4,6 og faktoren mestringsstro har økt fra 4,5 til 4,7, og det viser at det de har jobbet med har gitt resultater.

MGRS har en liten nedgang på faktorene mestringsorientert ledelse, relevant kompetanseutvikling og mestringsklima. Disse henger litt sammen, og det antas at det har sammenheng med at tjenesteleder sluttet høsten 2016, og at det siden da har vært konstituert 2 forskjellige tjenesteledere i en liten stillingsbrøk.

MGRS vil gå gjennom dette i gruppa for å konkretisere «hvor skoer trykker». Ny tjenesteleder er tilbake høsten 2018, og det er naturlig at hun får bli med når de skal jobbe med disse punktene.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen	100 %	100 %
10-faktor. Svarprosent:*		
1. Indre motivasjon	4,3	4,6
2. Mestringsstro	4,5	4,7
3. Autonomi	4,6	4,8
4. Bruk av kompetanse	4,4	4,9
5. Mestringsorientert ledelse	4,6	4,4
6. Rolleklarhet	4,6	4,7
7. Relevant kompetanseutvikling	4,5	4,3
8. Fleksibilitetsvilje	4,9	4,9
9. Mestringsklima	4,8	4,4
10. Prososial motivasjon	4,5	4,6
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	
Nærværstatistikk	%	
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	

*Ny medarbeiderundersøkelse blir gjennomført i februar 2018

Midt-Gudbrandsdal Barnevernskontor

Midt-Gudbrandsdal Barnevernskontor, daglig forkortelse MGBV, er et samarbeid mellom kommunene Ringebu og Sør- Fron og har vært drevet som eget selskap siden 01.06.2005.

MGBV organiseres etter kommunelovens § 28-1 c som vertkommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd.

MGBV sin verts- og administrasjonskommune er Ringebu, og administrativ leder for barnevernskontoret er rådmannen i Ringebu. Administrativ leder kan når han ønsker eller finner behov for det, konferere med rådmannen i Sør-Fron kommune, men er selv ansvarlig oppover mot representantskapet og nedover mot barnevernssjefen. Rådmannen i Sør-Fron kommune kan likevel kreve ovenfor administrativ leder å få drøfte saker som gjelder administrasjonen av barnevernskontoret. MGBV er administrativt fullt ut underlagt vertskommunen og de reglene som gjelder i denne.

Barneverntjenesten er en lovpålagt kommunal tjeneste og er ansvarlig for å utføre de oppgaver etter loven som ikke er lagt til fylkeskommunen eller til et statlig organ. Både kommunene og staten har oppgaver og ansvar på barnevernsområdet.

Statens ansvar for barneverntjenesten er delt mellom Barne- og likestillingsdepartementet, Statens helsetilsyn, Barne-, ungdoms - og familieetaten (Bufetat), fylkesmannen og Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker.

MGBV skal på vegne av begge kommunene utføre de oppgaver som kommunene har etter Lov om barneverntjenester (barnevernloven) av 17.juni 1992 nr.100.

Barneverntjenestens oppgaver er å ta vare på utsatte barn og sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid.

Ringebu og Sør-Fron kommune skal ha en barneverntjeneste som utfører det daglige, løpende arbeidet etter loven. Barneverntjenesten skal blant annet gi råd og veiledning, treffe vedtak om hjelpetiltak, forberede saker for behandling i Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker, iverksette og følge opp tiltak.



Viktige hendelser i 2017

- Videreføring av øremerkede lønnsmidler fra fylkesmannen.
- MGBV har i samarbeid med Høgskolen i Innlandet fått kommet med innspill i ny Fagbok « Beslutninger i barnevernet» som er utgitt på universitetsforlaget.
- Kompetanseheving barnevernleder utdanning ferdig desember 2017. Kompetanseheving ICDP veiledere, 2 konsulenter fra desember 17.
- MGBV har gitt COS-P veiledning i barnehager.
- Mange barn og unge og deres familier har fått nødvendig hjelp og oppfølging.
- Det har vært ett større fokus på det å være barn i familier der det er vold eller barn er vitne til vold. Dette med bakgrunn i at det har skjedd mye innenfor forskningen som gjør at man har fått blikket opp for hvor skadelig dette er for barn.
- Barnevernskontorets tall viser stor aktivitet. Tjenesteenheten har i 2017 fått flere bekymringsmeldinger enn året før, spesielt fra skoler og barnehager. Omfanget har utfordret kontoret med å holde tidsfrister som er pålagt, men tjenesteenheten har også i 2017 klart å innfri lovkravene knyttet til lovpålagte frister for meldings- og undersøkelsesarbeidet, samt oppfølging av barn i fosterhjem, tilsyn med fosterhjem og tiltaksplaner. Sammenlignet med andre kommuner og landsgjennomsnitt (SSB, Kostra og statistikk fra fylkesmannen) viser MGBV en høy aktivitet uten brudd på lovkrav.
- Innføring av mobilt barnevern for å ivareta sikkerheten når ansatte er utenfor kontoret og som et verktøy for å effektivisere dokumentasjonen i tjenesteenhetenes arbeid.
- Barnevernskontoret hadde tilsyn fra arbeidstilsynet våren 2017 med tema vold, trusler og trakassering. Tilsynet konkluderte med at tjenesteenheten hadde behov for å bedre sine rutiner.

Økonomi

Barnevernkontoret

	Budsjett	Regnskap	Avvik i kr	Avvik %
Overføring fra Ringebu	2.199.000	2.199.000	0	0
Overføring fra Sør-Fron	1.580.000	1.580.000	0	0

(positivt avvik angir merforbruk, negativt avvik angir mindreforbruk)

Det er brukt kr. 191.700 mindre av tidligere avsatte fondsmidler enn det som var budsjettert og disse er tilgjengelige for senere år.

Barnevernstiltak Ringebu kommune

Budsjett	Regnskap	Avvik i kr	Avvik %
4.724.300	4.357.427	-366.873	-7,8%

De store utgifter til barnevernstiltak i Ringebu kommune er i forhold til:

- Arbeidsgodtgjøring fosterhjem/besøkshjem/tilsyn/støttekontakt
- Utgiftsdekning
- Konsulenttenester som er oppdrag som saksbehandler /tiltaksoppfølging, sakkyndig/ psykolog utredninger og advokatbistand.

Barnevernstiltak Sør-Fron kommune

Budsjett	Regnskap	Avvik i kr	Avvik %
4.720.200	4.589.977	-130.223	-2,8 %

De store utgiftene til barnevernstiltak i Sør-Fron kommune er i forhold til:

- Arbeidsgodtgjøring fosterhjem/tilsyn/besøkshjem / støttekontakt
- Utgiftsdekning
- Konsulenttenester som er oppdrag som saksbehandler /tiltaksoppfølging, sakkyndig/ psykolog utredninger og advokatbistand.

Tjenesteeenhets bidrag til sunn kommuneøkonomi:

Målemetode	Mål	Status
Balanse i regnskap	0-2 % pos res	
Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 %	

Barnevernstiltak er hjemlet i lov og dekkes i sin helhet av kommunene.

Brukere og tjenester

Tjenesteeenhets bidrag til å ha fornøyde brukere som møtes med respekt:

Målemetode	Mål	Status
Svarprosent på brukerundersøkelse -Barne/unge		4 av 10 barn (ikke nok til statistikk)
-Foresatte		75 %
Det ble tatt intervju med utvalgt gruppe av både foresatte og barn/ unge. En del av foreldrene reserverte sine barn/unge mot intervju i brukerundersøkelsen, derav det dårlige resultatet.		
Helhetsvurdering og snitt totalt		4,5

Brakerundersøkelse: 6 poeng er høyeste poengscore. Snitt Norge 4,7

Medarbeidere

Til sammen 5,9 stilling fordelt på 7 ansatte (6 kvinner og 1 mann): 100 % barnevernssjef, 430 % konsulenter (inkl. tiltakskonsulent og hjemkonsulent) og 60 % sekretær (inkl. DIL 20 %).

MGBV har dyktige og engasjerte medarbeidere med stor arbeidskapasitet. Tjenesteenheten har fra høsten 2017 hatt to 100 % barnevernspedagoger i vikarstillinger som er blitt godt integrert i personalgruppen og gjør en god jobb. MGBV har ekstra utfordringer i forhold til sikkerhet i kontakt med klienter og har et godt samarbeid med politiet i disse sakene. Klienter har blitt mer bevisste på å bruke klageadgangen de har i forhold til barnevernets saksbehandling. Dette gir økt bevissthet i forhold til barnevernets daglige arbeid med blant annet dokumentasjon, men også merarbeid. Det er i perioder en del negativ oppmerksomhet på sosiale medier som også blir en ekstra belastning for de barnevernsansatte.

Det har blitt jobbet aktivt med 10-faktor medarbeiderundersøkelsen siden 2016 med spesielt fokus på mestringsklima.

Enheten lå litt lavere enn landsgjennomsnittet ved sist medarbeiderundersøkelse. Dette har det blitt og blir, jobbet kontinuerlig med både i veiledningssamtaler med leder og tilbud om ekstern veileder. Både leder og medarbeidere har vært /er bevisste på å ha sosiale møtepunkter for å trygge personalgruppa som team.

Faktoren tjenesteenheten hadde best resultat på i 2016 var nyttoorientert motivasjon (nå kalt prososial motivasjon). Dette er motivasjon for å gjøre noe nyttig og verdifullt for andre. Det er en viktig drivkraft for mange og har en rekke godt dokumenterte, positive effekter.

Tjenesteenheten vil være bevisst på alle faktorene, men fortsette å ha mest fokus på Mestringsklima. Dette handler om klima der medarbeiderne motiveres av å lære, utvikle seg og gjøre hverandre gode, fremfor å rivalisere om å bli best.

Forskning viser at et mestringsklima, der man legger vekt på samarbeid og gjensidig støtte, gir et bedre grunnlag for læring, oppgavemotivasjon, innsats og utholdenhet over tid enn prestasjonsklima. Et mestringsklima stimulerer også til bedre bruk og deling av kompetanse.

Tjenesteenhetens bidrag til å beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere:

Målemetode	Mål	Status
Medarbeiderundersøkelsen	100 %	
10-faktor. Svarprosent:*		
1. Indre motivasjon	4,7	4,8
2. Mestringstro	4,5	4,6
3. Autonomi	4,5	4,3
4. Bruk av kompetanse	4,5	4,6
5. Mestringsorientert ledelse	4,5	4,2
6. Rolleklarhet	4,7	4,6
7. Relevant kompetanseutvikling	5,0	4,7
8. Fleksibilitetsvilje	5,0	4,9
9. Mestringsklima	4,5	4,5
10. Prososial motivasjon	4,9	4,8
Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	100 %
Nærværstatistikk	100 %	92,3%
Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	100 %

*Ny medarbeiderundersøkelse blir gjennomført i februar 2018

Oppfølging av overordnet planverk

Det norske samfunnet har påtatt seg et ansvar for å sikre at også de barna som ikke får den omsorgen de trenger i sin familie skal få en best mulig barndom og oppvekst. Kommunen er pålagt å følge nøye med i de forhold barn lever under og har ansvar for å finne tiltak som kan forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer. Dette skal gjøres så tidlig som mulig slik at varige problemer kan unngås.

Hva har tjenesteenheten gjort i forhold til overordnede/gjennomgående mål (samfunnsdelen):

- Følge lovverket i alt det daglige arbeidet
- Kvalitetssikre arbeidet i barneverntjenesten med skriftlige rutiner – intern kontroll ift. oppfølgingskrav i saksbehandling.
- Bruk av elektronisk arkiv for kvalitetssikring av arbeidet.
- Bruk av mobilt barnevern for å kvalitetssikre og effektivisere arbeidet. Kvalitetssikring ift. Kompetansekrav. I tråd med retningslinjer fra staten om at det blir overført mer ansvar til kommunene innenfor barnevern.
- MGBV har tatt ansvar for å øke kompetansen

til barnevernleder med nasjonal barnevernlederutdanning og kompetanseheving tilkonsulenter innenfor flere metoder til bruk både i undersøkelser og tiltak.

- Stor grad av tverrfaglig og tverretatlig samarbeid. MGBV har satt opp plan for informasjonsbesøk, en gang i halvåret til alle barnehager og skoler. Tjenesteenheten har og faste samarbeidsmøter med helsestasjon og psykiatri, samt deltagelse i familieteam.
- MGBV har gitt kompetanseheving til noen barnehager innenfor veiledningsmetoden COS-P.
- Bruke «Handlingsplan mot vold i nære relasjoner» som et verktøy i arbeidet.
- Handlingsplan for vold, trusler og trakassering med tiltaksplan, rutinebeskrivelse og avviksskjema, er lagt inn i kvalitetsprogram for Ringeby kommune.

Vedlegg 1 - Planstrategi

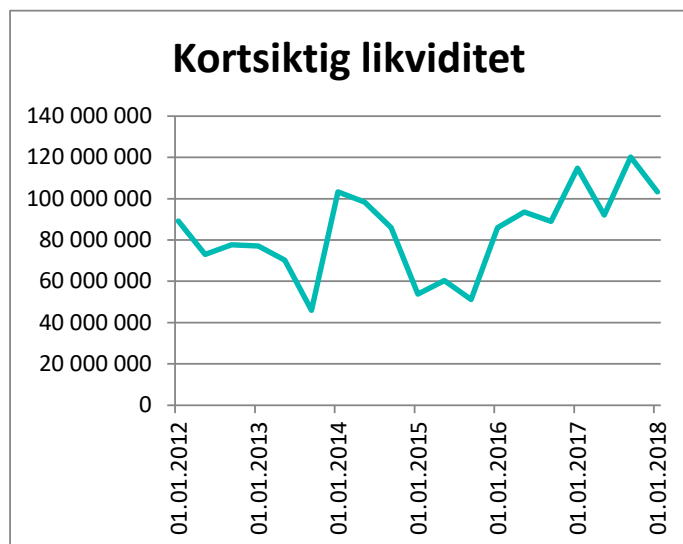
PLANENS NAVN		Vedtatt	2016	2017	2018	2019
Plan vedtatt 13.12.2016, status per 31.12.2017			Årstallet indikerer <u>oppstart</u> av planarbeidet			
					utført	
Samfunnsdelen, tema- og sektor(fag)planer:					planl oppst	
					avvik	
Kommuneplanens samfunnsdel		2014	Videreføres uten endringer			
<u>Næring, miljø, idrett og kultur:</u>						
Næringsplan 2015-2018		2015			Rev	
Frya industriområde fram mot 2025	Interkommunal		Utført			
Energi og klimaplan 2015-2018		2015			Rev	
Avfallsplan 2002-2005	Interkommunal Faglig forum august 2016	2002	Rev			
Landbruksplan	Interkommunal				Ny	
Beitebruksplan		2003	Rev			
<i>Felles forvaltningsplan for Lågen</i>			(regional plan)			
Kartlegging og verdisetting av friluftsområder	Interkommunal			Ny		
Kulturminneplan			Pågår			
Plan for idrett og fysisk aktivitet 2014-2018	Interkommunal	2014			Rev	
Bibliotekplan for Midt-Gudbrandsdal 2013-2017	Interkommunal	2013		Opph		
<u>Tekniske planer:</u>						
Kommunal trafikkisikkerhetsplan		2015		Rev		
Hovedplan veg 2007		2007			Rev	
Hovedplan overvann						Ny
KDP for vann og avløp				Ny		
KDP vannforsyning 1999-2010		1999		Opph		
Rammeplan vannforsyning Kvittfjell		2013		Opph		
Rammeplan vannforsyning Venabygdsfjellet		2011		Opph		
Vannforsyning Frya-Ringebu	Inngå i KDP V/A			Ny		
KDP avløp 1999-2010		1999		Opph		
Interkommunal avløpshåndtering	Interkommunal			Ny		
<u>Beredskapsplaner:</u>						
Interkommunal ROS-analyse	Interkommunal	2013	Rev	(vil trolig opphøre)		
Kommunal ROS-analyse	Tidl. del av interkommunal	2013		Ny		
Beredskapsplan vannforsyning		1992		Rev		
Beredskapsplan mot skogbrann	Interkommunal		Ny			
Kommunal beredskapsplan		2008	Utført			
Smittevernplan		2012		Rev		
Plan for pandemisk influensa		2009 (adm)		Opph		
Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2015-2019	Interkommunal	2015				Rev.

PLANENS NAVN		Vedtatt	2016	2017	2018	2019
Plan vedtatt 13.12.2016, status per 31.12.2017			Årstallet indikerer <u>oppstart</u> av planarbeidet			
					utført	
Samfunnsdelen, tema- og sektor(fag)planer:					planl oppst	
					avvik	
Kommuneplanens samfunnsdel		2014	Videreføres uten endringer			
<i>Helse, sosial og omsorg:</i>						
Helse- og omsorg på vei mot 2028 - Kvalitets- og utviklingsplan			Utført			
Helse- og sosialplan 2007-2010		2006	Opph			
Kvalitetsplan 2010-2014, helse og sosialsektoren		2010	Opph			
Handlingsplan for folkehelse 2011-2013		2011	Pågår			
Ruspolitisk handlingsplan 2010-2014		2010		Rev		
Alkoholpolitisk handlingsplan 2016-2020		2016	Utført			
Strategisk kompetanseplan, helse og omsorg 2013-2017		2013		Adm		
Boligpolitisk plan 2014-2018		2014			Rev	
Flyktningeplan 2013-2017	Interkommunal Midt- og Norddalen	2013		Rev		
<i>Oppvekst, utdanning og kompetanse:</i>						
Ringebuskolen på vei mot 2027		2014		Rev		
Kvalitetsplan for barnehagene	Inkl. skoleplan			Ny		
Strategisk kompetanseplan, skolene 2015-2018					Adm	
Strategiplan (barnehager) for Midt-Gudbrandsdal 2008-2011	Interkommunal	2008	Opph			
<i>Kommuneorganisasjonen:</i>						
Arbeidsgiverpolitisk plan		2014			Rev	
Seniorpolitikk		2010	Opph.			
Lønnspolitisk plan		2014			Rev	
Handlingsplan for lokaldemokrati		2013		Rev		
IKT-strategi 2013-2018		2013			Rev	
Strategiplan regionrådet	Utarbeides av regionrådet			Rev		
Arealplaner:						
Kommuneplanens arealdel		1993	Pågår			
KDP for Venabygdsfjellet		2007	Opph			
KDP for Fåvang Østfjell		2004	Opph			
KDP for Vålebru		1988	Opph			
KDP for Fåvang		1991	Opph			
KDP for Bånsetra-Veslesetra		1995	Opph			
KDP for del av Sør-Vekkom		1996	Opph			
KDP for sand, grus, pukk		1992	Opph			
KDP for Kvittfjell		2012	Ikke planlagt revidert i 4-års perioden			
RP for Ringebu sentrum				Rev		
RP for Fåvang sentrum		2015	Ikke planlagt revidert i 4-års perioden			
RP for Frya industriområde	Interkommunal	1991		Rev		
Reguleringsplaner utenfor sentrums- og industriområder er ikke inkludert i listen. For disse vises til egen prioritering i Utvalg for Plan og tekniske saker (UPT).						

Vedlegg 2 - Finansforvaltning

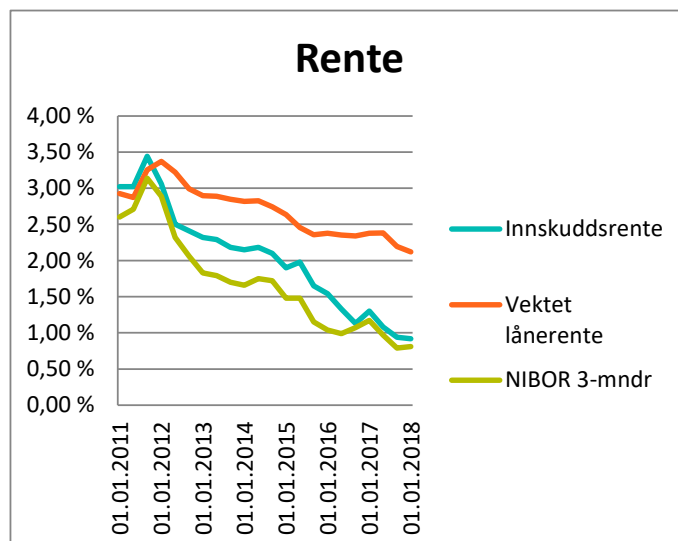
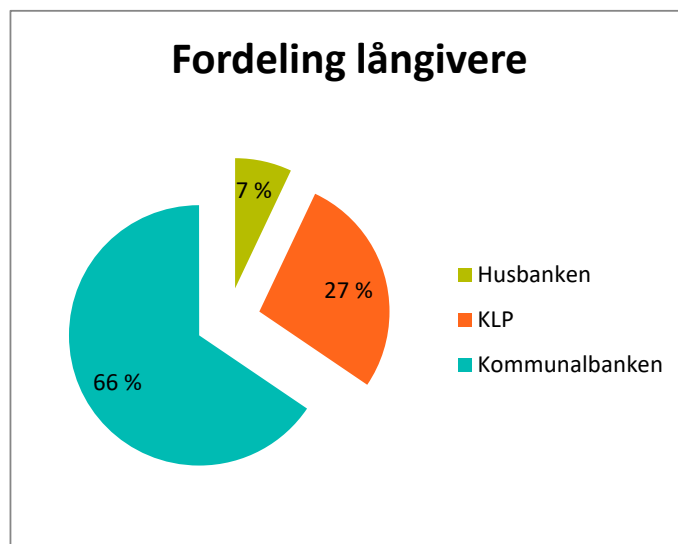
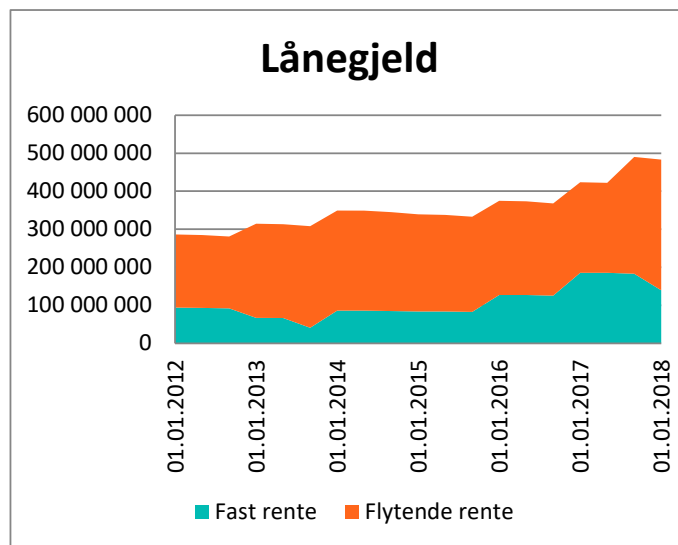
Kommunestyret vedtok den 31.05.2016 (K-sak 44/16) reglement for finansforvaltning for Ringebu kommune med virkning fra 01.06.2016. Reglementet gir rammer for kommunens finansforvaltning og det forutsettes rapportering til Kommunestyret hvert tertial. Reglementet bygger på en finansforvaltning med svært lav risiko. Forvaltningen i 2017 har skjedd i tråd med reglementet. Rapporteringen skjer pr. 31.12.2017 og gir dermed et bilde av situasjonen akkurat på rapporteringstidspunktet. Under vises noen oppstillinger der det også er mulig å se noen utviklingstrekk over tid.

Kommunens kortsiktige likviditet varierer noe gjennom året. Likviditeten per 31.12.2017 anses som god. Låneopptak til investeringer, på til sammen kr 73.700.000 ble gjennomført i andre tertial 2017.



Ved utgangen av 2017 har 71 % av kommunens lånegjeld flytende rente, mens 29 % har rentebinding. I tråd med reglementet regnes lån med fastrente og gjenværende bindingstid mindre enn 12 måneder som flytende.

Rente på innskudd og lån er fortsatt historisk lavt. Innskudds-/markedsrentene falt litt gjennom 2017. Vektet gjennomsnittlig lånerente ligger godt over NIBOR. Dette skyldes delvis at noen av lånene har rentebinding og dels at bankene har høyere margin på utlånsrente. Høyere margin på utlånsrente skyldes høyere krav til egenkapital hos långiverne.



RAPPORTERING FINANSFORVALTNING - 31.12.2017

KORTSIKTIG LIKVIDITET

	Reglement	Fordeling	Beløp	Vilkår
Bankinnskudd	50-100%	100 %		
DnBNOR			103 347 295	0,92 %
Stat og statsgaranterte lån	0-50%	0 %		
(ingen)			0	0,00 %
Fylke, kommuner, kraft	0-50%	0 %		
(ingen)			0	0,00 %
Pengemarkedsfond	0-10%	0 %		
(ingen)			0	0,00 %
Sum kortsiktig likviditet			103 347 295	

NIBOR

	Sats
1 mnd NIBOR	0,67 %
3 mnd NIBOR	0,81 %

GJELDSPORTEFØLJE

	Reglement	Fordeling	Beløp	Vilkår	Utløp
Flytende rente	0-80%	71 %			
Kommunalbanken (p.t.)			170 551 890	1,50 %	
KLP Kommunekreditt			97 790 452	1,95 %	
Husbanken			33 540 441	1,58 %	
Husbanken (særvilkår)			532 800	0,58 %	
Fastrente mindre enn 12. mndr. Løpetid					
Kommunalbanken			41 068 080	2,88 %	06.12.2018
Fastrente mer enn 12. mndr. løpetid	20-100%	29 %			
Husbanken			0		
KLP Kommunekreditt			34 765 000	3,97 %	23.12.2021
Kommunalbanken			44 784 880	2,46 %	29.12.2025
Kommunalbanken			60 138 000	2,62 %	28.12.2026
Sum lånegjeld og vektet gjennomsnittsrrente			483 171 543	2,12 %	

Vedlegg 3 - Statlige tilsyn

Område for tilsyn	Tema	ACOS	Dato	Kommentarer	Resultat / avvik / merknad	Frist lukking	Status	Avsluttet
2018								
Fellestjenesten	Tilsyn stedlig salg av tobakksvarer	17/2227-1	09.10.2017	Starter 01.01.2018				
2017								
Plan og teknisk	Venabygdsfjellet vannverk	12/1909	21.11.2017	Mattilsynet	Plangodkjenning brønn 7, 8 og 10		Vedtak fulgt opp	01.10.2017
Plan og teknisk	Ringebu vannverk	17/2177-1	26.09.2017	Mattilsynet	Sikring/vedlikehold basseng	2017	Ingen avvik	26.09.2017
MGBV	Vold og trusler - rutiner - HMS	17/1574-1	20.06.2017	Arbeidstilsynet	Brudd rutiner / avviksrutiner	18.12.2017	Pålegg fulgt opp	17.08.2017
Linåkertunet Heldøgn	Arb.m.lov forebygge sykdom og	17/979-2	13.06.2017	Arbeidstilsynet	Pålegg: vold og trussel - tiltak	ny 10.11.2017	Vedtak fulgt opp	21.11.2017
Hanstadgt 4	Arb.m.lov forebygge sykdom og	17/979-1	12.05.2017	Arbeidstilsynet	Arbeidsrelatert sykdom og skade		Vedtak fulgt opp	21.11.2017
Bofellsk. flyktninger	HMS-lovgivning, forebygge vold og	13/1681-11	12.05.2017	Arbeidstilsynet	Risikovurdering ansattes arb.miljø	30.09.2017	Vedtak fulgt opp	09.10.2017
Linåkertunet rehab	Revidere fareanalyse (HACCP)	13/1681-12	28.03.2017	Mattilsynet	Omfatte bakterier Listeria mono.	15.06.2017	Vedtak fulgt opp	18.10.2017
SU	Samfunnssikkerhet og beredskap	12/77-38	24.03.2017	Fylkesmannen	Helhetlig ROS / beredskapsplan	31.12.2020	Vedtak følges opp	
MGB	Kjemisk helsefare - tiltak risiko	08/786-16	26.11.2016	Arbeidstilsynet	Pålegg - tiltak redusere risiko	01.02.2017	Pålegg fulgt opp	02.02.2017
MGR	Måleredskap	17/312-1	14.12.2016	Justervesenet	Ingen avvik		Ingen avvik	14.12.2016